

జ్ఞాన యోగం

నిరంతర సత్యాన్వేషి కృష్ణమూర్తి తత్త్వదర్శన కరబీపిక

ఉచిత గురుకుల విద్య ప్రాండెషన్
www.freegurukul.org

సదాశివ సమారంభం

గురు దిక్షితాముహ్రి

గురు వెన్కటేశ్వర ముహ్రి

గురు శుక ముహ్రి

గురు నారద ముహ్రి

గురు వాస్తవికీ ముహ్రి

గురు కృప

శంకరాచార్య మధ్యమం

గురు దివిదాస్

గురు కశ్చేర్ దాస్

గురు తైతిశ్య మహా ప్రథము

గురు నాన్క్

గురు రామచేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మండ్ర స్వామి

యోగి మేమన

అస్క్రూదాచార్య పర్యంతాం

గురు రమణ ముహ్రి

గురు యోగానంద

గురు శ్రీవేదాంత ప్రథమాద

గురు మాయాశ స్వామి

గురు విద్యాల్కాశాసంగిరి

గురు రంద్రశేఖర పరమామార్య

పందే గురుపరంపరాం..

“ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో బాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ (డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా) నుంచి సేకలించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియజేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో బాగంగా ఈ పొందేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్కరణ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు ప్రాసినట్టయితే లేక సేకరిస్తే మాకు తెలియజేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిజేయటకు, భాగస్వామ్యం ఆగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రభించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, బిగుమతి(డోస్టోప్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ వెబ్ సైట్ : www.freegurukul.org
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ అప్: Free Gurukul

గమనిక: భక్తిజ్ఞానం, ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు డిజిటల్ లైబ్రరీ సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలోని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైట్ అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకోన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: www.freegurukul.org

Mobile App: Free Gurukul

email: support@freegurukul.org

Facebook: www.facebook.com/freegurukul Help Line / WhatsApp: 904 202 0123

“మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేబి ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందలికి అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పొద సమర్పణమన్న

ಭಾರತ ಪ್ರಭುತ್ವಪು ವೆಬ್ ಸೈಟ್ - ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾ

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc.

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals Newspapers Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language: Telugu

Scanning Centre: Any Centre

Clear Search

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click [Here](#) to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none">Rashtrapati BhavanCMU-BooksSanskritITD.TirupathiKerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none">INSA	<ul style="list-style-type: none">Times of IndiaIndian ExpressThe HinduDeccan HeraldEenaduVaartha	<ul style="list-style-type: none">Tamil Heritage FoundationAnnaUniversity <small>New!</small>

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	--------------------------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వవేకానంద

“దూసాలలోతల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శేషమైంది! దాని తరువాతిది లోకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అనుదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ పూడ్చలలో నిలిచి బోకూడదు. లోకమంతబీనీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. స్వాందవ వేదాంతం ఎన్నదూ ఈ దేశం దాచి బోలేదని చెప్పేవారు, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్లిన సన్మాసిని నేనే అని చెప్పేవారు, తమ జ్ఞాతివరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచేతుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొఱధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు, అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జిపించి, లోకిక జ్ఞానాన్ని సంఘనిర్మాజ విజ్ఞానాన్ని విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు, కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజు పుష్టుల రాసుల్ని వికసించజేసే మంచులాగా నిశ్చట్టంగా ఇరగవలని ఉంది. భారతదేశం నిరాచంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమాత్మిక ధర్మాలను బోధించదానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికి భారతదేశంలో కొన్ని సంస్కలను నెలకొల్చాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్టులు, జవసంపన్ములు, బుఱువర్తనలు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

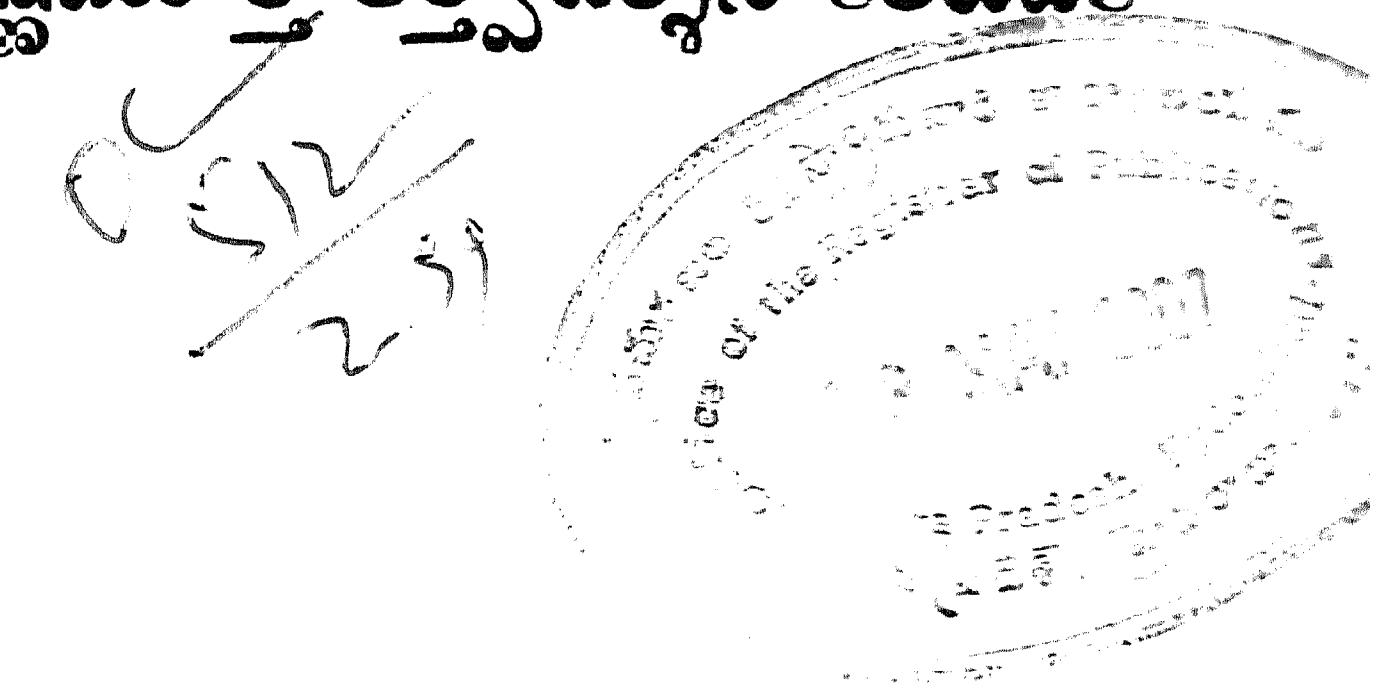
ఇవ్వారక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్కార భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లోంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్టం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోనీ మహాస్వత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికి కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తాంది. ఆనేక శతాబ్దీలూగా ప్రజలకు క్షద్రసిద్ధాంతాలు నేర్చడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దీల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయట్టాంతులై, పతుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్నానరూపులమనే మాటను వినదానికినా వారెన్నదూ నోచుకోలేదు. “సీచాతిసిచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పింది. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. *

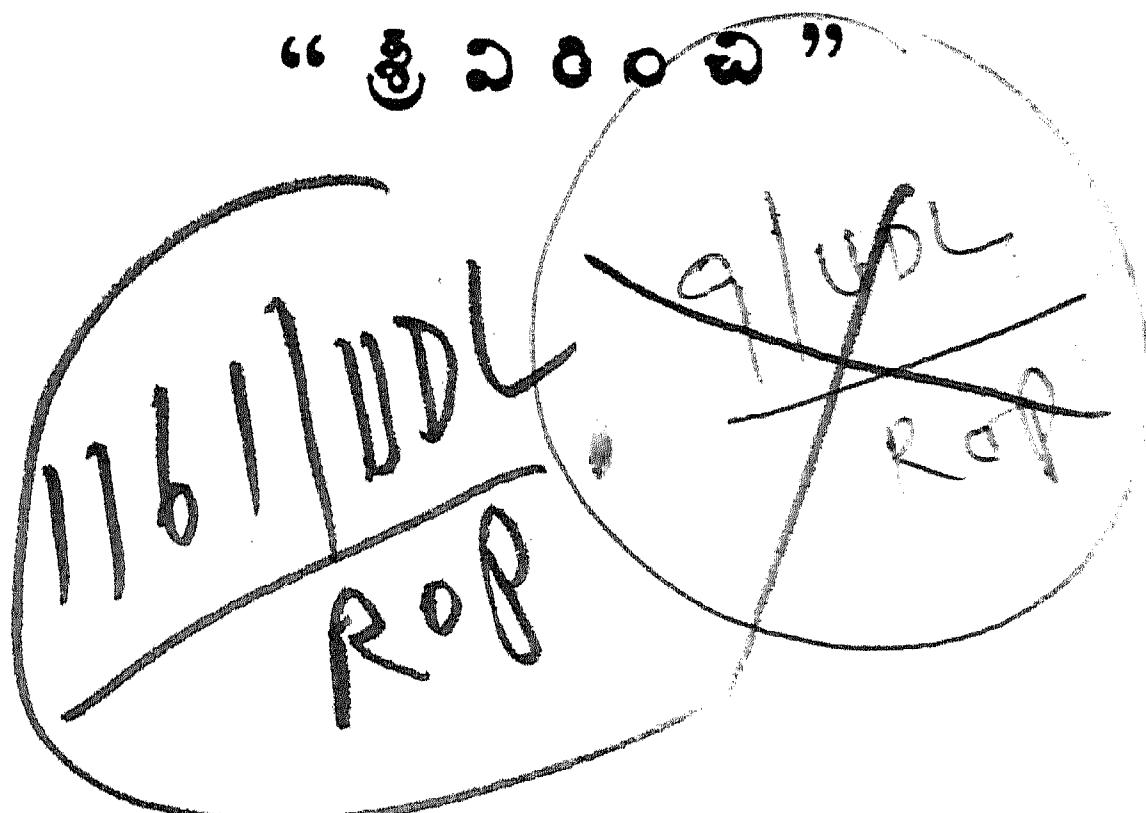
Acc No: 2638

నిరంతర సత్యాస్వామీ

కృష్ణమార్కు తత్త్వదర్శన కరదిపిక

“త్రివించ”

జయంతి ప్రభువాస్తు
కార్బట్టమార్కులు * హైదరాబాదు - 520002

విషయ సూచిక

ముందు మాటలు

ప్రవేశద్వారం

బోధనల తోరణం

జీవన నూతనాధ్వయాలు

అవతార కథనం

చివరి మాటలు

కల్పమూర్తి పద్ధతి

మనం దుష్టులు

శ్రీ జె. కృష్ణమూర్తి (1895-1986) తత్త్వవేత్తగా సరికొత్త జీవన ప్రక్రియల ప్రారంభకుడుగా ప్రపంచమంతటా ప్రసిద్ధి పొందారు.

ఆయన పరమపదించి పన్నెండు సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. దాదాపు 75 సంవత్సరాలపాటు అంటే 1910 నుంచి 1985 వరకు ఆయన ప్రపంచ మంతటా పర్యాటనలు చేసి యిచ్చిన ప్రసంగ పాతాలు, ప్రాసిన పుస్తకాలు, నడిపిన చర్చ గోప్తలు యథాతథంగా మనముందు వున్నాయి. మరో భాష్యకారుడి ఆవసరం లేకుండా వాటిని ఎవరికివారు చదువుకొని ఆలోచించుకోగల అవకాశం వుంది.

ఎవరు ఈ కృష్ణమూర్తి?

మత సంస్కర్తా?

తత్త్వజ్ఞుడా?

విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తా?

కేవలం సాంఘిక శాస్త్రవేత్తా?

అవతార పురుషుడా?

విద్యావేత్తా?

యోగవిద్య ప్రాపీణుడా?

మాంత్రికుడా?

తాంత్రికుడా?

—యిలా అనేక ప్రశ్నలు మదిలో మెదులుతాయి, ఆయన ఉపన్యాసాలు విన్నప్పుడు, పుస్తకాలు చదివినప్పుడూను. వీటిలో యే వాక్యాటి ఆయన కాదని పిస్తుంది కొద్దినేపు. ఇవన్నీ కలిపినా ఆయన వ్యక్తిత్వాన్ని సమగ్రంగా విశ్లేషించి నట్టు అవదు అనిపిస్తుంది మరికొద్దినేపు.

ఎవరు ఈయన?

ప్రతి విషయాన్ని - పిపీలికం నుంచి బ్రహ్మపదార్థం వరకు-అఱవు నుంచి మహాత్ వరకు- వాటికి యెలాంటి పేర్లు, బిరుదులు, పటాటోపాలు తగిలించకుండా

విడురచి, విరిచి విరిచి ఆందరికీ ఆవగాహన అయ్యెట్లు చెప్పచూస్తున్న ఈ మహత్తర పరిశీలకుడు ‘జీవితాన్ని సమగ్రంగా, ఏక ముఖంగా చూడమని చెప్పదంతప్ప’ యింక యే మార్చికతనూ ప్రవేశ పెట్టలేదు. నూటిగా సివ్వర్షగా మాట్లాడడం యాయన పద్ధతి.

ఆయన దగ్గర యే మంత్రదండ్రు లేదు. మనుషులందరూ ఎవరికి వారు హృదయాలనిండా ప్రేమను. ఆనురాగాన్ని నింపుకుని స్వస్వరూప జ్ఞానాన్ని అవగతం చేసుకోవడం ఆవసరం; ప్రకృతితో తాదాత్మ్యం పొందడం తప్పనిసరి. అవిభాజ్యం ఆయన సృష్టికంతటికి ‘మనిషి’ మూర్తిమంతుడు-అంచారు ఆయన.

మనిషిని పరిష్కారంగా, నిరాటంకంగా విముక్తిదిని చేయడమే తన పని అని ప్రకటించిన ఈ కృష్ణమూర్తి ‘సత్యం’ అనేది దుర్గమ జ్ఞేత్రం అనీ, యిది నిలకడగా ఒకబోట ఓదిగిపుండిపోయేది కాదనీ, దీనిని తనలో స్థావరింపచేసుకోవటానికి మనిషి చేయవలనింది అంటూ యేమీ లేదనీ, ప్రయత్న శూర్యకంగా వ్యవహారించడం కూడని పని అనీ అంచారు. ‘అది’ వున్నది. నీకు అతి చేరువలో వున్నది కూడా. దానిని సీలో ప్రవేశించనియ్యా- అంతే! దానికి ఆడ్డుగోడలు కట్టకు. విముఖంగా నించోకు....అంతే!— అంచారు.

చుట్టూవున్న ప్రకృతిని ఆత్మీయంగా చూచుకోవడం, ప్రపంచంలో జరుగుతున్న ప్రతిదానికి ‘ఖాద్యత’ తీసుకోవడం, అనుభవసారాన్ని అందరితో పంచుకోవడం ద్వారా స్వాభుద్ధిని, స్వావలంబను వికసింపచేసుకుని విశ్వమంతటితోనూ తాను తాదాత్మ్యం పొందడం....యాపి కృష్ణమూర్తి అలవోకగా చెప్పే సాధనసూత్రాలు.

విద్యావిధానం గురించి, మనుషులలో పరస్పరం వుండవలనిన సంబంధ బాంధవాయాలను గురించి, వైఖరులలో విధాయకంగా తీసుకురావలనిన మార్పు-చేర్పులను గురించి సత్యార్థికంగా నుభోధకంగా తెలియచెప్పచూచిన కృష్ణమూర్తిని జీవితంలో యేదో ఓక ‘శాఖ’కు సంబంధించిన వ్యక్తిగా కట్టిపడవేయడం కాకుండా జీవిత సమగ్రత కంతటికి ప్రతీకగా చూడడం ఆవసరం అనిపిస్తుంది— ఆయన ఆలోచన భోరణిలోని విస్తృతిని పరిషించినప్పుడు.

ఆ స్తోత్రవాదం, మానవతావాదం, సత్యార్థిక సామాజిక తత్త్వవాదం.... యవన్నీ ఆయనలో రంగరించుకుపోయి ఏకముఖంగా ఓ కొత్త రోరణిలో అధివ్యక్తం ఆయనాయి— అనిపిస్తుంది. మతాన్ని, విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని దగ్గరకు తీసుకురావాలనే ఆలోచనను చెప్పకనే చెప్పుతూ ఆ శాస్త్రవేత్తల సమవేశాలను ఏర్పరచి వారికి సమాలోచన సూత్రాలు వివరించడం ఆయన చేసిన ఓక నూతన ప్రయోగం.

పరాళ్యం... పుస్తకం అయినా, పరమ పురుషుడు అయినా—అవసరం. మనిషి ప్రతిదానీన్న పరిశీలనాత్మకంగా చూడగలగాలి. స్వబుద్ధితో ఆలోచించుకోగలగాలి. సృజనాత్మకతను వెలికి రానివ్వాలి. అనుకరణలు, పోటీ మనోభావాలు, పరుగులాటలు, వెంపర్లాటలు ఏ మాత్రం పనికిరావు. మనిషి శీలసంపద ఫెరగచూనికి. ఎవరో సాధికారికంగా చెప్పారనుకున్న విషయాలను అశ్రద్ధగా తోసిపారవేయడం, పరమ విధేయంగా ఆలోచనతో నిమిత్తం లేకుండా అంగీకరించడం కాకుండా.... ఎవరికివారు పరీక్ష పెట్టుకుని చూచుకోవడం అవసరం. తనను తాను పుస్తకం చదువుకున్నట్లుగా చదువుకోగలగాలి. తనలోని ఉద్దేశ్యాలను, అభిప్రాయాలను వాటి మూలాలు అందేంత వరకు అన్వేషణ సాగించాలి. పరిసరాలతో, పరమార్థంతో స్పందన, అనుస్పందన సంపాదించాలి. హృదయమంతా ప్రేమ, అనురాగం, అనుకంపలతో సింపుకున్న తదువాత ‘ఏమయినా చేయి, ఘరవాలేదు’ అంటారు ఆయన. నీకు చెడ్డ చేయడం చేతకాకుండా పోతుంది. మంచి చేయడం అలవాటయిపోయి అందుకు ప్రత్యేక ప్రయత్నం, పరిశ్రమ అవసరం లేకుండా పోతాయి.

ముందుగా నిన్ను నీవు క్షట్టిపడవేసుకున్న అఙ్కణాలను గమనించు. ఆలవాట్లు, ఆచారాలు, సంప్రదాయాలు.... వాడి పరిమిత ప్రయోజనాలను గమనించు. ఈ బంధాల నుంచి నిన్ను వేరెవరో విముక్తడిని చేయలేదు. ఆ పని నీవే చేసుకోవాలి—నీ పరిశీలన ద్వారా, సంబంధ బాంధవ్యాల ద్వారా, ప్రవర్తన లీరుల ద్వారా, ఆలోచనల వికసనం వల్ల!

కృష్ణమూర్తిని ఎవరో ‘కనిపెట్టారు’ [డిస్క్వర్ చేశారు], ప్రత్యేక శిక్షణాలోధన యిచ్చారు. పుష్టంలా ఎదిగేందుకు, వికసించేందుకు దోహదం చేశారు—అనుకోవడం ఓకరకంగా నిజమే ఆయనా, తననుతానే కనుక్కొన్నాడు కృష్ణమూర్తి; తన శిక్షణ మార్గాన్ని తానే నిరంతర అన్వేషణ ఫలితంగా చేరుకున్నాడు; పరమ గమ్యం ఆయన పరిపూర్ణ వికసనం నునిశితంగా సాధించాడు.... అనుకోవడం మరింత న్యాయం.

ఆయన తత్త్వ దర్శనం అంతా జీవితంలో నుంచే పుట్టుకు వచ్చింది. అనుభవంలో నుంచే ప్రభవించింది. ఆలోచనలో నుంచే రూపుకట్టుకుంది.

అతి చిన్న వయసులోనే మాతృపియోగం; నూక్కల చదువులలో మాప్పర్ల పెద్దే ఆరట్లు.... యివ్విన్న పెల్లల పెంపకాన్ని గురించి, విద్యాబోధన పద్ధతులను గురించి, ‘అసలు మనిషి’ ఎదగటానికి అవశర్మైన సాంఖీక స్థితిగతులను సమాచారించుకోవటానికి ఆవకాశం కల్పించాయి.

ఎంతో ప్రేమించి ఆత్మియంగా భావించిన ‘తమ్ముడు’ మరణించడం జీవన ప్రక్రియను గురించి, మరణానికి, జీవనానికి వున్న అపినాభావ సంబంధం లోతులు తెలుసుకునేందుకు ఉపకరించింది.

మట్టూవున్న వాళ్ల తీసుకువచ్చే ఒత్తుడులు, నమ్మకాలు వమ్ముయిపోయిన సందర్భాలు, స్నేహపాత్రులు అనుకున్న వారు చేస్తూవచ్చిన దగ్గాలు—దగ్గాలు.... జీవితాన్ని మరింత తీవ్రంగా లోతుగా ఆలోచించి ప్రగాఢ సత్యాలను పెరికి పైకి తీసుకురావటానికి సహకరించాయి.

ఇలా తొంభయి యేళ్ల జీవితసారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు కాచి వడపోసి ఇతరు అకు అభివ్యక్తం చేయటానికి ప్రయత్నించారు ఆయన. సంస్కల ద్వారా, ఉపదేశాల ద్వారా, అనుకరణల ద్వారా మనిషి ముందుకు పోలేదు. నిరంతర జీవన మధనాన్ని నిర్మించుతాన్ని చూచుకోగలగడం, ముందే చేసుకున్న నిర్ణయాలు దానిమీద రుద్ద టానికి చూచుకోకుండా పరిశీలనలోనే పరిపక్వత పొందటం ఒక కొత్త సదుపాయం. పరిశీలిస్తున్న వస్తువు, దానిని పరిశీలిస్తున్న వ్యక్తి కలిగిపోయి; మయిమాయం ఆయి పోయి; కేవలం పరిశీలన మటుకే సపివరంగా, సంఘర్షంగా విస్తరించుకోవడం ఈ సదుపాయం వల్ల వచ్చే సత్యాలితం. జీవిత నిర్మాణమే ‘నిర్వాణం’గా రూపొందరం పొందుతుంది. ఇదీ ఈయన తాత్క్రియక దర్శనం.

ఈ బోధనలు ఎలా నిలుస్తాయి?

కాలగర్హంలో కలిసిపోయిన అనేక వీళ్లల, తత్త్వ విధుల ఉపదేశాల మాదిరి ‘లుప్తం’ ఆయిపోకుండా వీటిని పరిరక్షించుకోవడం ఎలా?— అని ఎవరో అడిగినప్పుడు కృష్ణమూర్తే తరుణోపాయం చెప్పారు :

వాటిని అనువర్తించడం ద్వారానే అవి నిఱ్పస్తాయి. LIVE THEM — అన్నారు.

ఉపదేశం; ఒక అభిప్రాయం ఎంతో బాగుంది, ఉపయుక్తంగా వుంది అని లొట్టులు వేయడం కాదు, అనుష్టానంలోనికి తీసుకురావాలి దాన్ని. అది ఒక్కటే అనుసరణీయమైన ప్రక్రియ అని ఆయన దాచాపు మొదటినుంచి-ఆంచే 1910లోనే-చెప్పారు. 1935-36 వరకు యా ఆలోచననే పదే పదే వక్కాణిస్తూ వచ్చారు.

బోధనలు అని ఆయన అంగీకరించకపోయినా, ఆయన నూచనలను యథాతథంగా అవగాహన చేసుకునేందుకు ‘నిరపేశంగా ఆసక్తులం’ అవడం తప్ప మరో శైయామాగ్గం లేదు, ఎన్నో మానవ నిర్మిత పాశళంధాలతో కూరుకుపోతున్న ఈ మానవాళీలో భాగం ఆయన మనకు అనిపిస్తుంది.

మనిషి పరిణామ పుష్టింగా పీకసించి ఇశ్వరుమంతా విస్తరించాలి.

ప్రవేశద్వారం

జె. కృష్ణమూర్తి జీవితంలో అనేక విచిత్ర సంఘటనలు వున్నాయి. ఆయన వ్యక్తిత్వాన్ని, తత్త్వ విచారాన్ని తెలుసుకోవటానికి ఈ సంఘటనలను కూడా కొంతలో కొంత ఎరుక పరుచుకోవడం అవసరం అవుతుంది.

బాల్యంలోనే ఆయన 'దివ్యజ్ఞాన సమాజ' నాయకుల పరిపోషణలో ఉన్నారు. ఆ సమాజం అధ్యక్షులు డాక్టర్ ఆసీబెనెంట్ ఆయనను తన రక్షణలోనికి తీసు కుంది. విద్యాభ్యాసం, పెరుగుదల, వ్యక్తిత్వ వికాసం మొదలయిన ఆన్ని ఆంశాలను ఆమె పర్యవేక్షించింది. ఈ కార్యక్రమంలో ఆమెకు బాసటగా నిలచినపాడు ని. దట్టుయ్య. లెద్వబీటర్ ఆనే ఆయన, ఇంకా కొందరు సమాజ సభ్యులు-హిత్తెమలు. ఈ సమాజ పరిరక్షణలోనే వున్న ఆయన కోసం ఒక ప్రత్యేక సంస్థను కూడా ప్రారంభింప చేసింది ఆమె. ఈ సంస్థకు నాయకుడు కృష్ణమూర్తి. పోషకులు ఆసీబెనెంట్. సంస్థ ప్రపంచవ్యాపంగా ప్రతివించింది. అనేకులు యువతీ యువకులు, వయోవృద్ధులు దీనిలో చురుకయిన కార్యకలాపాలు నిర్వహించారు.

విచిత్ర సంఘటన ఏమంటే, 1929లో-అంటే సంస్థ 18 సంవత్సరాలపాటు పనిచేసిన తరువాత- కృష్ణమూర్తి దీనిని రద్దు చేశారు. ఈ రద్దు చేస్తున్న ప్రకటన ఆయన 1929లో చేసినా, ఇందుకు ఆలంబన ఆయన ఆలోచనలు ఆయనకు అప్పటికి నాలుగయిదు సంవత్సరాలుగా మదిలో మెదులుతూ ఉండినాయి అని నిర్దారణగా తెలుస్తుంది.

దీనిని రద్దు చేయడంలో తన ఆలోచనలు ఏమిటో, తన భవిష్యకార్యక్రమం ఏమిటో బహు వివరంగా ప్రసంగించారు కృష్ణమూర్తి. ఈ ప్రసంగ పాతం ఆయన ప్రణాళికకు నాటి. దీనిని గురించి ఎంత వివరంగా తెలుసు కుంటే అంత స్ఫురించా, స్ఫురించా అవగాహన అవుతుంది ఆయన ఆలోచన ధార. కృష్ణమూర్తి, తత్త్వచింతన అంతా ఇందులో ద్వోతకం అవుతుంది.

'ఈ సంస్థను రద్దు చేయడం చాలామందికి సంతోషదాయకంగా ఉంటుంది. అలాగే మరికొంతమందికి భేదకారణం అవుతుంది 'కూడా-' అంటారు. ఆయన ప్రారంథంలోనే. ఆయితే రద్దుచేయడం తప్పనిసరి. ఎందుకు తప్పనిసరో చెప్పడం ఆయన చేసిన ముఖ్యమయిన పని యిక్కద.

ఒక పిట్టకథ చెబుతారు :

రోడ్డుమీద వెడుతున్నారు ఒక భూతం, దాని న్యూమీతుడూ. రోడ్డుమీదవాళ్ళకి

ముందుగా ఒక మనిషి నడుస్తున్నాడు. ఆ మనిషి ఉన్నట్టుండి కిందకువంగి దారిలో దారికిన ఒక వస్తువును ఏరుకుని తటాలున జేబులో వేసుకున్నాడు. ‘ఎమిటా వస్తువు?’ అనడిగాడు స్నేహితుడు, భూతాన్ని. ‘ఆదా? సత్యం తాలూకు ఒక చిన్న ముక్క-, అని భూతం జవాబు. మనిషికి సత్యం దొరికితే నీ వ్యాపారం అంతా దివాలా అయిపోతుందిగదా- అని మందలింపుగా అంటాడు స్నేహితుడు. ‘మరేం బెంగలేదు. నేను ఆ మనిషిచేత సత్యాన్ని వ్యవస్థికరింప చేస్తాను’ అంటాడు భూతం:

సత్యాన్ని వ్యవస్థికరింప చేయడం (Organise) మనిషికి మంచిది కాదనీ, భూతానికి తగినపని అనీ సూచన ఈ కథలో దొరుకుతుంది. మనిషి ఈ పనిలో నానాఅవస్థలపాలు అవుతాడనీ, తన ముఖ్య కర్తృవ్యాపారికి సుదూరంగా వెళ్లిపోతాడనీ కూడా ఆర్థం చేసుకోవచ్చు.

ఈ కథ చెప్పిన తరువాత కృష్ణమూర్తి తన ఆలోచనను బయట పెద తారు.

‘సత్యం అనేది దుర్గమ ఝైత్రం (A Pathless land). ఒక మతం ద్వారా, ఏదో సామాజికమయిన చర్యల ద్వారా ఎవరూ సత్య ఝైత్రానికి చేరుకోలేదు—’ అంటారు.

ఇక్కడ దివ్యజ్ఞాన సమాజ ఆదర్శాలను ఒక్క తణం గమనంలోకి తీసుకు రావడం అవసరం. దివ్యజ్ఞాన సమాజం సత్యాన్యేష్టకుల సముదాయం. ఏరు ఏ మతానికి చెందిన వారయినా కావచ్చును, ఏ మతానికి చెందని వారయినా కావచ్చును. ‘సత్యాన్నాస్తి పరోధర్మః’ There is no Religion higher than truth — సత్యాన్ని మించిన మరో ధర్మం, న్యాయం, సూత్రం ఏమీ లేదు అనే ప్రకటన ఈ సమాజానికి మకుటం. ఘలానా మార్గం ద్వారా వెడితేనే సత్యసాఙ్కాత్మకరం జరుగుతుంది. - అనే పద్ధతి లేదు. యిక్కడ దివ్యాజ్ఞానం పేరిట చెప్పే అనేక ప్రకృతి సూత్రాలు, ధర్మ ప్రవచనాలు కేవలం దత్తాంశం (Hypothesis) గానే తీసుకోవాలిగానీ, యదే సికార్యాయి, అనుసరించక తప్పని నీతి సూత్రం అనే పద్ధతి ఉండగూడదని సమ్ములకు, ఇతరులకు పదే పదే గుర్తుచేస్తూ వుంటుంది దివ్యజ్ఞాన సమాజం. అలాగే ఈ సమాజ ప్రథమ ప్రకటిత ఉద్దేశ్యం ఏమంచే; జ్ఞాతి, మతము, కులము, వర్గము, వర్ణము అనే విభేదాలు ఏ మాత్రం లేకుండా సర్వమానవ సోదర భావాన్ని ప్రదర్శించే ఒక అంకురాన్ని - Nucleus - తయారుచేయడం, నిర్మాణం చేయడం. కృష్ణమూర్తి బాల్యం నుండి యిటువంటి వాతావరణంలో పెరిగినవాడు; ఆలోచన విధానాన్ని మలుచుకున్నవాడు. సత్య ఝైత్రానికి చేరుకోవడంలో ఎలాంటి ‘ముందే వేసి ఉంచిన భాటలు’ ఉపకరించను -

ఆని ఆయన యిప్పుడు నొక్కివక్కాణించడం దివ్యజ్ఞాన సూత్రాలను మరో మాటలలో ప్రపఱల ముందుకు తీసుకురావడమే. ఆయన ఇంకా ఇలా అంటున్నారు. ‘ఇదే నా ఖచ్చితమయిన అభిప్రాయం; దీనికి నేను కట్టబడి ఉంటాను. స్నేరంగా, నిర్మి బద్ధంగా ఇందుకే నిలిచి ఉంటాను. “సత్యం” అనేది సరిహద్దులు లేనిది; ఎలాంటి ఘరతులకు నియమాలకు లొంగి వుండేది కాదు. ఎదో ఒక మార్గాన్ని పట్టుకుని నడిచినందువల్ల లభ్యం అయేది అసలేకాదు. దీన్ని వ్యవస్థికరించడం ఆసాధ్యం. ఒకే పద్ధతిలో ఒకే మోస్తరుగా నడవండి, ప్రవర్తించండి అనే జనాన్ని కట్టడి చేయడం బలవంత పరచడం మంచి పనికాదు. ఈ విషయం ముందు చక్కగా అర్థం ఆయతే అప్పుడు ఒక మతాన్ని, విశ్వాసాన్ని వ్యవస్థికరించడం ఎంత ఆసాధ్యమైన విషయమో మీకు తెలిసివసుంది.’

విశ్వాసం - నమ్మకం అనేది కేవలం వ్యక్తిగత విషయం. దీన్ని వ్యవస్థికరించడం ఆసాధ్యమైన విషయమే కాకుండా - మనం చేయగూడని పని కూడా - అంటారు ఆయన. ఎంతో కష్టపడి, శ్రమదమాలకు ఓచ్చి వ్యవస్థికరించినా అప్పుడు అది - సత్యం-కరుడు గట్టుకుపోయి ప్రించుకుపోయి తయారవుతుంది. తప్ప జనానికి యేమాత్రం ఉపకరించేదిగా రూపొందదు.

నేను సిద్ధాంతాన్ని కనుగొన్నాను, యాది అందరికి ఆచరణ యోగ్యం. దీనినే అందరూ తప్పనిసరిగా అనుసరించాలి....అనే ధోరణి ప్రపంచ వ్యాపంగా ఎందరో అనుసరించిన పద్ధతి! ఈ ధోరణి వల్ల సత్యం సంకుచితం ఆయపోతుంది. బల హీనులకు ఆట వస్తువుగా తయారవుతుంది. తమ నిత్య వ్యవహారాలతో అతృప్తులైన వారికి తాత్కాలిక ఉపశమన హేతువు అవుతుంది. అంతే. సత్యాన్ని కిందకు దిగ జార్చుకూడదు. మనిషి దాని స్తాయికి ఎదగటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. పర్వత శిఖరాన్ని లోయలలోనికి తీసుకు రాలేము కదా.... అంటారు ఆయన.

మీరు పర్వత శిఖరాన్ని చేరుకోవాలనుకున్నారు... అప్పుడు లోయగుండా నడచి వెళ్లాలి. నిటారయిన మార్గంలో నిలువుగా పైకి ఎగశాకే ప్రయత్నం చేయాలి. కిందకు పడిపోతామేమో ప్రదూఢంలో చిక్కుకుంటామేమోనని భయపడకూడదు. ఆలాగే సత్యాన్ని అందుకోవాలంటే మీరు పైకి నడవాలి. కుశలంగా నేర్చుగా యాపని చేయాలి. అంతేగాని మీ కోసం ఎవరూ సత్యాన్ని కింది స్తాయిలకు తీసుకు వచ్చి, వ్యవస్థికరించి రూపొందించలేదు. అలాగని వ్యవస్థ వల్ల ఏమీ ప్రయోజనము లేదనుకోగూడదు. ఇవి అభిప్రాయాలలో జనసామాన్యానికి అభిరుచులను తయారు చేస్తాయి. ఈ అభిరుచులు నిలకడగా వుండేటు చూస్తాయి. అభిప్రాయాల పట్ల బాహ్యమైన అపేక్షలు కలుగచేస్తాయి. బాహ్యమైన అపేక్ష ఒక్కాటే చాలదు గదా! అంతరికంగా, స్నేహిదాయకంగా తయారు అవాలి అవి. ‘సత్యం’ పట్ల నిజ

మైన ఆపేషక్, ఆకాండ్ లానంతట ఆది తయారు అవుతే తప్ప భాహ్య వ్యవస్థల వల్ల ప్రత్యేక ప్రయోజనం యేమీ వుండదు. వ్యవస్థ దానిపట్ల ఆస్తికి తయారు చేయగలు గుతుంది. అంతవరకే దాని పని. ఇతర ఆపేషకులు, ఆనక్కుల పట్ల గమనం లేకుండా సత్యం గురించిన ఆకాండ్ యేర్పడాలి. వ్యవస్థ ఒక చట్టం వంటిది. ఆకాండ్ వున్న వారందరూ యిందులో యిమిడి పోతారు. చట్టంలో యిమిడిపోయిన తరువాత సత్యం పట్ల గమనం తగ్గిపోతుంది. నీరస పడుతుంది. పర్వత శిఖరానికి చేరుకోవాలి అన్న గమనం సదలిపోతుంది. ప్రతి మనిషి యా చట్టంలో తనకు ఒక స్థానం ఏర్పరచుకోవదం, యా స్థానం చెక్కుచెదరకుండా వుండేట్లు చూచుకోవడం.... అనే ప్రయత్నంలో కూరుకుపోతాడు. అంతేకాక, యా వ్యవస్థ తనను సత్యం వయిపు నదిపిస్తుంది. అనే బ్రహ్మలోచిక్కుకుపోతాడు. వ్యక్తిగతంగా తాను చేయవలసిన ప్రమాణాన్ని మరెవరో చేసి తనకు మార్గం నుగమం చేసి పెదతారనే దురూహలో కలిసి పోతాడు. ఇదీ వ్యవస్థ వల్ల వచ్చే ప్రమాదం.

ఈ సంస్కరు. వ్యవస్థను రద్దు చేయడంలో ఆయన ముందుగా చెప్పిన కారణము యిది.

‘నేను యా సంస్కరు రద్దు చేస్తున్నాను. మీలో కొండరు యితర సంస్కరును తయారు చేయవచ్చు. సత్యం కోసం అన్వేషిస్తున్నాం — అని చెప్పుకునే ఇతర సంస్కరులలో సభ్యులుగా చేరవచ్చును! ఒక్క విషయం మటుకు చక్కగా గమనించండి నామటుకు నేను... ఆధ్యాత్మికతవైపు నదిపించబూనుకున్న ఏసంస్కరోనూ భాగంగా వుండగోరను. కేవలం యాంత్రికము, ప్రయాణ గమనాన్ని సుకర పరిచే సంస్కరు సంగతి వేరు. ఉదాహరణకు మీరు లండన్ వెళ్ళుదలచుకున్నారు. ఆ నగరానికి వెళ్ళటానికి మీకు అవసరం ఆయన విమానం టీకెక్కట్లు, సదుపాయాలు కూరే సంస్కరు ఎన్నుకుంటారు. వాళ్ళ మీ సౌకర్యాలు చూస్తారు. మీ ప్రయాణం అనుకున్నట్లుగా నెరవేరుతుంది. అయితే ఇదంతా యాంత్రికమైన వ్యవహారం. సత్యాన్ని చేరుకోవడం అనే ప్రయాణం యిలా యాంత్రిక సదుపాయాలవల్ల ఒనగూడేది కాదు. మోటారుకార్లు, పదవలు, తంత్రి పార్ట్లు పంపడం... ఇలాంటి సౌకర్యాలు చూసే సంస్కరు అనేకం వున్నాయి. వాటిని మనం ఉపయోగించుకుని అనుకొన్న పనులు పూర్తి చేసుకుంటాం. వీటన్నింటికి ‘ఆధ్యాత్మికత’తో ఎలాంటి నిమిత్తమూ లేదు. నేను బాహ్యంగా చెప్పే విషయం యేమంటే — ఏ సంస్కరున్న వ్యవస్థ అయినా మిమ్మల్ని ఆధ్యాత్మికత వైపు, సత్యాంజ్ఞైతానికి తీసుకు వెళ్ళి ఆక్కడ మీకు స్థావరం ఏర్పాటు చేయలేదు. దాన్ని జాగ్రత్తగా గమనించండి...

సత్యాంజ్ఞైతానికి — ఆధ్యాత్మిక రంగానికి మిమ్మల్ని నుర్ఝితంగా చేర్చే సంస్కరు యేదయినా ఏర్పాటు చేసినట్లయితే, ఆ సంస్కరం మీకు కట్టుకొయ్యలా, బల

హీనతగా, బంధంగా తయారు అవుతుంది తప్ప మీ వ్యక్తిత్వ వికాసానికి సహాయ పడదు. మీ పెరుగుదలకు, స్వావలంబనకు గుదిబండలూ తయారయి కూర్చుంటుంది. 'నేను ఈ సంస్కు నాయకుడిని గనుక, మీరు ఇలాంటి యిబ్బందులలో పడకుండా వుండాలనే దీనిని నేను రద్దు చేస్తున్నాను —' అంటారు ఆయన. ఇలా రద్దు చేయమని ఎవరో సలహా యిచ్చారనీ, బలవంత పరచారనీ అనుకోవద్దని చెబుతూ యిది తన స్వంత నిర్ణయమే, బహుకాలం ఆలోచించిన మీదట చేరుకున్న నిశ్చయమే ఆని మళ్ళీ మళ్ళీ చెబుతారు.

'ఇదేదో మహాత్మార్థం అనిగూడా నేను అనుకోవడం లేదు. నాకు అనుయాయులు, శిఘ్రులు ఆక్కరేదు-' అంటూ మీరు ఎవరినయినా అనుసరిస్తున్నారు అంటే సత్యాన్ని చేరుకునే ప్రయత్నం పిరమించుకున్నారనే ఆర్థం ఆని కూడా అంటారు.

"నేను చెబుతున్న విషయాలు- ఈ కారణాలు మీరు ఎలా తీసుకుంటున్నారు, ఎలా అన్వయించుకుంటున్నారు అనేది నన్ను బాధిగచు. నేను ఈ ప్రపంచంలో ఒక పని చేయదలుచుకున్నాను. అచంచలమైన ఏకాగ్రతతో ఆ పని చేస్తాను- అంతే!"

"మనిషికి నిర్మిమిత్తంగా న్యోచ్చ చేకూర్చడం ఇక్కటి నాకు ముఖ్యమయిన కర్తవ్యంగా కనిపిస్తోంది" అంటూ ఆయన యింకా యిలా పివరిస్తారు: అన్ని రకాల పంజరాల నుంచి, తయాల నుంచి మనిషిని విముక్తిడిని చేయాలి. కొత్త మతాలు స్థాపించడం, కొత్త శాఖలు ఏర్పరచడం, కొత్త సిద్ధాంతాలు, తత్త్వదర్శనాలు రూపొందించడం కాదు నా పని.

"అయితే మీరు మరో ప్రశ్న వేయవద్దు. ఎందుకు ప్రపంచం అంతటా తిరుగుతాను? నీ అభిప్రాయాలను ప్రచారం చేసుకుంటూ ఎందుకు ప్రసంగాలుచేస్తావు?" - అని దానికి యిలా సమాధానం చెబుతారు: "నాకు అనుయాయులు, శిఘ్రులు కావాలని నేను యా పనులన్నీ చేయడం లేదు ప్రత్యేక తరహాకు చెందిన శిఘ్రులను తయారు చేయడం కోసం యిదంతా చేయడం లేదు. మనుషులకు యిలా తమకుతాము ప్రత్యేక తరహాకు చెందిన వాళ్ళం అనుకోవడంలో యెంతో మక్కువ వుంటుంది. ఈ మక్కువను పెంచడం నా ఉద్దేశ్యం కాదు. ఇదో నిరర్థకమయిన పని అనిగూడా నా ఉద్దేశ్యం. నాకు శిఘ్రులు లేరు, ప్రత్యేక దూతలు లేరు, ఘూలోకంలో గాని.... ఆధ్యాత్మ రంగంలోగానీ నాకు అనుయాయులు అంటూ యెవరూ లేరు...."

"అంతేకాదు ధన సంపాదన కోసం, జీవితం కులాసాగా అనుకూలంగా గడిపి వేయడం కోసం చేస్తున్న ఏర్పాటు కూడా కాదిది. అలాంటి ఉద్దేశ్యాలు వున్న మనిషి

యటువంటి “క్యాంపు”లకు రావడం యిక్కడి దయసీయ పరిస్థితులలో కాలం గడ పడం కుదరదు. ఈ విషయం అంతా యింత స్పష్టంగా ఎదుకు చెబుతున్నానంటే -దీనిని గురించి పదే పదే, ప్రతి సంవత్సరమూ ఎవరెవరో ప్రస్తావనలు తీసుకు రావడం, చర్చిస్తూ వుండడం నాకు యిష్టం లేదు. సందర్భాన్ని ఒకేమారు కూలంక షంగా నిర్ణయించుకుని నికార్ఘయిన ప్రశ్నాన్ని బయలుపరచడం కోసమే యిష్టదీ మాటలు చెబుతున్నాను. ఇదే ఎవయాన్ని నిరవధికంగా చర్చిస్తూ కాలహరణం చేయడం, అభిప్రాయాల తీకమకలలో చిక్కుకుపోవడం-చిన్నపీల్లలు చేసే పని. అలాందీ పని ఇరగడం నాకు యిష్టం లేదు, అందుకనే ముక్కుకు సూటిగా స్పష్టాగా ఇప్పుడు చెప్పివేస్తున్నాను....” అనికూడా అన్నారు. ఆయన అభిప్రాయాలలో స్పష్టతను సూటితనాన్ని గమనించడం చాల అవసరం. విషయాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చూడ గలగలి....

దివ్యజ్ఞాన సమాజ ప్రధాన స్థాపకులు, దివ్యజ్ఞాన తత్త్వదర్శనాన్ని కూర్చున వారు ఆయన మేడం జ్ఞావట్ స్క్రి టోరణ్ కూడా యిక్కడ మనం ప్రస్తావించుకో వడం అవసరం. సత్యనిరూపణ కోసం బృహద్గ్రింథాలు ‘అయినీన్ అన్ ఏల్ ద్’, ‘ది సీత్రెత్ డాక్ ట్రీన్’ వ్రాసిన జ్ఞావట్ స్క్రి ప్రపంచంలో యింతవరకు ఆవిర్పి వించిన మతాలు, తత్త్వజ్ఞానాన్నిలు, విజ్ఞాన శాస్త్రాలను సమతుల్యంగా క్రోడీకరించి చచ్చించి వాటికి ‘మూలా’ ఒక్కటే అన్న ప్రశ్నాన్ని నిర్ణారించటానికి ప్రయత్నిం చారు. ఏటి ‘ఏకత్’ గమనించగలగడం, విశ్వతమయిన భోగోళ పరిస్థితులలో.... మానసిక మేధా పరిణామరంగంలో యిలా ఆనేక దర్శనాలు అవతరించడం సహజమేనని గ్రగ్రహించడం అత్యవసరం అంటారు ఆమె. కాకపోతే వివిధ రంగాలలో, అభిప్రాయ ప్రాంగణాలలో వ్యక్తుల దుమాహలవల్లగానీ- సంస్థాపరమైన పరిమితులవల్లగానీ చేరుకుని కరుడుగ్గట్టుకుపోయిన దురభిప్రాయాలను-చాందసాలను కడిగివేయడం అవసరం గనుక తాను ఈ ఉగ్గోంధాలను వ్రాయవలని వచ్చిందం టారు. ఎప్పటికప్పుడు మానవమేధస్సులో కఱపు మొక్కలలాగ విషమ్మలలాగ మొలుస్తూ విస్తరిస్తున్న దురర్థాలను సమూలంగా పెకలించివేసి, జ్ఞేత్రాన్ని నునిశి తంగా, నిష్కర్మామంగా తయారుచేసి వుంచటమే ‘జ్ఞానసంచయాన్ని’ ప్రపంచానికి సరఫరా చేయదల్చుకున్న పెద్దల కర్తవ్యం ఆని కూడా ఆమె చెబుతారు. ‘ఏష పూర్తితమైన వాతావరణాన్ని తోలగించడమే నేను చేసేన పని. మనిషి మనస్సు స్వచ్ఛంగా తయారయి కొత్త కొత్త సత్యాలను అవి అవతరించినప్పుడు గుర్తించి, అందుకు అనుగుణంగా వర్తనాన్ని మలుచుకుని పురోభిష్టద్విని సాధించడమే మానవ జాతి కర్తవ్యమని ఆమె గుర్తుచేస్తారు.

వ్యవస్థలు ఏర్పడడం, కొత్తకొత్తాలనుంచి ప్రకృతిని పరిసరాలను వేస్తేచేం

చదం, కాలానుగుణంగా వాటిలో ఎన్నో అవలయాలు, ఆవక్తవకలు చేరడం.... దానివల్ల వ్యవస్థ తన అసలు ప్రమోజనాన్ని దాదాపు మరచిపోవడం- వ్యక్తుల స్వార్థమే పరాక్రమ అయిన పరమ ప్రమోజనంగా రూపొందడం మనం ప్రపంచ చరిత్రలో చూస్తూనే ఉన్నాం.

ఈ దృష్టితో గమనించినప్పుడు కృష్ణమూర్తి ప్రకటన ఓక 'చారిత్రక అవసరం'గా కూడా రూపొందుతుంది. ఆయన యింకా యి 'రద్దు'ను గురించి ఏమంటు న్నారో చూద్దాం.

'నన్నో వార్తాపత్రిక ప్రతినిధి కలుసుకున్నాడు. వేలకు వేలు మనమ్ములు సభ్యులుగా అనుయాయులుగా ఉన్న యి సంస్థను రద్దు చేయడం చాల గొప్ప విషయం-ఆద్యతమైన సంచలనాన్ని కలుగజేసే సంగతి అని కూడా అన్నాడు. ఆయనకు యిదో విచిత్రంగానే కనిపించింది. ఆయన యేమన్నాడో చూడండి : "సంస్థను రద్దు చేస్తారు, సరే. తరువాత మీరు యేం చేస్తారు ? ఎలా బతుకుతారు ? మీ చుట్టూ ఆప్పుడు జనం పోగవరు. మీరు చెప్పే మాటలు వినడానికి వేలసంఖ్యలో శ్రోతులు మీచుట్టూ మూగరు. మీరు యేమయిపోతారు?" - అన్నాడు. వేలలో లక్షలలో ప్రజలను మనచు ట్టూ పోగుచేసుకోవడం గొప్ప విషయమే కావచ్చును. కాని చూడండి. నా అభిప్రాయం ఏమంటే, 'చక్కగా కుశలంగా పినగలవాళ్లు అయిదుగురే ఉన్నా చాలు! వాళ్లు తాము విన్న సంగతులను ఆచరణలో అనుషంకంలో తీసుకురాగలిగిన వాళ్లుయితే అంతే చాలు. వాళ్లు ముఖాలు, మానసిక కోణాలు శాశ్వతమైన సత్యం వయపు మళ్ళీవుంటే చాలు! వేలకొద్దీ మనములు-తలలు హూపేవాళ్లు. వుంటే యేం లాటం ? ఏం వింటున్నారో కూడా సరీగా తెలుసుకునే శక్తి లేనివాళ్లు ఎన్ని వేలు లక్షలమంది షంటే మటుకు యేం ప్రమోజనం? వింటున్న వాళ్లకు-శ్రోతలకు-హర్ష సింహత భావాలు వుండగూడదు. కొత్తగా వింటున్న దాసెని తమ హర్షపు పడికట్టు రాళ్లతో తూచి చూచుకునే ఆలోచన వుండగూడదు. ఇదివరకు తెలిసిన ఏషయాల తోనే ముడిపెట్టుకు కూర్చుని, యిప్పుడు వింటున్న ది దానితో సరిపోలుతోందా లేదా... దానితో సమన్వయ పరచుకోవడం ఎలా ఈనే ఆలోచనలతో సతమతం ఆవుతూ వుండేవాళ్ల వల్ల యేమీ ప్రమోజనం లేదు. నేను యిలా కుండ బద్దలు కొట్టినట్లు మాట్లాడుతున్నానని ఆనుకోకండి కర్కుశ హృదయంతో ప్రవర్తించడం లేదు నేను. నాకు జాతి, అనుకంప, సానుభూతి, సహకార మనోభావం ఉన్నాయి. ఓక సర్జన్ వున్నడనుకోండి. మీ శరీరంలో దుష్టాంగాన్ని తొలగిస్తాడు ఆతను. మీకు తాత్కాలికంగా బాధ కలుగుతుంది. నీజమే. కానీ మిమ్మల్ని బాధించాలని ఆతని ఉద్దేశ్యం కాదు. మీకు ఆ దుష్టాంగం నుంచి, అది తమారుచే నే యాతిబాధల నుంచి విముక్తి కలిగించాలని కదా ఆతని ప్రయత్నం. అదే పద్ధతిలో నేను యిలా నూటిగా,

మీకు తాత్కాలికంగా యిబ్బంది కలిగే పద్ధతిలో మాట్లాడుతున్నాను. అంతే. నాకు నిజమైన ఆప్యాయత, ఆత్మియత లేవనుకోకండి. నిజానికి ఆవస్త్రీ వున్నాయి గను కనే యిలా ప్రవర్తిస్తున్నాను.'

ఈ వివరణను అప్పటికప్పుడు తాత్కాలికంగా గమనించడమే కాకుండా, తరువాతి ఆయన ప్రసంగాలలో కర్కృత వచనాలు వచ్చినప్పుడు కూడా గుర్తుంచుకోవలనిన ఆవసరం వుంది. 'మానవాళి పట్ల బాధ్యత' వున్న వ్యక్తి తాత్కాలిక ప్రయోజనాలు-దీర్ఘ కాలిక ప్రస్తావనలను ఎలా విడమరచి చూపుతాడో గమనించడం కూడా యిక్కడ శ్రేయస్తరం.

ఆయన ఈకే విషయాన్ని వునర్తుకి దోషం అంటించకుండా మళ్ళీ మళ్ళీ చెబుతూ వుంటారు. విరిచి విరిచి చెబుతూ వుంటారు.

'నా ఉద్దేశ్యం ఒక్కాడే: ఆదేమనిషిని స్వేచ్ఛాయుతుడైన్న చేయడం. అతనిన్న స్వేచ్ఛ వయపు మళ్ళీంచడం. ఆన్ని పరిమితుల నుంచి, బంధనాల నుంచి విముక్తిదిని చేయడం. అటువంటి స్థితి మటుకే మనిషికి శాశ్వతమైన ఆనందాన్ని కూరుస్తుంది. అతనికి నిర్నిబద్ధంగా ఆత్మసందర్భమం ఒసగూరుస్తుంది. (Will give him the unconditioned realisation of self).'

మరింత స్వప్తంగా ఎలా చెబుతున్నారో చూడండి :

'నేను స్వేచ్ఛాజీవిని. ఎలాంటి బంధనలు లేనివాడిని. పరిషూర్ఖుడిని. నేను ఒక తునకను. ఒక భాగాన్ని కాదు. శాశ్వతమైన పరిషూర్ఖతను నేనే. నన్ను ఆనుసరించదలుచుకున్నవాళ్ళు, అర్థం చేసుకోవాలనుకున్నవాళ్ళు-తాముగూడా స్వేచ్ఛాజీవులే అయివుండాలి. నన్ను ఆనుసరించడం అంటే స్వేచ్ఛ యేం వున్నట్లు? నన్నో పంజ రంగా తయారుచేసి దానిలో ఒక మతాన్ని ప్రతిష్టిస్తున్నారన్నమాట! అన్నిరకాల భయాలనుంచీ స్వేచ్ఛగా వుండాలి. మతం తాలూకు భయాలు, ముక్తిని గురించిన భయాలు, అధ్యాత్మికతకు సంబంధించిన భయాలు, అలాగే ప్రేమ - మృత్యువు-జీవితం పీటన్నిటిని గురించిన భయాలు, ఎన్నో వున్నాయి. పీటన్నిటినుంచీ విముక్తులు కావడం ఆవసరం. ఒక చిత్రకారుడు వున్నాడనుకోండి. అతను బొమ్మలు గీస్తాడు. రంగు రంగుల చిత్రాలు తయారుచేస్తాడు. ఎందుకోసం? బొమ్మలు గీయడంలోను వర్షచిత్రాలు తయారుచేయడంలోను అతనికి ఆసందం వుంది. అతని ఆత్మ అందులో ఆఖివ్యక్తం ఆవుతంది. అతని వై శవం, సంజ్ఞేమం అంతా అందులో వెల్లివిముస్తుంది. అందుకోసమే అతడా పని చేస్తాడు. అందుకోసమే—నేను చేయడలుచుకున్న పసులన్నీ చేసుకుంటూ పోతాను, అంతేగాని యింకెవరినుంచో, దేనినుంచో యేదో ప్రతిఫలం, పారితోషికం ఆశించి కాదు. నాకు యితరుల నుంచి యేమీ ఆవసరం లేదు. ఏమీ కావాలని కోరను.

‘మీకందరికీ అధికారానికి దాసోహం చేయడం ఆలహాటు. అధికారానికి చేతులు కట్టుకు నించోవడం, మనస్సును మానపరచుకోవడం చేస్తారు. ఇలాంటి వాతావరణమే ఆధ్యాత్మికత వయపు మిమ్ములను నడిపిస్తుందని భావిస్తారు. ఎవరో ఒక మహాపుషుమా-మంత్రద్రష్ట- మాయాజాలం తెలిసినవాడు మిమ్మల్ని యా భవసాగరం నుంచి అవతలి గట్టుకు ఆవలీలగా తీసుకుపోయి పడేస్తాడని ఆశిస్తారు.

సుఖప్రాంగణంలో శాశ్వతంగా న్యోచ్చ అనిపించే వాతావరణంలో మిమ్ము తెలియాడేట్లు చేస్తారని ఊహిస్తారు. అటువంటి మనుషులకు, వాతావరణానికి ‘దాసోహం’ చేయడం ఆలహాటయపోయి, మీ జీవిత విధానం అంతా యిటువంటి వాటికే అంకితం ఆయింది.

ఆ తరువాత మరో కోణం నుంచి యా పరిచర్యను వివరించ బూను కుంటారు. సంవత్సరాల తరుటడి ఉపన్యాసాలు, ఉపదేశాలు వింటాము. కాని ఎలాంటి మార్పు రాదు. మన నడవడిలో, వైఖరిలో. ఎందుచేత? - కారణాలను వివరించటానికి ముందు, పరిస్థితిని విశ్లేషిస్తూ ఆయన యేం అంటున్నారో చూద్దాం:

“ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరాలుగా మీరు యిలాంటి కన్యోవ్వనలో నా ప్రసంగాలు వింటున్నారు. బహు కొద్దిమందిలో తప్ప మీలో యెలాంటి మార్పు రాలేదు. నేను యేం చెబుతున్నాను అనేది పట్టపట్టి గట్టిగా పరీక్షించి చూడండి. నేను చెబుతున్న దానిని విమర్శించుకు చూడండి. కడిగిపొరవేయటానికి, ముక్కలు ముక్కలుగా నరికి వేయటానికి ప్రయత్నించండి. ఆప్యుడే మీకు నేను చెబుతూ వున్నది హర్తిగా నికార్యగా అర్థం ఆవుతుంది. ఆధ్యాత్మికంగా మిమ్ములను ముందుకు తీసుకుపోవటానికి ఒక సంస్కరో వ్యవస్థనో నిర్మించుకోవాలని మాన్తున్నారంటే మీరు దాని ఆధికారానికి దాసానుదాసులయపోతారు. ఆధ్యాత్మికత వయపు మమ్మల్ని తీసుకు వెడుతుంది ఆనుకున్న యా సంస్నే మీకు పంజరంగా తయారవుతుంది. మీరు ఆ పంజరంలో చిక్కుకుపోతారు. మీకు తెలియకుండానే!

“మళ్ళీ గుర్తు చేస్తున్నాను. కర్కశంగా మాట్లాడుతున్నాను గదా అని నాకు సానుభూతి, సహకారభావం యేమాత్రమూ లేవని అంచనా వేయకండి. నేనేమీ క్రూరుడిని కాదు, కర్కశటకుడిని కాదు. నేనేం చెబుతున్ననో మీరు హర్తిగా సరీగా అర్థం చేసుకోవాలనే కోరికతో, తపనతో యిలా మాట్లాడుతున్నాను. మీరందరూ యిక్కుడకు ఎందుకు వచ్చినట్లు? నేనేదో చెబుతాననీ, అది మీకు ఉపకరిస్తుందని కదూ? అందుకోసమే నేను యిలా కుండబద్దలు కొట్టినట్టుగా చెప్పవలనివస్తోంది. నిష్కర్షగా మాట్లాడవలని వస్తోంది.

సాధారణంగా మనిషి మనస్సుకు రెండు లక్షణాలు వుంటాయి. ఎవరు యేం

చెబుతూవున్న విని ఊకోట్టిపం ఒక్కటి అయితే యిదంతా అబద్దం అని కొట్టిపార వేయడం మరొక్కటి. ఆలోచించకుండా నిదానంగా పరిశీలించకుండా ఎదుటి మనిషి చెబుతున్న దానిని అంగీకరించినా, నిరాకరించినా.... యా రెండు చర్యలవల్ల కూడా ఆ మనిషికి ఆతసు చెబుతున్న చాసికి అన్నాయించేసిన వాళ్ళమే అపుతాం కొందరయితే 'యిదివరకు యా సంగతి నేను పేస్తాను. నాకు తెలును. అందువల్ల యిది నిజమే' అనుకుంటారు; మరికొందరు "యిదివరకు యెక్కడా వినలేదు. అందువల్ల యిది తప్పనిసరిగా అబద్దం అయివుంటుంది" అనుకుంటారు. వాళ్ళు నిజం అనుకున్నా, అబద్దు అనుకున్నా... వాళ్ళ వాళ్ళ మనోభావాలమీద ఎలాంటి పరిణామమూ లేకుండా పోవడం మరో విషయం. "నాకు తెలును గనుక యిది నిజం.... తెలియదు గనుక యిది ఆబద్దం— అని తేలికగా కొట్టిపారవేయకు. తెలియని దాన్ని పరిశీలించి చూచి ఆలోచించి తెలుసుకునేందుకు ప్రయత్నం చేయి. ప్రతిదానినీ కూలంకషంగా పరిష్కపెట్టి చూచుకో...." అని నారదుడు ఒకచోటు అంటాడు. సామాన్యంగా తత్త్వవేత్తలు, దార్శనికులు చెప్పేదే యా ధోరణి. "దేనినీ గుడ్డిగా నమ్మకు. అపసమ్మకంతో కొట్టిపారవేయకు. నిదానంగా ఆలోచించి నిగ్గతేఱ్చుకో" అన్న సూత్రాన్ని దాధారు అందరూ చెబుతారు.

జ్ఞావత్సస్నే యిదే విషయం అనేకమార్గు ప్రస్తావిస్తారు. హృద్యోల విషయం గుర్తువేసుకుంటే శంకరుడు—అంతకుముండు బుద్ధుడూ యిదే విషయం యిదే రీతిగా చెప్పారు. కృష్ణమూర్తి కూడా యిదే కోవరో మాట్లాడారు. ఈ విషయాన్ని మనం గుర్తువుంచుకోవడం అవసరం.

కృష్ణమూర్తి మళ్ళీ తన స్వచ్ఛయ, ప్రస్తావిస్తూ యా అంటున్నారు:

"పద్మేనిమిది సంవత్సరాలు మీమ వేచివున్నాడు; కాచుకుని వున్నారు. జగద్గురువు అవతరిస్తాడనీ, యేవేవో బోధనలు యిస్తాడనీ, పద్మేనిమిది సంవత్సరాలపాటు యేడో మహాత్మర సంఘటన జరుగుతుందని, దానికోసం ఎదురు తెన్నులు చూస్తూ కూర్చున్నారు. ఎవరో వచ్చి మీ హృదయాలకు- మసస్సులకు సరికొత్త ఊరట, కాంతి కలుగజేస్తారని ఊహించారు. దానితో మీ జీవనపిథానం అంతా మారిపోతుందనీ, మీకు సరికొత్త అవగాహన యేర్పడుతుందనీ ఆకాంషించారు. మీ జీవన ప్రమాణం మరో ఉన్నత నీమకు ఎదుగుతుందనీ, మీకు సరికొత్త పోత్తాహం ఆలంబ ఏర్పడుతుందనీ కోరుకున్నారు. ఎవరో మిమ్మి విముక్తిలను చేస్తారని ఎదురు చూశారు. ఇప్పుడు ఏం జరుగుతోందో మాడండి. జాగ్రత్తగా పరిశీలనగా గమనించండి. తార్గుకంగా ఆలోచించి చూడండి. మీ నమ్మకం మీమ వీ రకమయిన ఫలితాన్ని తీసుకువచ్చించో చూచుకోండి. మీరు కొత్తరకం మనుషులుగా తమారయినారా? వైపై మార్పుల విషయం కాదు నేను చెబుతూవున్నది. ఏరో ఒక కొత్త 'బ్యాండ్ల'

తగిలించుకున్నారు. అదో తల్ప విషయం; వానిని గురించి కాదు నేను చెప్పు మాస్తు న్నది. మీ నమ్మకం పాత తీపితాలతోని అముఖమైన, ఆప్రధానమైన విషయాలను అసాంతం తోలిపారవేయగలిగిందా? అదే- నీర్థయం తీసుకొనేందుకు అనుకూలమైన పరీణాంశం. మీరు ఏ రకంగా స్వేచ్ఛాయతులు అయినారు, విముక్తులుగా రూపొందారు. ఉన్నతులైనారు, అబద్ధము-కృతకము-ఆప్రధానము అయిన బాహ్య వ్యవస్థలకు ఏ విధంగా వ్యతిరేకులుగా, ప్రమాదకారకులుగా తయారయినారు? ఈ ‘తారకసంస్థ’ సభ్యులు యితరులకండె ఏ రీతిని ఖిన్నంగా ఉన్నారు?

‘పద్మసిమిది సంవత్సరాలపాటు మీరంతా వేచి ఉన్నారనే విషయం మళ్ళీ గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆప్పటి నుంచీ సంస్థలు అవటానికి ఉత్సాహంగా కూర్చున్నారు. నేనే జగద్గురువునా, కాదా అనే విషయంలో మీ నమ్మకాలు, విశ్వాసాలు యొలా వున్నాయి అనేది నాకు ప్రధానాంశం కాదు. మీరు ఈ తారకసంస్థ సభ్యులుగా ఉన్నారు గనుక, దానికి చెందినవారం అనుకున్నారు గనుక దీనికోసం మీ శక్తి యుక్తులన్నీ ధారపోస్తున్నారు. మీ సహాయ సహకారాలు అందిస్తున్నారు. కృష్ణ మూర్తి జగద్గురువు అని సంఘార్థంగానో, పాష్టికంగానో మీ నమ్మకాన్ని ప్రకటిస్తున్నారు. నిజంగా అన్యేషణలో మను నిల్చిపుచ్చాలికి పూర్తి నమ్మకాన్ని, అర్థసత్యాల తోనే తృప్తిపడి పుండేవాళ్ళకు పాష్టికమయిన నమ్మకాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారు. అంతే!

‘ఈ పద్మసిమిది సంవత్సరాల మీ సంస్థాతలో, మీ అవగాహనలో యెన్ని కీష్టతలు ఉన్నాయో, ఎన్ని సంకీర్ణతలు ఎదురోక్కావలని వచ్చిందో ఎంతెంత తుల్లక విషయాలను తట్టుకోవలని వచ్చిందో మీరు ఎరుగుదురు. మీ దురూహలు, భయాలు, అధికార ఆదేశాలు, దేవాలయాలు-పాతలీ, కొత్తవీ కూడా అవగాహనకు ఆటంకాలుగానే తంమారవుతున్నాయని నేను మళ్ళీ నొక్కి చెబుతున్నాను. ఇంత కంటే విదురిచి మరింత స్వప్తంగా చెప్పువం ఎలాగో నాకు తెలియదు. మీరు జాగ్రత్తగా ఏనండి. నేను చెబుతున్నదానితో మీరు అంగీకరించనక్కరలేదు. నన్ను మీరందరూ అనుసరించవలనిన పనిలేదు. నేను చెబుతున్నది ఆర్థం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించండి. అంతే చాలు.

—ఈ రకంగా పద్మసిమిదేళ్ళపాటు తన తారకసంస్థ ఏ విధమయిన కొత్త యిఱ్యందులు తీసుకువచ్చిందో వివరిస్తూ పోతారు. ఎంత తారిక్కంగా చెప్పినా, సోదాహరణంగా ప్రసంగించినా. మూలనిషయాల అవగాహనలో ఎలాంటి మార్పులు రాలేదని-క్రోతల ప్రవర్తన తీరులు మార్పు లేనేలేదని ఆయన మరోమారు నృష్ట పరుస్తారు.

‘ఈ పిషయం సరీగా అవగాహన చేసుకోవడం అవసరం. మీ నమ్మకాలు,

విశ్వాసాలు మిమ్మల్ని మార్చివేయలేకపోయాయి. అంతేకాదు ఎన్నో ఆటంకాలు, ప్రతిబంధకాలు తీసుకువచ్చాయి. మీరు విషయాలను ఉన్నవి వున్నట్లుగా మాచటానికి ప్రయత్నించడం వల్ల మరింత చిక్కు ఉత్పన్నమవుతూ వస్తోంది.

‘మీ దేవుళ్నను మీరు నిర్మించుకోవాలని చూస్తున్నారు. పాతదేవుళ్నను తీసేని అ స్తోనాలలో కొత్త దేవుళ్నను ప్రతిష్టించుకుంటున్నారు. పాత మతాలను కూలదోసి, కొత్త మతాలను ప్రతిష్టేపిస్తున్నారు. పాత రూపాలు సమనిపోతున్నాయి. వాటి స్థానంలో కొత్త ఆకారాలు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. పాతవీ, కొత్తవీ.... ఈ రెండు తకాల విభజనలు వింగడింపులుకూడా నిష్పయోజనమైనపీ, విలువలేనిపీ, ప్రతిబంధ కమూ, అడ్డుక్రింపులూనూ! ఆధ్యాత్మికంగా యిదివరకూ విభాగాలు, విభజనలు వుండేవి. అవి యథాతథంగా యిప్పుడు లేవు. కాని మరో కొత్తరకం విభజన, విభాగం యిప్పుడూ వుండనే వుంది. పాత హృజా విధానాలు యిప్పుడు లేవు కాని కొత్త హృజా విధానం వుంది. విధానాలలో మార్పులేతప్ప ‘హృజ’లో పునస్కారాల్లో ఎలాండి మార్పులు లేవు. మీరందరూ ఆధ్యాత్మికత కోసం- అందులో పురోభివృద్ధి కోసం యింకెవరిమీదనో ఆధారపడుతున్నారు. మీ సుఖానుభూతులకోసం యతరు అను ఆశ్రయిస్తున్నారు. మీ మాసనిక వికాసం కోసం యింకెవరిమీదనో దృష్టి వుంచుతున్నారు. పద్మేనిమిది సంవత్సరాలుగా యా పరిశ్రమలన్నీ అనవసరం, ఈ బాహ్యాదంబరాలు శుద్ధవ్యతిరేకం... అని నేను చెబుతూనే వున్నాను. మీరు వింటూనే వున్నారు. తలలు ఊపుతున్నారు. కాని అవన్నీ కొనసాగినూనే వున్నారు. వీటన్నీ టక్కి విరామం యివ్వాలనీ నిలిపి వేయాలనీ నేను చెబుతూనే వున్నాను. మీ వికాసం కోసం, పురోగతికోసం, ఆధ్యాత్మికతకోసం మీలోకి మీరు చూచుకోవాలి. అంతర్ముఖులు అవాలి.... వికాసము, వై తమము, పవిత్రత.... ఇలాంటివన్నీ అంత రంగంలో సమకూడాతి. ఆత్మవికాసం కోసం బ్రహ్మరితులు పనికిరావని నేను చెబుతూ వున్న మీరు నా మాటలను అనుసరించటానికి అంత సుమఖంగా లేరు. ఎవరో ఒకశ్చ, ఇద్దరు తప్ప తతిమ్మావాళ్నంతా మీ యిష్టం వచ్చినట్టే- మీకు తోచినట్టే ప్రవర్తిస్తున్నారు.

‘ఇటువంటి పరిస్థితులలో యా వ్యవస్థ వుంటే నేమి? వుండకపోతే నేమి?’

కృష్ణమూర్తి ఆవేదన, అంతః చింతన యిక్కడ మనం ఆర్థం జీసుకోవటానికి ప్రయత్నించవచ్చు. ఆయన ప్రస్తుతం అంటున్నది ఓక్కటే మాట. సరికొత్త వికాసం కోసం- పురోగతి కోసం- ఆధ్యాత్మికత కోసం.... నేను యిన్ని సంవత్సరాలుగా ఈ సంస్కారా అనేక సూచనలు, ప్రకటనలు యిస్తూ వస్తున్నాను. వీటిని మీరు వింటున్నారు, తలలు ఊపుతున్నారు. కాని ఆచరణ దగ్గరకు వచ్చేసరికి ఏమీ

మార్పులు, చేర్పులు ఇరగడం లేదు. బాహ్య ఆడంబరాలలో మార్పులు కొట్టివచ్చి నట్లు కనిపిస్తున్నా ఆంతరిక్షమైన మార్పులు మాత్రము అసలు గోచరమే కావడం లేదు. నా మాటలను ఒకశ్ను యిద్దరు తప్ప....బహుజనం, సమ్మయిలందరూ పట్టించు కోవడం లేదు. అనుసరించు ప్రయత్నం ఆలా వుంచి-ఆవగాహన చేసుకుండుకయినా ప్రయత్నం చేయడం లేదు ఇటువంటి సందర్భంలో....ఇంక ఈ సంస్కరణ ఉండి యేమి లాభం? ఉండక యేమి నష్టం?.... అందుచేత దీన్ని రద్దుచేయడమే క్రేయస్కూలు మైన పని....ఇదే ఆయన ఆలోచనా ధోరణి.

ఆయన యింకా పదునుగా, నిష్కర్షగా, విర్మాగమాటంగా ఎలా మాట్లాడు తున్నారో చూడండి:

ACC NO. 26038

ఈ అబద్ధాల కోరులను, పైకొకటి లోపల ఇంకొకటి ఆలోచించే మనుష్యాలను....నా చుట్టూ చేర్చుకోవడం ఎందుకు? నేనేదో నిష్కర్షగా కర్కృతంగా మాట్లాడుతున్నానని-నిర్దయగా వ్యవహరిస్తున్నానని అనుకోకండి. కాని యిప్పుడు మనం ఈ స్థితికి చేర్చుకున్నాం. పరిస్థితులను ఉన్నవి ఉన్నట్లుగా కనిపిస్తున్నట్లుగా గమనించగలగాలి. పోయిన సంవత్సరమే మీకు చెప్పాను. నేను పరిస్థితులతో రాజీపడటానికి, సంసిద్ధంగా లేనని. నా మాటలు అతి స్వల్ప సంఖ్యలోనే ఖాతరు చేశారు అప్పుడు. ఈ సంవత్సరం అదే విషయాన్ని మరింత నిర్వహించుంగా చెబుతున్నాను. ఈ పద్ధానిమిది సంవత్సరాలుగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎందరు సమ్ములు నా కోసం—నా సందేశం, నిర్దేశం కోసం ఎదురు చూస్తూ వున్నామని అనుకుంటున్నారో నాకు తెలియదు. తారక సంస్కరణ సమ్ములు మీరంతా. అయితే మీరందరూ బేషరతుగా, ఎలాంటి అరమరికలు లేకుండా నేను చెప్పేదంతా సంపూర్ణంగా వినడానికి సిద్ధమయ్యిలేరు.

101.4

20 200

ఇటువంటి పరిస్థితిలో యా వ్యవస్థ ఎందుకూ? KRI

‘మళ్ళీ చెబుతున్నాను: నా ప్రయోజనం, లక్ష్యం, ఉద్దేశ్యం ఒక్కాదే ఒక్కటి: అది మనుషులను యొలాంటి వరతులు లేకుండా— నిర్మించుతంగా— విముక్తులను చేయడం ఆధ్యాత్మికత అంటే నా దృష్టిలో ఒక్కాదే ఒక్కటి: శాశ్వతం అయిన ఆత్మను కలుషితం చేయకుండా వుండటం; తార్కికతకు—ప్రేమకు సమరసత కూర్చుడం. జీవితము - ప్రాణము- అన్ని అయిన నికార్యా, బేషరతు ‘సత్యం’ యిదే. అందుచేత—నేను మనిషిని బంధ విముక్తిదిని చేయాలనుకుంటున్నాను. అతడు స్వేచ్ఛగా తిరుగాడగలగాలి. ఆకాశంలో వహి ప్రయాణం చేస్తున్నట్లుగా హయిగా ఎలాంటి బయలు బాధ్యతలు లేకుండా స్వేచ్ఛలో మునిగి తేలుతూ నద యాదుతూ వుండాలి.

‘నాకోసం పద్ధానిమిది సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్నాం అంటున్నారు మీరు.

నా ఉపదేశం కోసం ఆతురతగా యొముచు మాస్తురాన్నమంటున్నారు. మీరందరూ విముక్తులు అవాలని నా ఆకాంక్ష. మీమీ సంక్లిష్టతలు, బాదరబందీలు వొదిలించుకోవాలి. ఇదీ జరుగవలనిన పని.దీని కోసం ఒక వ్యవస్థ అవసరం లేదు. ఆద్యాత్మిక నమ్మకాల మీద ఆధారపడి నిలబడాలని మాచే సన్మానించు అనతే అవసరం లేదు ప్రపంచంలో ఆయుదుగురో, పదిమందో వున్నారు — అర్థం చేసుకోగలవాళ్ళు, దానికోసం పరిశ్రమించగలవాళ్ళు. వాళ్ళ కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక సన్మానం ఎందుకు? ముల్లనమయిన విషయాలను పక్కకు పెట్టి హోమిగా నిలబడగలవాళ్ళు లహు తక్కువ మంది వాళ్ళ కోసం యూ పటూటోపం అంతా ఎందులు? పోతే. బలహీనులు-అశక్తులు వున్నారు. వాళ్ళ మాట యొమిటి అంటారా? వాళ్ళ కోసం సత్కృతోదనకుగాను ఒక సంస్థ అనవసరం. ఎందుకంటే సత్కృతం అనేది అందరిలోనూ వుంది. అది ఎంతో దూరంలో లేదు కూడా. అందరిలో అంతర్లీనంగా, వుంది. దగ్గర-దూరం అనే మాటకాదు; అది శాశ్వతంగా వుంది.

— ఇలా వ్యవస్థ ఎందుకు నిష్ప్రమోజనమో, పనికిమాలిన పనో స్పష్ట పరుస్తారు.

మరో విషయం కూడా యిక్కడ గమనించడ అవసరం. దివ్యజ్ఞాన సమాజం వేరు, తారక సంస్థ వేరు. కృష్ణమూర్తిని దగ్గరకు తీసి ఆలంబన యిచ్చి పెంచి పెద్ద చేసినది డాక్టర్ ఆసీబెనెంట్. ఆమె దివ్యజ్ఞాన సమాజానికి ఆధ్యాత్మికులు — ఆ సమయంలో. దివ్యజ్ఞాన సమాజ కార్యకలాపాలకు కృష్ణమూర్తి పాలన పోషణ- వ్యవహారాలకు ఏమీ సంబంధం లేదు. ఇలా సంబంధం వుండగూడదనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఆమె ‘తారకసంస్థ’ను వేరుగా ఎర్పాటు చేయించి, కృష్ణమూర్తిని దానికి ‘హాట్’గా వుంచి; తాను పోషకులు [Patron]గా వుండింది. దివ్యజ్ఞాన సమాజంలో సభ్యులందరూ తారకసంస్థలో సభ్యులు అవలేదు. అలాగే తారకసంస్థలో సభ్యత్వం కావాలంటే దివ్యజ్ఞానసమాజం ద్వారా రావాలని ఏమీ నియమం లేదు తారకసంస్థలో సభ్యులు చాలమంది దివ్యజ్ఞాన సమాజ సభ్యులు కాదు. రెండూ వేరు వేరు సంస్థలు. ఆధికారికంగా అనధికారంగా యెలాంటి సంబంధమూలేదు కాక పోతే దివ్యజ్ఞాన సమాజ ఆధ్యాత్మికులు కృష్ణమూర్తికి ‘పోషకులు’ [Guardian] — అతని భాగోగుల కోసం ఆమె సమయాన్ని డబ్బును శక్తిస్తోచ్చి పుస్తిచేయించి. దీనికి ఆధ్యాత్మిక పీతానికి ఏమీ సంబంధం లేదు మళ్ళీ. తన స్వంత హోదాలోనే, స్వకీయ కార్యకలాపంగానే చేసింది. ఒకే వ్యక్తి మూలాధారం అవడం వల్ల అన్ని సంస్కరులకూ ‘తాదాత్మ్యం’ వున్నట్టుగా కనిపెస్తుంది. అందులోనూ యిన్ని సంవత్సరాల అనంతరం చారిత్రికంగా చూచినా రెండూ ఒక తేనేమో అనిపిస్తుంది. సుమారీన సంవత్సరాలలో యూ ‘తదాత్మ్యం’ మరీ ఎక్కువగా అనిపిస్తుంది. ఇది కేవలం ‘అనిపించేదే’గాని యదార్థంగా

తున్నది కాదని గమనించడం కోసమే యా పివరణ. ఆప్యుడు, యుప్పుడు కూడా దివ్యజ్ఞాన సమాజంలో కృష్ణమూర్తి ఇషచేశాలు, అలోచనలను పరిగణనకోనికి తీసు కోకుండానే విటిగా చూచే సభ్యులు ఆనేకమంది తున్నారు. ఆయన అలోచన ధార దివ్యజ్ఞాన తత్త్వదర్శనం నుంచి ఉభికి వచ్చిందనే ఏషయాన్ని గమనించటానికి నిరాకరించేవారు వేల కొద్దీ తున్నారు. దివ్యజ్ఞానంలో సూచితంగా తున్న తాత్త్విక అంశాలకే ఎన్నరణ యిచ్చి నొక్కి చెపుతున్నారు కృష్ణమూర్తి అనుషేషి వామ వేల కొద్దీ తున్నారు.

తారకసంస్థను రద్దు చేయడంతోబాటు కొన్ని హసాల తరువాత ఆయన దివ్యజ్ఞాన సమాజ సత్యత్వం నుంచి వైదోలగారు. అయినా దివ్యజ్ఞాన సమాజ సభ్యులలో వారికి తున్న ఏతులతో, సన్నిహితులతో న్నేహం హనుకోలేదు. 1934 వరకు దివ్యజ్ఞాన సమాజ ఆవరణలోనే తున్నారు కూడా! తిరిగి 1980లో ఆయన దివ్యజ్ఞాన సమాజ కేంద్రస్థాన ఆవరణలో తున్నఃపవేశం చేశారు. ఆయితే అక్కడి ఉపన్యాస కార్యకలాపాలతో సంబంధం పెట్టుకోలేదు.

మనిషి ఆధ్యాత్మికతవయిపు దృష్టి మళ్ళించటానికి, విముక్తుడు కావటానికి, సంస్కులు, వ్యవస్థలు అనవసరం- అన్న ఆయన అభిప్రాయం చివరి వరకూ ఆలాగే నిలచి తుండింది.

ఆయన యింకా ఏమనుకుంటున్నారో చూడండి!

‘సంస్కులు, వ్యవస్థలు మిమ్మల్ని విముక్తులను చేయలేవు, బయటి మనిషి ఎవరూ మిమ్మల్ని విడుదల చేయలేదు. సామూహిక ప్రూజా పునస్కారాలు గాని, ఎదో మహాత్తర కార్యం కోసం ప్రాణత్యాగం చేసుకోవడం గాని మిమ్మల్ని రక్షించ లేవు. కొత్త కొత్త సంఘాలు పెట్టటం, సెర్పిరామంగా ఏవో పనుల్లో మనిగి ఉండడం ఇలాంటి చర్యలేపి మిమ్మల్ని విముక్తులను చేయలేవు. వేళాకోళం అనుకోకుండా వినండి. మీరు ఈత్తర ప్రత్యుత్తరాలు వ్రాయడం కోసం ఒక టైప్‌రైటర్ ను వాడుతూ తుంటారు. ఆయితే ఆ యంత్రాన్ని ఓ పెద్ద అంతస్తులో పెట్టి అలంకారాలు చేసి ఘాజలు పునస్కారాలు చేయరు దానికి. వ్యవస్థలు ప్రధానం అయిపోయినప్పుడు మీ కార్యకలాపం అంతా ఇటువంటి ఘాజా విధానంగానే రూపొందుతుంది.

‘మూడుపేపర్ రిపోర్టర్లు నున్న కలునుకున్నప్పుడు వాళ్ళు వేనే మొదటి ప్రశ్న ఏమిటో తెలుసునా!

మీ సంస్కులో యెంతమంది సభ్యులు తున్నారు? - అని. అందరూ అచిగే మొదటి ప్రశ్న యిదే.

‘మీ శ్యోతమంది అనుమాయలు, శిఖ్యులు తున్నారు? ఆ సంఖ్య చెప్పి

ఆప్యుడు మీ పలుకుబడి యేమిటి, మీరు చెబుతూవున్న విషయాలు నిజమా - అట్టమా అని మేం తేల్పుకుంటాం-' అంటారు.

—నిజానికి ఈ సంస్కరో ఎంతమంది సభ్యులువున్నారో నాకు తెలియదు. అంతే కాదు, ఈ సంఖ్యలతో, వివరాలతో నాకేం నిమిత్తం లేదు. నేను యింతకు మండి చెప్పినట్టుగా, ఒకే ఒక మనిషి విముక్తుడు అయినా నాకు అంతేచాలు!

‘అనంద సామ్రాజ్యానికి (Kingdom of Happiness) తాళపు చెవి కొంతమంది ఆధీనంలోనే వున్నదని మీ ఉద్దేశ్యం. ఆ తాళపు చెవిని ఎవరూ దాచి పెట్టుకోవడం లేదు ఆలా చేసే ఆధికారం ఎవరికి లేదు. ఆ తాళపు చెవి వేరే ఎక్కుడో వుందనుకుంటున్నారా? ఊహు ఆ తాళపు చెవి మీరే! మిమ్మల్ని మీరు వికాసపరుచు కోవడం, పవిత్ర పరుచుకోవడం, నిష్కాల్మాషంగా తయారవడం మీదనే శాశ్వతమయిన ఆనంద సామ్రాజ్య భూమిక రిచివుంది.

దివ్యజ్ఞాన సమాజ స్థాపకురాలు ఆధ్యాత్మికతను గురించి, సాధకుడు చేయగల పనులను గురించి వివరిస్తూ ఒకచోట సరిగ్గా ఇటువంటి మాటే ఉంటారు. ‘The Aspirant is the key’ అనేది ఆమె మాట. సాధకుడే-ముముక్షువే తాళపు చెవి అని దీని అర్థం. దివ్యజ్ఞాన సమాజ సాధన ప్రవచనాలకు, కృష్ణమూర్తి వచనాలకు వున్న దగ్గరి సంబంధాన్ని వివరించటానికి ఈ సాదృశం చాలు.

తరువాత మళ్ళీ - సంస్కరును రద్దు చేయడం గురించి మాట్లాడుతూ కృష్ణమూర్తి ఏమంటున్నారో మాడండి!

‘మీరు నిర్మాణం చేసిన ఈ కట్టడం అంతా, ఈ సంస్కర పెరుగుదల అంత ఎంత నిష్ప్రయోజనమయిందో మీరే మాడండి. బాహ్య ప్రపంచం నుంచి సహాయం కావాలని అగ్రయిలుచాస్తున్నారు మీరు. మీ ఊరదే, ఓదార్పు, సౌకర్యం, సుఖం, బలం, తేజస్వం కోసం ఇతరుల మీద ఆధారపడుతూ వున్నారు. అయితే అవస్థి మీలోనే వున్నాయి. మీలోనే మీరు వెదికి పీటిని పైకి తెచ్చుకోవాలి.

‘దీనికోసం ఒక సంస్కరు, వ్యవస్థ అంటూ అవసరమా?’

‘నిజంగా ఆవగాహన చేసుకోవాలని ప్రయత్నించేవాళ్ళు. శాశ్వతము-అద్యంత రహితము అయిన దానిని అన్వేషించాలనుకునేవాళ్ళు మరింత ఉత్సేజితో కలిని ముందుకు నడుస్తారు. వాళ్ళు కుల్లకము, అసంబద్ధము. అవా స్తవికము, సీదల జాడలు అయిన ప్రతి విషయానికి ప్రమాదకరంగా నిలుస్తారు. వాటిని చీల్చిచెండాడు తారు. వాటి ఆస్తిత్వాన్ని సమూలంగా పెరికివేస్తారు. వాళ్ళ ఆవగాహనను పెంచుకున్నారు గనుక మరింత చురుకుగా తయారవుతారు, అగ్నిశిఖలలా ప్రకాశిస్తారు. మనం అటువంటి వాళ్ళను తయారుచేయటానికి ప్రయత్నించాలి. నా ఉద్దేశ్యం అదే! సరయిన ఆవగాహన వున్నప్పుడు, నిజమయిన స్నేహం వర్ధిలుతుంది. నిజమైన

స్నేహం అంచే ఏమిటో తెలియదులాగ వుంది. అది ఉన్నప్పుడు సరైన సహకారం ఏర్పడుతుంది. అందరిలోనూ పరస్పర సహకారం, సానుభూతి మొలకలు పేస్తాయి. ఇది- అధికార ముద్రవల్ల జరిగేపనికాదు. ఎవరో విముక్తులను చేయడం వల్ల జరిగేది కాదు. ఒక ఉద్యమం కోసం ప్రాణాలు ఆర్పించడం వల్ల ఒనగూడేది కాదు. మీ కందరికి సరయిన అవగాహన ఏర్పడింది గనుక, శాశ్వత స్థాయిలో జీవించే స్థాయి లభ్యం అయింది గనుక-యాది నుసాధ్యం అవుతుంది. నుఖాలకండె త్యాగాలకండె ఇది ఉన్నతము, ఉత్తమము అయిన విషయం.

‘నేను సంస్కరు రద్దు చేయాలని తీసుకున్న నిర్ణయానికి కారణాలు - కొన్ని - యాది. నిర్ణయం జరిగిపోయింది. రెండు సంవత్సరాలు నిదానంగా తాపీగా కూలంక ఘంగా అలోచించి ఈ నిర్ణయానికి వచ్చాను. ఇదేదో తణికావేళంలో తీసుకున్న నిర్ణయం కాదు. దీని వెనక ఎవరి ఒత్తిడి, బలవుతము లేదు, ఇలాంటి విషయాలలో ఇతరుల ప్రాదృతానికి లొంగిపోయే మనిషిని కాదు నేను. ఇందాక చెప్పినట్టుగా - రెండు సంవత్సరాలపాటు నిదానంగా జాగ్రత్తగా తాపీగా ఆలోచించి మరి ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాను.

‘తారక సంస్కరు రద్దు చేయాలని నిర్ణయించాను. నేనే దానికి (Head) నాయకుడిని గనుక ఈ నిర్ణయం నాదే; నేనే ప్రకటిస్తున్నాను. మీరు కావాలనుకుంటే ఇతర సంస్కలు వ్యవస్థలు నిర్మాణం చేసుకోండి. ఎవరేనా ఏమయినా చేయవచ్చా కాని వాటితో నాకేమీ సంబంధం లేదు, వుండడు. కొత్త పంజరాలు తయారు చేయడం, ఆ పంజరాలకు కొత్త కొత్త అలంకారాలు చేయడంతో నాకేం నిమిత్తం లేదు. నాకున్న ఒక నిమిత్తం యొమిటండే :

మనిషిని సంహరణంగా, నిర్మింధంగా విముక్తిని చేయాలి.

(To Set Man Absolutely, Unconditionally Free)

ఇదీ కృష్ణమూర్తి అప్పుడు చేసిన ప్రకటన. చివరి వరకు యూ ప్రకటన పారంలోని నూత్రాలకే నిలచి వున్నారు. ఏ రకమును రాజీలు, యే పరిస్థితిలోనూ-సందర్భంలోనూ చేయలేదు. ఇలాంటి ప్రకటన చేసినందుకు పరితపించలేదు.

ప్రారంభం నుంచి పురిసనూ ప్రారంభించి వరకు ఒకే వేగం, వాడితో స్ఫురించిన మహానది కృష్ణమూర్తి. ఆయన ఆలోచనా స్రవంతిని అందుకోవటానికి 1929లో చేసిన యూ ప్రకటన ఒక ప్రవేశద్వారం. ఈ ప్రకటనకు ముందుగా ఆయన 1910 నుంచి గడిపిన జీవితం, అనుసరించిన ప్రక్రియలు, అందుకున్న ఆదేశాలు, సామూహికంగా చేసిన ఆలోచనలు ఎంత వివరంగా తెలుసుకుంటే అంత నులభంగా కృష్ణమూర్తి త్త్వదర్శనం మనసుకు ఆకాంక్షింపు అవుతుంది.

బోధనల తోరణి ०

జె. కృష్ణమూర్తి (1895-1986) దాదాపు డెబ్బుయి సంవత్సరాలు ఉపన్యాసాలు యిస్తూ గడిపారు. ఉపన్యాసాలు అన్ని పుస్తక రూపంలో వచ్చాయి. అవి కాక, వారు రచించిన పుస్తకాలు కూడా వున్నాయి, వేరుగా విరివిగా.

వారిని గురించి ఎవరెవరో ప్రచురించిన పుస్తకాలు అనేకం వున్నాయి.

'నేను బోధకుడిని కాను, గురువును కాను' అని ఆయన పదే పదే చెప్పడం కనిపిస్తుంది ఈ ఉపన్యాసాలలోను, పుస్తకాలలోను.

'కృష్ణమూర్తి బోధన సారాంశం యేమిటంటే....నేను యున్నాశ్చ ఎఱుక పరుస్తున్న విషయాలు యేమిటంటే....' అని వారి స్వదస్తురిలోనే కొన్ని పేజీల పాటు సాగిన వివరణలు ఉన్నాయి.

ఇంతకూ 'కృష్ణమూర్తి బోధనలు' అంటూ వున్నట్టా లేన్నట్టా అనేడి చాలా మందికి ఎప్పటికప్పడు మనసులో వేధించే ప్రశ్న.

ఆయన జీవిత కాలంలోనే కొందరు ఈ ప్రశ్నను ఆయన ముందుకు తీసుకు వచ్చారు

సంకీర్ణంగానో, సుదీర్ఘంగానో ఆయన....సందర్భాన్ని పురస్కరించు కుని....సమాధానం చెప్పారు. ఆలా చెప్పినట్లు కనిపించినా, ప్రశ్న మటుకు కరిగి పోకుడా ఎప్పటికప్పడు మనసు ముందు సాఙ్కాత్కారిస్తూనే వున్నది.

'మిమ్మల్ని మీరు చూచకోండి.

అంతర్యాఖ్యలైన్ పరిశీలించుకోండి.

మీలో యేమేమి ఉన్నదో జాగ్రత్తగా గమనించండి.

దాని నంతనూ అర్థం చేసుకోండి.

దానిని అతిగమించి ముందుకు పోయేందుకు

ప్రయత్నం చేయండి—'

— ఈ రకంగా వుంటుంది ఆయన తన బోధనలకు 'సారాంశం' చెప్పిన తీరు.

అంటే యేమన్న మాట?

ఆయన బోధనలను మనం పరిశీలించడం కాదు అసలు విషయం.

అర్థం చేసుకోవడం కాదు అసలు సంగతి.

మనను మనమే పరిశీలించుకుంటున్నాము.

ఆయనను ఆద్రంగా ఉపయోగించుకుంటున్నాము.

ఆర్థం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాము.

ఈ బోధనలు—మను మనం చూచుకునేందుకు అనువయిన సాధనాలు, చూపుడు వేష్టు. అంతే.

ఆయన మాటలను ఆర్థం చేసుకొన్నట్లయితే మన పరిశీలనాంశాలు మరింత విపులంగా వివరంగా తోచవచ్చు.

ఇంతకూ పని చేయవలసినది మనమే, ఆ బోధనలు కాదు. ఆర్థం చేసుకున్న పరిధిలో మను మనం పరిశీలించుకోవాలి. ఇందుకు మన మనస్సును ఆయత్తం చేసుకోవలసినది మనమే.

‘ఉపన్యాసకుడు చెబుతున్న దానిని ఆర్థం చేసుకునేందుకు చూడకండి. అతడు చెబుతూ వున్నది ఒక ఆద్రంలాగ పనిచేస్తుంది. ఆ ఆద్రంలో మిమ్మల్ని మీరు చూచుకుంటున్నారు. ఈ చూచుకోవడంలో తగినంత జాగరూకత స్ఫుర్తి వచ్చినప్పుడు, ‘అద్రం’ ముఖ్యమైన వస్తువు కానేకాదు. దాన్ని అవతల పారవేయవచ్చును. అందుకే మీ ఆశ్చేపణ లేదు,’ అంటారు ఆయన.

కృష్ణమూర్తి పోయిన తరువాత....

‘ఆయన బోధనలన్నీ ఏమయిపోతాయి?’ అనేది ఒక ప్రశ్నగా వారి జీవిత కాలంలోనే కొందరిని ఆలోచింపజేసింది.

‘ఈ బోధనలను నిలుపుకోవడం ఎట్లా?’ అన్న ప్రశ్నకు ఆయన ఒక మారు ‘వాటిని జీవితంలోనికి అనువదించుకోవడం ద్వారానే’ (Live Them) అని సమాధానం చెప్పారు.

బోధన అంటే కేవలం మాటలే అయ్యేట్లయితే పీటికి అదే గతి పడుతుంది.

ప్రపంచంలో నాలుగుమూలలా — అయిదు ఖండాలలోను — ఎందరో మహాత్ములు ఆవతరించారు. ఎన్నో అహర్వ్య విషయాలు చెప్పారు. ప్రజాప్రవాహాన్ని మార్చటానికి ప్రయత్నించారు. నాగరికతలు ఉద్యవింపచేశారు. జీవితం ఎన్నో ప్రక్రియలను ప్రయోగాలను చూచింది. ప్రవాహం నిరంతరంగా పరుగులు తీస్తునే వుంది.

ఆ వెలువలలో ఒకటే ఆయనా, కృష్ణమూర్తి సమకాలిక చరిత్రలో భాగం. గతాన్ని చెప్పుకుండా పెనవేసుకుని భవిష్యత్తులోనికి దుముకే వర్తమాన పీచిక.

కాల విభజనతో సరిపోల్చించాచి ఆశపడటానికి, నిరాశ పొందటానికి ఆవకాశం లేదు.

కేవలం మాటల మూటలు కాకుండా, ‘బోధన’ అంటే ఏదో లోతు,

ప్రగాఢత, అంతరికశ వున్న సమాచారం ఆయితే అది భంగపదము, విరూపం చెందదు.

బోధనలు నిలుస్తాయా—నిలువవా అని ప్రశ్న వేసుకుని సమాధానం కోసం వెదకడం కంటే, పీటి పర్యవసానంగా మను మనలోని ప్రగాఢమైన లోతులకు అంతరంగ సీమలకు వెళ్లగలుగుతున్నామా లేదా అనేది అతి ముఖ్యమైన విషయం.

బోధనల తెలివిడిలో అనుసరణీయమైన జీవన విధానాన్ని మనం అందుకున్నామా లేదా అనేది ప్రముఖమైన ప్రస్తుతాంశం.

కృష్ణమూర్తి అనేక ప్రశ్నలకు సమాధానాలు యిచ్చారు, తమ ప్రసంగాల అనంతరం, విడి సమావేశాలలోనూ.

ఆయన సమాధాన సరళి అదో విచిత్రమైన తీరులో వుంటుంది. పృథ్వీకుడు అనుకున్న సమాధానం రాదు. కనీసం ఊహించిన అంశాల ప్రస్తావన ఆయన వుందదు. జీవితానికి సంబంధించిన అనేక మౌలిక అంశాలను ఆయన ప్రస్తావిస్తారు. కాని పృథ్వీకుడు ఊహించేది ఒకటి, ఎదురుయేది మరొకటి. సమాధానాన్ని ఊహించడం తప్ప ఆయన మాట నిజమే కాని సమాధానం ప్రశ్నకు దగ్గరగా రావాలిగదా.

‘భగవంతుడు ఉన్నాడంటారా?’ అన్న ప్రశ్న వేసినప్పుడు ఆయన వద్ద నుంచి ‘ఉన్నాడు’ లేక ‘లేదు’ అన్న సమాధానం వస్తుందని అడిగిన మనిషి ఊహిస్తాడు. ఈ రెండూ కాకపోతే ‘ఉన్నాడో లేదో తెలియదు’ అనయినా చెబుతారని భావిస్తాడు.

కాని కృష్ణమూర్తి ఈ ప్రశ్నకు స్పృర్చించే పద్ధతి వేరుగా వుంటుంది. ఐవరూ ఊహించని కొత్త కోణాలు బయలుపడతాయి.

భగవంతుడు అంటే నీ ఉద్దేశ్యమేమిటి?

ఉన్నాడో లేదో తెలుసుకోవాలని నీవు ఎందుకు అనుకుంటున్నావు?

సమాధానం తెలుసుకున్నందువల్ల నీకు ఒరిగేది యేమిటి?

ఇటువంటి ప్రశ్నవేస్తున్న మనిషి యొక్క మానసిక ఆవస్థ ఏమిటి?

—ఇలాంటి పూర్వాపరాలన్నీ చర్చించి,

భగవంతుడిని నమ్ముకున్నపాశ్చ ఎటువంటి అఘ్యాయత్వమైన కార్యాలు చేశారో వివరంగా చెబుతారు.

ఒక దశతో సామాన్య మానవుడికి ‘ఈ ప్రశ్న ఎందుకు అడిగాంరా, భాబూ,’ అనిపేంచినా ఆశ్చర్యం లేదు.

పరాధీనత అనేది లేకుండా ఎవరికివారు స్వీతంత్రంగా, స్వప్రజ్ఞతో ఆలోచించుకోవడం నేర్చుకోవాలి—అన్న సూత్రానికి చేరువ ఆయన సమాధానం దొరుకు

తుంది. అంతేకాని—ఆవును, కాదు అని ఒక్క ముక్కలో జవాబు రాదు.

మతం అంటే యేమిటి?

మతపరమైన మనస్సు, మతైకమైన మనస్సు ఎలా వుంటాయి? వాడిని సమకూర్చుకోవడం ఎలా?

కొత్తరకమైన మానవాళి ఎలా తయారవుతుంది?

మనిషికి నిజంగా వుండవలసిన మనస్సు లక్షణం యేమిటి?

దుఃఖము, దురాశ ఎందుకు జనావళిని పట్టి పల్లారుస్తన్నాయి? వాడిని వదిలించుకోవటానికి యుగముగాలుగా జరుగుతున్న ప్రయత్నం ఎలాంటిది?

—ఇలాంటి ఆభేద్యమయిన ప్రశ్నలకు జవాబులు సంపాదించుకునేందుకు అనువయిన మనస్సు ఏర్పడుతుంది, కృష్ణమూర్తిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి చదువగలిగితే.

బోధనలు వున్నాయి సరే. ఈ బోధనలు ఒక బోధకుడి నుండి వస్తాయి సహజంగా.

బోధకుడికి బోధనలకు సంబంధం ఏమిటి?

— ఈ ప్రశ్ననుగూడా కృష్ణమూర్తి ప్రస్తావిస్తారు.

బోధకుడిలో మనం అనుకున్న లక్షణాలన్నీ— మనకు ఆదర్శవంతం అని పించిన గుణాలన్నీ వుండాలను కోవడం కూడా మన పరిమిత పరిణాతినే నూచిస్తుంది నుమా-అని మేత్తగా మందలిస్తారు ఒకసారి.

బోధనలు వాటి విలువలమీద అని ఆధారపడి నిలుస్తాయి.

ఒక మనిషి చర్యలు సమగ్రంగా వున్నాయా, అసమగ్రంగా వున్నాయా అని ఎవరూ పరీషించి చూడటానికి- శోధించి కనుగొనటానికి ప్రయత్నించగూడడు, అంటారు ఆయన.

మతైక జీవనం గడపాలంటే ఏంచేయాలి, పరమహంస పదవిని పొందాలంటే ఏం చేయాలి, -ఇలాంటి అంశాలమైన సంప్రదాయిక సమాచారంలో మనసు కూరుకుపోయినందువల్లనే బోధకుని ప్రవర్తన గురించి అంచనాలు వేయడానికి ప్రయత్నిస్తాడు మనిషి-అంటారు ఆయన.

లక్షలమండిలో కోట్లమందిలో ఒక్కడే తరించ గలుగుతాడు, ఉత్తీర్ణదనుతాడు-అనుకోవడం.

పూర్వజన్మ సంస్కారాలు తోడవుచాలి, ఈ జన్మలో అనేక సాధకాలు చేయాలి-అనుకోవడం.

యోగధ్యానాలు ఆచరించాలి, వివాహాలంథం వుండగూడడు, పక్క బ్రిహ్మ చర్యమే తప్పనిసరి- అనుకోవడం సంప్రదాయిక అలవాటు ధోరణి. ఈ పరిస్థితులు

లేకపోతే 'ఆధ్యాత్మ జీవనానికి' ఆస్కారం లేదనుకోవడం అలవాటు అయిపోయింది.

మనిషి యిదంతా యగాల తరబడి చేస్తూనే వున్నాడు, అయినా ఏమీకా లేదు. ఎక్కుడ వేసిన గొంగళి అక్కడై వుంది- ఆంటారు ఆయన. శరీరాలను హింస పెట్టుకున్నారు, మనసును చంపుకున్నారు. అయినా అనుకున్నది ఆలవాలం కాలేదు.

కృష్ణమూర్తి ప్రయత్నం ధార్మికతను గురించి, నైతిక జీవనాన్ని గురించి అవిప్రాయాలు గుమ్మరిస్తూ మాట్లాడడం కాదు.

పామాన్య మానవుడిని గురించి ఆయన ఆలోచిస్తారు.

అటువంటివాడు ఏంచేస్తాడు? రోజుగడపడం కోసం శమిస్తాడు. దైనందిన జీవితంలో తాను ఏంచేయాలో తెలుసుకోవడం ఆతనికి ముఖ్యంగా సి-మతస్వాములు ఎలా వున్నారు, కృష్ణమూర్తి ఎలా జీవిస్తున్నాడు అన్నపాఠించి తెలుసుకోవడం ఆవసరం కాదు.

తాము ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితి నుంచి తప్పించుకు పోవడం కోసం ప్రతి దానికి సంక్లిష్టం, సంక్లిష్టం చేయడం మనిషికి ఆలవాటు అయిపోయింది.

'మనలాంటివాడు- సామాన్యాడు- ఏం ఆలోచిస్తాడో చూడండి: బుద్ధుడో మరెవరో జీవిత కాలం ఏంచేశాడు అనేది నాకు ముఖ్యం కాదు. ఆతని యవ్వనం ఎలా గడిచింది, లైంగిక వ్యాపారంలో పాల్గొన్నాడా లేదా- మందులు మాకులు వాడాడా.... ఇదంతా నాకేమీ ఆవసరం లేదు. ఈ విషయాలు తెలుసుకోవలనిన ఆగత్యం నాకేం లేదు. నాకు నిజంగా అభిరుచి దాయకం అయింది ఏమిటంచే- బుద్ధుడో మరో మహాపురుషుడో ఏం చెఱుతున్నాడు? ఏమిటి ఆతని బోధన? ఆది చెప్పండి చాలు. ఆ బోధన నేను ఆర్థం చేసుకునేడుకు సహాయపడగలిగితే నాకు సాయం చేయండి. అప్పుడు నా జీవితం మరో మంచి మార్గాన్ని నడుస్తుంది.... అంటాడు.'

బోధనల గురించే మనం పట్టించుకోవాలి.

అవి చెప్పిన మనిషిని గురించి మరచిపోగలగాలి.

బోధకుని జీవితం సమగ్రం అయినదో కాదో మనకు తెలియదు. తెలుసు కునే పడికట్టు రాశ్శి మన దగ్గర లేవు. ఆ సమగ్ర జీవితం గురించి తెలుసుకుని అప్పుడు 'బోధనలపై మక్కల వుంచుతాను' అనుకోవడం తప్పు అంటారు ఆయన.

'మీరు నిజమా? మీరు నిజాయితీగా వున్నారా?- ఇదంతా నాకేం పనిలేదు. నా జీవితం నాది. నా జీవితాన్ని గురించే నాకు తపన. కాని, మరొకరి జీవితాన్ని

గురించి శోధన అవసరం లేదు' అంటాడు మామూలుగా ప్రతి మనిషి అంటారు ఆయన.

వ్యక్తిత్వాన్ని వంటరిగా వదిలేసి బోధనల గురించే ఆకాంక్షగా పద్ధించుకుని జాగ్రత్తపదాలని ఆయన నూచన.

'మరో ఆదర్శవ్యక్తి, మాదిరి మనిషి కావాలనుకోవడం ఎందుకు? ఉదాహరణలకోసం, మాదిరుల కోసం వెనుకకు- అంటోంది బోధన.'

బోధన, బోధకుడి జీవితం ఓకే తానులోగుద్ద మాదిరి వుండాలని కూడా కృష్ణమూర్తి అనరు. 'గుద్దసంగతి నీకు ఎందుకు? నీ పరిమితి, నిబద్ధతలను గమనించుకో' అంటారు.

'మిమ్మల్ని ఆదర్శంగా తీసుకుంటాం' మేమేం చేయాలో మీరే మాకు చెప్పండి- ఆని శ్రోతులు అడిగినప్పుడు కృష్ణమూర్తి యేం అంటున్నారో చూడండి:

'నా వంక చూస్తున్నారా? మీరు ఏంచేయాలో ఏం చేయగూడదో నేను చెప్పాలా? వివాహం చేసుకోమనీ- చేసుకోవద్దనీ నేను చెప్పాలని అశిస్తున్నారా? నిజంగా మతైక వ్యక్తి లైంగిక జీవనంలో కాలం గడపవచ్చునా లేదా అనేది నేను చెప్పాలా మీకు? నేను చెబుతాననుకోంది, నా అంత అవివేకి వుండడు. నా మాటలు మీరు విన్నట్టయితే మీరూ అవివేకులు అవుతారు. మీమటుకు మీకు ఏమీ భావనలు, రాగ పీచికలు లేవా?

'ఏరాగం- అరీడే జీవితంలోని సుందరతకు కణ్ణ మూసుకు కూర్చోవడం కాదు. ఒక చెట్టువంక చూచారా ఎప్పుడయినా? అలాగే ఒక వికసించిన పువ్వువంక, అందమైన త్రీనో పురుషుడినో చూచారా? ఈ సౌందర్యంతో కొంతనేపు కాలం గడపాలనుకున్నారా? సౌందర్యాన్ని చూస్తూవుండిపోయారా? పర్యుతాలు....చెట్లు.... పువ్వులు....ముఖాలు....నవ్వులు....ఉమ్మ. మీరు ఈ పని ఏమీ చేయలేదు. ఈందు చేతనే మీకు సౌందర్యం అంటే ఏమిటో, ప్రపేమ అంటే ఏమిటో తెలియదు. మీకు తెలిసిందల్లా- ఇలా చేయగూడదు, ఇలాగే చేయాలి అనే సూక్తాలు మటుకే. మన స్సును హృదయాన్ని ఎండగట్టుకున్నారు, మీలో అర్థర్థత అనేది ఏ కోశానా లేదు.... ముందుగా.... దేనినీ నిరసించకుండా వుండడం నేర్చుకోంది. అప్పుడు ప్రపేమ అంటే ఏమో తెలుసుంది' అంటారు ఆయన.

ప్రతి సుకుమారమైన విషయాన్ని ఒక సమస్యగా మార్చి బాధపడుతూ వుంటాం మనం, అంటారు.

'ప్రపేమ విలసిల్లటానికి స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యం అవసరం. తిరుగుబాటు చేయటానికి కావలనిన స్వేచ్ఛకాదు. ఇష్టం వచ్చినట్లు ప్రవర్తించటానికి పీలు యిచ్చే

స్వాతంత్యం కాదు. రహస్యంగాను, బాహోటంగాను లోలత్వంలో పడిపోవడం కాదు. స్వరూప స్వాతావాలను అన్నిటినీ ఏకంగా అర్థం చేసుకున్న నేపు. ఆటువంటి నేపునే 'ప్రేమ' అనవచ్చు;

ఆధ్యాత్మికత సాధించడానికి (ఇక్కడ సాధించేది అంటూ ఏమీ లేదు. ఆన్నిత సుకుమార లాలిత్య సీమను స్పర్శించడమే) ఒక పద్ధతి, ప్రక్రియ అంటూ ఏమీ లేవు. ఎవరో తయారుచేసిన రహదారులు లేవు, మనస్స నిర్మాణం చేసిన అన్ని రూపాలను, పద్ధతులను, పరిషామాలను తోసిపుచ్చగలగడమే మొదట చేయవలసిన పని. మనస్స నిర్మించే ఆవరణలు, విజ్ఞాపాలు (ఉన్నదానిని లేనట్లుగా చూపించడం, లేని దానిని ఉన్నట్లుగా చూపించడం) దాటగలగాలి. ఆప్నుడే నిజాయితీగా ఉన్నదానిని ఉన్నట్లుగా చూడడం సాధ్యమవుతుది.

నిజమైన బోధకులు ఈ స్థితిని పొందారు. దానిని మంటలలో మునుగులలో పెట్టిలేదు. వాళ్ల ఆలాంటి స్థితి, నీఁ ఏ వున్నదంటున్నారు. నేనూ చెబుతున్నాను - అష్టనని. ఆలాంటి వాతావరణం వున్నది. మనం చూడగలిగితే, ఎంతో సుందరతతో ఓలలాదుతూ విలసిల్లుతూ వున్న భూమి కనిపిస్తుంది. ఆది మీకేం యివ్వేదు. ఇవ్వపం కోసం లేదు. ఊరికే దానివంక చూడండి మీదు చూడడం కోసరమే దర్శించడం కొరకే-అది వుంది. వినడానికి చెవులు వుండే వినండి. కష్ట వుండే చూడండి-అది ఉంది. ఆక్కడే వుంది-ఇదీ కృష్ణమూర్తి వచోదోరణి.

ఎటువంటి తికమకలు లేకుండా దీనిని అర్థం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించాలి. అర్థం చేసుకున్న కోదీ ఈ బోధనల 'లాలిత్యా' అవగతం అవుతుంది. ఈ బోధన తప్ప జీవితంలో మరో 'ప్రేరణ' లేదని స్వరూపణ అవుతుంది.

* * *

తన బోధనల సారాంశం (Core of Teaching) అంటూ కృష్ణమూర్తి అక్షోటర్ శి1, 1980న ఒక ప్రపకుటన తయారుచేశారు. ఇది బహుక్లుపుగా, సూటిగా, స్విట్షాంత పతంగా, వివరంగా వుంటుంది.

ఈ సారాంశాన్ని ఏడు చిభాగాలుగా పరిశీలించడం సాధ్యం.

'సత్యం అనేది ఒక దుర్గమ జ్ఞేతం', అంటూ ప్రారంభించి వివరణలు యున్నారు.

ఇక్కడ సత్యం అనేది ఒక వస్తువు, ఒక పదార్థం—కాదు, అది ఒక జ్ఞేతం (Land), దానికి రహదారులు లేవు (Pathless) అనేవి ముఖ్యాంశాలు. ఇతరులు వేసిన రహదారులు నీకు పనికిరావు. ఎవరికివారు తమ స్వంత దారి ఏర్పరచుకోవాలి.

- మనిషి ఈ జ్ఞేతానికి ఒక సంస్కరణ ద్వారా-వ్యవస్థ ద్వారా-స్విట్షాంతం

ద్వారా—పురోహితులు, క్రతువుల ద్వారా—యేదో తాత్త్విక చింతనల ద్వారా తేక మానసిక వర్తనలు, వైఖరుల ద్వారా చేరుకోవడం అసాధ్యం. తన సంబంధ బాంధ వ్యాల దర్శణం ద్వారా, మనుస్ అంతర్ వర్తనల ఆవగాహన ద్వారా, విశ్లేషణం కాకుండా పరిశీలన ద్వారా ఈ క్షేత్రాన్ని అందుకోవటానికి వీలుంది.

ఇక్కడ గమనించవలసిన విషయం యేమిటండే, మనుస్ ముక్కలు ముక్కలు చేసి విశ్లేషించుకోవడం కంటే సమగ్రంగా—ఒకటిగా పరిశీలించగలగడమే మార్గం అనేది.

2. మనిషి తనలో ఎన్నో సంకేతాలు, రూపాలు తయారు చేసుకున్నాడు. భద్రత కోసమని, మతపరంగా—రాజకీయ పరంగా—వ్యక్తి పరంగా ఎన్నో రూపాలు సిద్ధం చేసుకున్నాడు. రూపాలు—అభిప్రాయాలు—విశ్వాసాలు తయారు చేసుకున్నాడు. ఏటి బరువు అతని మానసిక వాతావరణాన్ని కుంగతీసోంది. అతని సంబంధ బాంధ వ్యాలను దైనందిన జీవనాన్ని భారం చేసోంది. ఇదే మన సమస్యలన్నిటికి మూల కారణం. మనిషి మనిషినీ వేరుచేసేవి యింది. మనుస్లో యేర్పరచుకున్న ఆలోచనల వల్ల అతని జీవన దర్శనం ప్రభావితం అవుతోంది.

ఇక్కడ ముఖ్యమనిక యేమాటే—మనుస్ తన అభిప్రాయాలు ఆలోచనల బరువులతో మనిషిని కుంగదీస్తోంది, అవిభాజ్యమయిన మనిషిని విశిష్టం పారే స్తోంది.

3. మనిషి చిత్తం (Consciousness)లో వున్న సరంజామా అంతా కలిసి మనిషిని రూపొందిస్తూంది, అతనికి ఆస్తిత్వాన్ని యిస్తోంది. ఈ సరంజామా అందరికి సామాన్య వస్తువే. మానవాళి అంతటికి యిం సరంజామా సర్వసామాన్యం. పేరు, రూపం, సంప్రదాయం—వాతావరణ పర్యావరణాల వల్ల యేర్పడిన బాహ్యంగా యేర్పడిన సంస్కరం....యిదంతా కలిపి మనిషి వ్యక్తిత్వం (Individuality)గా భాసిస్తోంది. ఈ ప్రత్యేకత కేవలం బాహ్యమైనది కాదు, చేతనంలోని సరంజామా అంతటితోసూ ప్రభాపీతుడు కాకుండా విముక్తుడుగా వుండడంలోనే ప్రత్యేకత (Uniqueness) వుంది. సరంజామా సర్వసామాన్యమయిన వస్తువు అయినందు వల్ల ప్రతి మనిషి యిం సరంజామాలో కలిసిపోయి ప్రత్యేకత లోపించినవాడు ఈవు తున్నాడు.

ఇక్కడ గమనార్థం అయిన అంశం : మానవాళి అందరికి సామాన్య వస్తువు అయిన చేతనం నుంచి, ఎవరికివారు తమ స్వేచ్ఛను—విముక్తతను పొంది ప్రత్యేకత నిలుపుకోవడం. మనిషి తన మానసిక వర్తనాన్ని రూపొందించుకోవడంలో కృష్ణ మూర్తి ప్రత్యేక నూచన యిక్కడ ప్రస్తుతం అవుతుంది,

4. స్వేచ్ఛ-విముక్తత (Freedom) అనేది ఒక ప్రతిచర్య (Reaction) కాదు. ఇది అతని వర్తన రీతి. విముక్తుడుగా వుండటానికి అతనికి ఆలంబన (Choice) వుంది. ఈ ఆలంబన వల్లనే అతడు విముక్తుడు అవుతున్నాడు. ఏ దృక్కోణము లేకుండా జీవిత పరిశీలన చేసుకోవడమే స్వేచ్ఛ. పారితోషికం, ప్రతిఫలం, పరిశిక్షల పట్ల దృక్కోణా భయావహంగా తయారు కాకూడదు. స్వేచ్ఛ అనేది నిరుద్ధేశహర్యకమైనది. ఇది మానవుని పరిణామంలో అంతిమ స్థాయి కాదు. అతని ఆస్తిత్వానికి మొదటి మెట్టు మట్టుకే. జీవిత పరిశీలన చేసుకున్నకొద్దీ తనకు ఎంత స్వేచ్ఛ లేదో మనిషికి తెలిసివస్తుంది. మన దైనందిన కార్యకలాపాలలో యే మాత్రం అరమరికలు లేని స్వేచ్ఛ వుండవం అవసరం. ఇదే ముఖ్యమైనది.

జీవన వర్తనంలో అతిముఖ్యమైన అంశం యిక్కడ ప్రస్తాపితం ఆయింది. ‘అరమరికలు లేని ఎఱుక’తో [Choiceless Awareness] నిండిన స్వేచ్ఛ.... కృష్ణమూర్తి ఆదేశ సూత్రాలలో అతిప్రధానమైనది.

5. ఆలోచన, భావన కూడా సమయా [Time]లో అంతర్గతమే. సమయం నుంచి గతం నుంచి ఉద్యవించేదే అనుభవము, జ్ఞానమును. భావన కూడా యా అనుభవ జ్ఞానం నుంచే ఉత్పన్నం అవుతుంది. అందుకనే—సమయం అనేది మనిషికి మానసిక వీరోధిగా తయారవుతుంది. మన పనులన్నీ అనుభవం నుంచి - సమయం నుంచి పుడుతున్నాయి. అందువల్లనే మనిషి ఎప్పటికప్పుడు గతానికి బానిసగా తయారివుతున్నాడు. భావన పరిమితమైనది, సంక్లిష్టం ఉయినది. కనుకనే మనం ప్రతిమారూ సంఘర్షణకు వైరుధ్యాలకు లోనయి పోతున్నాము. మానసిక పరిణామి అనేది ఏర్పడకుండా పోతోంది.

మనస్సును, ఆలోచనలను మన ఈనులపై ప్రభావం చూపకుండా జాగ్రత్త పడగల ఆవకాశం యిక్కడ ప్రస్తావన అయింది. ఎప్పటికప్పుడు ‘విముక్తుడు’గా పచి చేయగలగడం సహజ ప్రవృత్తిగా తయారయిపోవాలి. ఈ స్థితిని ఆర్థం చేసుకుని ఆవరణలోనికి తీసుకురాగలి ‘భూమిక’ను యిక్కడ కృష్ణమూర్తి సమయత్తం చేస్తున్నారు.

6. మనిషి తన ఆలోచనలు—భావసలు కదలాడుతూవుండే ధోరణిని గమనించినందువల్ల, పరిశీలనాత్మకంగా చూచుకున్నందువల్ల—భావకునికి [Thinker], భావనకు [Thought] మధ్యాత్మా మధ్యాసాన్ని గుర్తించగలుగుతాడు. పరిశీలకుడు—పరిశీలన వస్తువుల వ్యాతారాసాన్ని, అనుభవాన్ని — అనుభవించేవాడి స్థితిని వేరు వేరుగా గమనించగలుగుతాడు. వేచవేరుగా గమనించడం వల్ల, యా విభాగమే ‘కృతమైనది’ అనే స్పృహ కూడా కలుసుతుంది. అప్పుడు కేవలం ‘పరిశీలన’మటుకే మిగులుతుంది. అదే అంతఃస్వార్థి. దాసిమీద గతం యొక్క, సమయం యొక్క

నీదలు ప్రభావాలు పడవు, సమయానికి-కాలానికి అంటిపట్టుకొని యా ఆంతఃస్మార్తి వల్ల మనసుకు అవసరం అయిన ప్రగాఢమైన ముందడును [Mntation] కుదురుతుంది:

పై భూమిక విస్తరింపజేసి మసిషికి అవిషజన స్థితి [Indivisible Stage] సంప్రాప్తం చేయడం, తద్వారా ఆంతఃస్మార్తి విస్తరింపజేయడం యక్కడ ఆదరణ స్మార్తం.

7. పరిశూర్ఖంగా కదనదమే [Total Negation], ఉన్నదని [Positive] సారాంశం భావన మానసికంగా తీసుకు వచ్చిన అన్ని రూపాలు - ప్రతిరూపాలను తోసి రాజు అసడంవల్ల, మానసికవాతావరణాన్ని నిష్కర్షించి చేయడం ఆవుతుంది. అప్పుడే 'ప్రేమ' అంకురిస్తుంది. అదే కారుణ్యం, అదే ఏవేకం [Compassion; Intelligence].

ఈ ఏడు అంశాలనూ నిష్కర్షంగా అలోచించుకుని, ఆదరణ స్తాయి ఇందులో సంశూర్ఖంగా మునిగి పోయేట్లు చేసుకోవడం వల్లనే చివరిమెట్టు సాధ్యం ఆవుతుంది.

చివరిమెట్టు 'ప్రేమ' [Love].

మనస్సును హృతిగా ప్రేమతో నింపుకో. ఆ తరువాత ఏమయినా చేయి — అంటారు మరోచోట కృష్ణమూర్తి.

మనసు, హృదయము ప్రేమతో నిండిన తర్వాత మనిషి ఏమీ 'కానికార్యం' చేయలేదు. చెడు చేయడం చేతకాకుండా పోతుంది. మంచి చేయడం తప్ప ఇంకేమీ అందబాటుకు రాదు. ఆ 'మంచితనం' [Goodness] అనే దానిని ఎలా పుస్పించి పల్లవింప చేసుకోవచ్చునో కృష్ణమూర్తి తన బోధనలలో అనేకమార్గు అనేకచోట్ల సమివరంగా చెబుతారు. ఈ 'సారాంశం'లో ఆ మాటను ఉపయోగించకపోయినా 'ప్రేమ' అనే [Abstract Virtue] ను మాత్రమే ప్రప్రస్తావించి దీనివల్లనే మనిషి ఆదరణకు ఆలంబన, స్తాయి, ఉన్నతి తీసుకువస్తారు.

ఈ 'సారాంశాన్ని' ఎవరికి వారు పదే పదే చింతనం చేసుకుని అవగాహనకు తెచ్చుకోవాలి. ఒహుతేలికగా కనిపిస్తూ, ఆర్థం అయినట్టే వుండి — ఆచరణకు అందని అనేక ఆధ్యాత్మ స్మార్తాలలో యిది మిన్న అయినది. ఈ [Paradox] నుంచి మనిషి తన మనస్సును పైకి తెచ్చుకోవాలి. ఉత్సాహం చేసుకోవాలి. దీనికోసం వారివంక, వీరివంక, లూ సంస్కృత వయిస్తు, మరో సంస్కృత వయిపు కాకుండా ఎవరికి వారు తమ 'స్వప్రజ్ఞ'ను పరిశీలనాత్మకంగా గమనించి పొందడం ఆవసరం-అనీ, దీనికి అవకాశం వున్నదని కృష్ణమూర్తి చెబుతారు.

ఇదంతా వినదానికి, చండివటానికి బాగానే వుంది గాని, ఆచరణలో సాధ్యమా? — అని ప్రశ్నలు వేనేవారికి కృష్ణమూర్తి సమాధానం ఒక్కచే:

‘నాకు సాధ్యం అయింది, మీకు మాత్రం ఎందుకు సాధ్యపడదు? నేనూ మీలాండి సామాన్య మానవుడినే. గమనంతో పరిశీలించి వర్తించండి. క్షణమయినా ఏమరుపాటు లేకుండా ప్రయత్నం చేయండి. ఆలా ప్రయత్నం చేయడమే—ఆప్రయత్న హర్షాకంగా జరిగే స్థిరికి రండి. అంతా సాధ్యమే!’

కృష్ణమూర్తికి ఆవగాహన చేసుకోవడంలో యా మారిక విషయాల గమనం ఎంతయినా ముఖ్యం. వీటిని మనకు కావలసిన పద్ధతిలో మళ్ళించుకోవడం కాకుండా యద్దర్శరూపంలో చూచుటానికి కృష్ణి జరగాలి.

‘జ్ఞాన సరోవరంలోనికి లోతుగా బహులోతుగా చూచాను. అక్కడ ఎన్నో పరివర్తన రూపాలు అగుపీంచాయి; పరిణమించిన దృశ్యాలు గోచరించాయి.

“పవిత్ర దేవాలయంలో శిలను నేను.

పదుగురూ తొక్కు నదయాదే పచ్చిక బయలులో ఒక గడ్డిపరకను నేను.

స్వేర్గసీమలను తాకటానికి పైకి ఎగబాకుతూ ఎదుగుతూవున్న నిటారు వృథాన్ని నేను.

మీరు వేటాడుతున్న మృగాన్ని నేను.

మీరందరూ ఆసహ్యాంచుకుంటూ, హీనంగా, దుస్సహంగా చూస్తున్న నేరశ్శుడిని నేను.

మహారాజ మర్యాదలతో మీ అందరిచేత మన్ననలు. సన్నుతులు పొందుతున్న సార్వబోముడిని నేను.

దుఃఖము, బాధ, గడచిపోయే నుభసంపదలు, ఆశాపాశాలు, పారితోషికాలు నేను.

కర్కృతమైన కోపం, ఆనంతమైన కారుణ్యం నేను.

మహాపాపాన్ని, పాప పంకిలుడిని నేను.

ప్రేమికుడిని, ప్రేమనే ప్రేమించేవాడిని నేను.

నేనే పరమహంసు.

నేనే కీర్తనకారుడిని, నేనే హృజారిని.

నేనే అనుయాయుడిని.

నేనే శగవంతుడిని—”

—అంటూ తాము చూచిన పరివర్తిత రూపాలను వివిధ పదజాలంతో వర్ణించి చెబుతారు ఒక గీతికలో కృష్ణమూర్తి. ప్రపంచంలో- సృష్టిలో- వన్న ఆనేకానేక విషయాలను, వస్తువులను వేరువేరుగా చూడడం కాకుండా ఒక్కటిగానే- సమగ్రంగానే చూడగల స్థాయి పెంపొందించుకోవడం ఆనసరం అనీ, అన్నిటికి అంతర్లు

యగా అంతఃప్రవంతిగా నడిచే పద్ధతి గమనించడం ముఖ్యమనీ మనం యక్కుడ గమనించగలగాలి.

నేనెవరు?

నా మార్గం ఏమిటి?

—ఆనేవి అనాదిగా ఆధ్యాత్మ ప్రశ్నలు.

ఈ ప్రశ్నలకు రకరకాలుగా సమాధానాలు చెబుతూ అనేక సంప్రదాయాలు తయారయ్యాయి.

సంప్రదాయాలు వేరయినా సంవిధానాలు ఒక్కఁ దే ఆనే ఆలోచనలు కూడా బయలుదేరాయి.

మార్గం పథం యోగం యిలా అనేక పేర్ల రహదార్లకు.

నీ మార్గాన్ని నీవు కనుక్కున్నావా?

నీ 'దారి'ని నీవు తెలుసుకున్నావా?

మార్గంతోను, దారితోను ఒకటి అయిపోయినావా?.... ఈ రకం ప్రశ్నలు అనేకం ఎదురవుతూ ఉంటాయి ఆలోచనా పరులకు.

'దారి' అంటే వేరే ఎక్కుడో లేదనీ, అది "మనమే"నని గ్రహించాలని తరచు గుర్తుచేస్తూ వుంటారు కృష్ణమూర్తి.

'ఒకమారు సుందరమైన చిత్తరువు ముందు కూర్చున్నాను. తదేకంగా దానినే చూస్తూ వుండిపోయాను. ఆ చిత్తరువు కళ్ళలోనికి గుచ్ఛి గుచ్ఛి చూస్తున్నాన్ని. ఆ కళ్ళలోంచే దారి ఏర్పడి కనిపించసాగింది. బహుదూరంగా విస్తారంగా పరుచుకు తుంది ఆ దారి. అనంతమైన మార్గం. పొడుగునా ఎన్నో నీదలు.... జాడలు....! ఈ మార్గాన్ని గురించే ఎన్నో ఆలోచనలు, ఎన్నో ఆకారాలు. ఇదే సుఖం, ఇదే ఫేదం. శిలం-సంపద యిదే. గౌరవం-మర్యాద యిదే. సుందరత-ప్రేమాతిథయం యిదే. మనిషికి సంబంధించిన ప్రతి ఉదాత్త అంశమూ యిదే. అన్నింటి సారాంశము యిదే. ఎన్ని పుస్తకాలయినా చదవవచ్చు. ఎందరు గురువులనయినా ఆక్రయించ వచ్చు. అయితే మార్గాన్ని గురించి వివరాలన్నీ నేకరించగలిగాం ఆనుకోవడానికి వీల్చేదు.

'నీ ముందు బహుదూరంలో పెడుతూ ఓ మనిషి వున్నాడు. అలాగే నీకు వెనకగా బాగా దూరంగా మరో మనిషి నడచి వస్తున్నాడు. మీరు ముగ్గురూ ఒకే బాటలో— దారిలో, మార్గంలో— నడుస్తున్నారు. దూరంలోమటుకు ముందు వెనుకలు, అంతే. దారిమటుకు ఒక్కఁ దే. అందరమూ ఒకే బాటలో ప్రయాణం చేస్తున్న బాటసారులం. ఎప్పటికీ అంతంకాని బాట. ఎప్పుడూ మెలికలు తిరుగుతూ మారి పోతూవుండే బాట. ప్రపుచంలోని అందరికి యా విషయం ఆర్థం అవాలి. ఈ బాట

యొక్క వైభవం అందరికి ఆవగాహన కావాలి. సహాయం చేయడం కోసం, సహకరించడం కోసం, నుఖంగా వుండడం కోసం—పోరాటం, వెంపర్లాడ పడకూడదు. ప్రారాణ వుండగూడదు, మీరు అతి సహజంగా మామూలుగా సామాన్యంగా వుండాలి. మీ భావనలు అలోచనలు ఆలాగే వుండాలి. ఉత్సాహము ఆస్తకి ఆదే రీతిగా వుండాలి. ఆప్యుడు ఆ వైభవాన్ని అందుకోగలుగుతారు, ఆ వికాసాన్ని అర్థం చేసుకోగలుగుతారు.

‘బాటను గురించి నేను వర్ణించి చెప్పిందే సర్వమూ — దీనిమీద మరో అక్షరం పైన చేర్చటానికి వీలుతేదు, అనను. ఇప్పటి ఆవగాహన యిది. మరో పది సంవత్సరాల తరువాత, పది రోజుల తరువాత నా ఆవగాహన మరో రకంగా వుండవచ్చును. దేనినీ సంకుచితపరచి పరిమితులకు లోనుచేయగూడదు. కొత్తగా యేదో సిద్ధాంతాలు రాద్ధాంతాలు రూపొందించి రుద్రగూడదు. ఈ బాట.... మార్గం.... రహదారి.... ఎప్పుడూ తెరిచే వుంటుంది. దీన్ని మూనివేయడం, తలు పులు బిగించివేయడం అసాధ్యం అయిన విషయం.

‘మనస్సు ఎప్పుడు తనకు బయటవున్న దానిని- బాహ్యం అయిన దానిని రూపకల్పన చేసుకోవాలనీ, దానికి అంటిపుటుకు వుండాలనీ అనుకుంటుంది.

గురువు అంచే ఎవరు? నేనే!.... నా లక్ష్మాలన్ని స్క్రమపడి నేను ఆదర్శ వంతంగా పరిపూర్ణంగా తయారయితే, నేను గురువు కాక మరేమిటి? ఆయన నాలో భాగం....నా ఆవగాహనలో భాగస్వామి; నా అనుభవంలో భోత్క; నా ఊపిరిలో ఊపిరి. ఆయన దగ్గరకు నేను బేషరతుగా వెళ్వవచ్చును నా విచారాలు, కుదురుతులు, ఆసూయలు... లేదా నుఖాలు, కీర్తనలు, వైభవాలు అన్ని తీసుకుపోవచ్చును. ఆయనే నాకు తండ్రి; తల్లి; కోడుకు; కూతురు; భార్య.... అన్నిని. ఈ అభిప్రాయాన్ని మన మనస్సులకు బాగా రంగరించి చెప్పుకోగలగాలి. ఎందుకంటే....యిందాక చెప్పుకున్నట్లుగా....మనస్సు ఎప్పుడూ బాహ్యమైన “ఊతకర్మ”ను కోరుకుంటుంది. దానిలో భాగమే మనం అయినప్పుడు యింక దానిమీద ఆధారపడివుండడం ఎలా సాధ్యం? అదే మనం! మన ఒంటరితనం, యేకాంతం వేరు అయిన భావం సమసిపోతాయి. ఆకు తాను వంటరిదానిని అనుకుంటుందా? — అది చెట్టులో భాగం కదూ? దట్టంగా గాలి పీచినప్పుడు ఆకు రాలి పోతుంది. అయితే చెట్టు మాత్రం నిశ్చలంగా నిలచివుంటుంది. ఆకుకు తాను వేరయిపోయినందుకు ఎంతో గర్వం అనిపించవచ్చును. తలిమ్మా ఆకులు రాలతేదు; నేనే విడిపోయి వేరయినాను — అనిపించవచ్చును. మనలో ప్రతి ఒక్కరి స్థితి యిదే.

“మనం వేరు, మనం వేరు.... అనే పృథక్ భావన మనకు వుండవచ్చును. కాని మానవాళి ఆంతా ఒకే కుదురు కదూ? ఒకే జీవనాశం అయిన మనమందరం

కలిసికట్టగా వుండలేమా? మనకోనే ఎందరో హీనులు, దీనులు; ఎందరో ఉన్న తులు, అతిశయపరులు. శిలలు, భగవంతుట్ట మనమే. తతిమ్మా మనముల నుంచి సృష్టిజాల నుంచి విడిపడిపోయి వేరయిన వాళ్ళం మటుకు కాదు మనం.

“మనకో ఎన్నో వ్యుత్యాసాలు; వై రుధ్యాలు. అంతమాత్రంచేత మనమంతా వేరువేరు అయిపోతామా? మన వై ఖరులు వేరువేరు కావచ్చును. ఆశాపాశాలు వేరు రీతులుగా వుండవచ్చును. మన ప్రత్యేక బాటలను— రహదారులను—మార్గాలను మనం అనుసరించవలసివుంటుంది. కాని అవన్నీ ఒకే గమ్యానికి తీసుకుపోతాయి. ఒకే శిథిరానికి చేరుస్తాయి. జీవిత గమనాన్ని అంతటినీ యా రకంగా ఆలోచించకు చూచుకోవడం ఎంతో ఆస్కర్త దాయకంగా, సుకుమారంగా, లలిత కోమలంగా వుంటుంది....” అంటారు కృష్ణమూర్తి.

మేడం భ్లావటస్సీ తమ గ్రంథం “ది వాయిన్ ఆవ్ ది సైలెన్స్” The Voice of the Silenceలో యిలా అంటారు:

మీ అంతిమ విమోచనానికి మార్గం మీకోనే ఉంది.

(Within your Self)

ఆ మార్గం మీ వెలుపలనే ప్రారంభమై కొనసాగుతుంది.

(Outside your Self)

‘సత్యం’ అనేచి ఒక వస్తువు రాదు, ఒక పదార్థం తాదు—ఏది ఒక ఝైత్రం, సీమ [Field; Land] అనే ఆలోచనతో ప్రారంభమై దానిని చేరుకునే మార్గాల వై విధ్యం, అంతర్లీనమైన ఏకత గమనానికి తెచ్చుకోవడం ఆత్మవసరం.

మన భూమండలానికి చెందిన ప్రకృతి అంతా యేడు వర్గాలుగా లోకాలుగా తలాలుగా విభాగం అయిపున్నదని సంప్రదాయ చూచన గమనించగలగాలి.

భూలోకం....ఘవర్లోకం.... సువర్లోకం.... యిలా పేర్లు పెట్టుకుంటూపోయి ఏడో ఊర్ధ్వ లోకానికి ‘సత్య’ లోకం అని పేరు పెట్టుకున్నాడు సంప్రదాయి; ఉపనిషత్తాగ్రహుడు సత్యం అనేది ఈ లోక పదార్థం; యా లోకతత్త్వం. దీన్ని సృష్టిచగలగడం భూమండలంలోపున్న అందరికీ సాధ్యమే, కాకపోతే ఆ సీమకు తనంతదారని తానే తయారుచేసుకోవాలి ప్రతి మనిషి.

భూమండల తోరణంలో అత్యాన్నశ—కీరీట స్థాయి-మకుటం సత్యం.

జీవన నూతనాధ్యాయాలు

జీవన విధానం

కొత్తరకం ఆలోచన ధోరణిని ప్రవేశపెట్టిన వ్యక్తి జైకృష్ణమూర్తి. ఏ విషయాన్ని గురించి ఆయన ఆలవాటు ఆయన పద్ధతిలో సమాధానాలు, సమాచారాలు చెప్పుకోవడం కాకుండా ఆ విషయం ‘మూర్తి’ లోనికి వెళ్లి సమాలంగా ఆర్థం చేసుకుని వివరణలు చేయడం ఆయన పద్ధతిగా కనిపిస్తుంది.

జీవిన విధానంలో ఎన్నో మార్పులు రావాలి.

ఈ మార్పులు ఎక్కడినుంచో ఆకాశం మీదనుంచి మన మీదకు దుమికి రావు. వీటిని మన ఆలోచన పరిధిలోనే ప్రవేశపెట్టుకోవాలి. క్రమంగా ఆ పరిధికి అతితంగా ఆతిగమించి ప్రవర్తించడం ఆవలాభించాలి-ఆని ఆయన సూచిస్తున్నట్లు కనిపిస్తుంది.

వ్యక్తిగత సంబంధాలలో ఆయనా-

సమిష్టి వ్యవహారాలలోనియనా-

ప్రవర్తన కీతులు యేదో ‘మూర్తి’లో పోసినట్లు వుండకుండా ప్రతిమారు కొత్తగా, వికాసమయంగా వుండాలి.

ఏమాత్రం ‘కృతజ్ఞత’ లేకుండా ప్రతిదీ సహజంగా, సరళంగా భాసించాలి.

ఆయన ప్రతి ప్రసంగంలోను, సంఘావణలోను ఈ రకమైన ధోరణికి స్వాగతం పరికారు.

మనం గెలుపు-విజయం-బొంధినప్పుడు ఎందుకు గర్వాతిశయంతో పొంగి పోతాం?-ఆని ఒక క్రోత అడిగినప్పుడు ఆయన చెప్పిన సమాధానం ఎలావుండో చూడండి :

‘గెలుపు అంటే ఏమిది?

‘ఒక రచయితగా, కవిగా, చిత్రకారుడుగా, వ్యాపారస్తుదిగా, లేక రాజకీయ వేత్తగా గెలుపు లేక విజయం సాధించడం అంటే యేమిటో ఎప్పుడుయనా ఆలోచించారా మీరు?

‘అంతరికంగా మీరు-ఇతరులు యింతవరకు సాధించని ఒక స్థితిని పొంద

గలిగానని, నన్ను నేను నిగహించుకుని ఈ స్థితిని పొందడం జరిగిందని భావించారా?

‘ఇతరులు ఉడిపోయిన రంగంలో నేను విజయం సాధించాను-అనుకున్నారా?’

‘ఇతరుల కండె నేను మిన్న ఆయినవాడిని, విజయసాధకుడిని, నేనండే అందరికి గౌరవం, మర్యాద. నన్ను అందరూ ఒక మాదిరిగా ఆదర్శంగా చూస్తారు....ఇటువంటి ఆలోచనలు మీ మనస్సులో మెదిలాయా?’

‘ఈ ఆలోచనలు మీకు కలిగినాయంటే, మీరు గర్వం, అతిశయం వంటి భావోద్దేకంతో నిండిపోయినారన్నావాటు.

‘నేను ఇది సాధించాను, నేను ముఖ్యమైన మనిషిని. ఇలా “నేను” అనేది గర్వం, అతిశయం అష్టణాలకు కేంద్రస్థానం. విజయంతో పాటు ఈ భావం కూడా గట్టిపడుతుంది.

‘ఇతరులతో పోల్చి చూచుకోవడము, ఏడో ఆదర్శం ఊహించుకుని దాసితో మిమ్మల్ని మీరు బేరీళూ వేసుకోవడము ఇరుగుతుంది. దీనివల్ల ఎంతో ఆశ, బలం, ఉత్సాహం, అర్థవంతం ఆయిన స్థితి ఏర్పడుతుంది. ఇవన్నీ “నేను”....ను దృఢ పరుస్తాయి, బలపరుస్తాయి. ఇకి చాల సుఖకరమైన ధోరణి. ఈ ధోరణి గర్వానికి నాంది.

‘దీనితో పాటు “అతిశయం” వస్తుంది. నన్ను గురించి నాకు గొప్ప భావన. పెద్ద పెద్ద వాళ్ళ లోను, మీలోను ఈ రకమైన ధోరణి మీరు పసిగట్టవచ్చు. మీరు ఒక పరిషతో కృతార్థులు అప్పుతారు. ఇతరుల కండె తెలివికల వాళ్ళం-అనే భావన మీలో అంకురిస్తుంది. ఇతరులను వాదంలో ఉదించారనుకోండి, అప్పుడూ అడే భావన. ఇతరుల కండే బలశాలురమనీ, సుందరులమనీ అనుకున్నప్పుడు కూడా యిటువంటి ధోరణి. నాకు నేను...ముఖ్యం, ప్రపాఠం....అనే భావన పెరిగి పోతుంది.

‘ఇది పెరిగినకొద్ది సంఘర్షణ, పోరాటం, భాధ-యిలాంటి లష్టణాలన్నీ మెనుకనే వస్తాయి. ఎదుకండే కష్టపడి సాధించిన గెలుపును, విజయాన్ని నిలబెట్టు, కోవాలి గదా, సర్వకాలాలకు మన ప్రాముఖ్యత తగ్గిపోకుండా చూచుకోవాలి గదా.

గర్వం నుంచి బయట పడడం ఎలా?-అన్న ప్రశ్నకు ఆయన సమాధానం యేమిటో యిందుతో పాటే పరికించి చూచుకోవడం బాగుంటుంది.

నిజానికి వై ప్రశ్నకు సమాధానం జాగ్రత్తగా వింటే, గమనిస్తే, తరువాతి ప్రశ్న ఉదయించదు.

కాని మనిషి మనుస్ ఎప్పుడూ 'ప్రశ్నలు అదగడంలో తనకు ఈన్న చాక చక్కాన్ని' తప్పనిసరిగా ఉపయోగించుకోవాలనే ప్రయత్నిస్తుంది.

'సరే. నేను గర్విని. నిగర్విని కావాలని అనుకుంటున్నాను, నేను "ప్రీన్సిపల్" అయినాను. ఏ ఇంగ్లెండ్ కో, అమెరికాకో వెళ్లి వచ్చాను, ఎన్నో గొప్ప గొప్ప కార్యాలు చేశాను. నా ఫోటోలు వార్తాపత్రికలలో, పుస్తకాలలో వచ్చాయి. ఇవన్నీ నాకు గర్వకారణాలు.

.... అప్పుడు ఇంకా ఆలోచిస్తున్నాన్నమాట, ఈ గర్వం అనే చక్రం నుంచి బయటపడడం ఎలా? అని.

'అసలు ఎందుకు నిగర్విని కావాలని ఆలోచిస్తున్నాను? గర్వం నాకు అపకారం చేస్తుంది గనుకనా? మాననికంగా, ఆధ్యాత్మికంగా గర్వం తుండకూడదని ఎప్పుడో చదువుకున్నాను గనుకనా?

'—ఈ కారణాల వల్ల నిగర్విని కావాలని అనుకుంటే, "గఱుపు సాధించాలి" అనుకున్న సంకల్పం కంటే ఇది మిన్న అయినది కాదు.

'నన్నునేను అర్థం చేసుకోవడం తప్ప, ఇందుకు నులబోపాయం మరేమీ లేదు. నాలో కేంద్రంగా వున్న "నేను" ఎప్పుడూ కొత్త ఉదుపులు ధరిస్తా తుంటుంది. ఉదుపులు ఎలాంటివి అయినా, అసలు "నేను" అనే కేంద్రం సమ సౌయితో తుండాలి. మీ ఆలోచనాక్రమా ఏమిటో మీకు తెలిసి తుండాలి. మీ క్రింది ఉద్యోగస్తులను, నౌకర్లను ఎలా పలుకరించాలో మీరు ఎలిగి తుండాలి. తల్లిదండ్రు లతో, ఉచర్లతో, పైవాళ్లతో, కింది వాళ్లతో వ్యవహరించటం యే రీతిగా తుండాలో....యదంతా శాసించేది "నేను" అనే కేంద్రమే. దీని ప్రవర్తనా రీతిని తెలుసుకుంటే, అప్పుడు ఈ "నేను" నుంచి మీకు స్పేష్చ, విడుదల.

'అదే ముఖ్యావిషయం. అంతేకాని, గర్వం నుంచి బయట పడడం ఎలా అనేది-ప్రధాన విషయం కానేకాదు.'

ఈ రకంగా జీవన విధానంలో మనసును ఆవరించే అన్ని ప్రపృతులను సరి చూచుకునే ప్రక్రియ సూచిస్తారు, కృష్ణమూర్తి. అర్థం కానట్లుగా, అభేద్యంగా తుండే పీరి ఆలోచన పద్ధతిని-దీనిని ఒక "పద్ధతి" అనడం కూడ యిష్టం తుండుకొంతలో కొంత అవగాహన చేసుకోవడం ప్రతి ఆలోచనాపరుడికి అవసరం.

మనం అనేక సంగతులు మనకు తెలుసును అనుకుంటాం. తెలుసును అను కోవటానికి హర్షార్థరంగం యేమిటి?

ఒక మనిషి మనకు తెలుసును అనుకుంటాం. నిజంగా మనకు తెలిసినది ఆ మనిషా లేక ఆ మనిషిని గురించి మనం యేర్పాటు చేసుకున్న అంఛనాలా? మనకు తెలుసుననుకున్నదంతా 'గతం', పాతరోజులకు సంబంధించినదే. గతానికి

సంబంధించిన జ్ఞానంతో మనం వర్తమానంలో వర్తిస్తున్నాం, ఇది ఎంతవరకు సమంజసం? ఎంత సబబు-అన్న విషయం సంఘర్షణగా ఆలోచించాలంటారు కృష్ణ మూర్తి.

నన్న నేను తెలుసుకోవాలి, అర్థం చేసుకోవాలి-అని కూర్చున్నప్పుడు ఎన్ని యిట్టందులు వచ్చి పడతాయో చూడండి.

నేను సజీవ పదార్థాన్ని.

అనుక్షణము మారిపోతున్నాను.

ఎన్నో కొత్త విషయాలు నాలో కలుస్తున్నాయి.

పాత సంగతులు రాలిపోతున్నాయి.

ప్రతి విషయాన్ని ఎప్పటికప్పుడు కొత్తగా అప్పుడే మొదటి మారుగా పరి శీరిస్తున్నట్లు గమనించడం ఆవసరం. లేకపోతే పాత ముద్రలు దాని మీద పడి పోతాయి.

అప్పుడు ఆ ముద్రను చూడడమే ఆవుతుంది గాని ఆసలు వస్తువును చూచి నట్టు కాదు.

‘నాకు తెలుసును ఆన్న మనిషిని నమ్మకండి. అతనికి యేమీ తెలియదు’— అని ఒక నానుడి.

ఈ విషయాన్ని వివరిస్తూ కృష్ణమూర్తి ఒక సందర్భంలో యేం ఆన్నారో చూడండి.

‘నేను భగవదనుభూతి పోందాను, ఆధ్యాత్మ వికాసం అందే యేమిటో నాకు తెలుసును-అని ఒక మనిషి ఆన్నాడంటే దాని అర్థం ‘సేషన్కు వెళ్ల టానికి నాకు దారి తెలుసును సుమా’ అని మాత్రమే.

సేషన్ ఒక స్థిర ప్రదేశం.

దీన్ని చేరుకోవటానికి అనేక మార్గాలు వున్నాయి.

ఒక్కొక్క మార్గానికి ఒక గురువు వుంటాడు.

అతడు ‘నాకు తెలుసు, నేను చూశాను’ అంటాడు. అందే యేమన్నమాట? వాళ్ల యేదో చూచారు, ఆ చూచిన దాని అనుభవానికి-కట్టుబడి వున్నారు. గతం లోనే వున్నారు.

సత్యానికి దారిలేదు.

ఎందుకంటే అది సజీవమైనది.

స్థిరమైన ప్రదేశం కాదు.

మృత వస్తువు ఆంతకన్నాకాదు.

మనమందరం అనుక్షణం మారుతూ వున్నాం. అంతేకాని కదలక మెదలక

జడంగా ఒక ప్రదేశానికి-ఆలోచనకు-కూరుకుపోయి లేంగదా. అందుచేత మను ఇక్కణ్ణ నొకక్కణ్ణం బాగా ఎదుగుదుం ఆనుకోవటానికి కూడా సాధ్యత తేదు.

నాకు తెలుసును-ఆనుకోవటం కంటే తెలివితక్కువ మాట మరొకటి లేదు. ఏదో ఈరడింపు కోసమో, వ్రద్రతా భావంతోనో యిలా ఆనుకుంటాం, అంతే.

ఈ విషయం స్వప్తంగా అర్థం అయితే, జీవితంలో ఎన్నో సంగతులు తెలిసినంత.

—అంటారు కృష్ణమూర్తి.

సత్యం కాలానికి, అనుశవానికి అతీతం అయినది. కాలం ద్వారా అనుశవం ద్వారా దాని చెంతకు చేరలేము.

గతంలో కుందిపోయే, మురిసిపోయే, ‘మనస్సు’నిత్యమాతనంగా వుండలేదు. ప్రతిష్టణము వికనిస్తూ వుండాలి మన మనస్సు.

మన జీవితం ఏమిటో మనం సూటిగా స్వప్తంగా చూచుకోగలగాలి.

‘మీకు జీవితాలలో’ ప్రేమ లేదు: నుఖం మటుకు వుంది. ఈ నుఖం ఎప్పుడు ఎట్టి మాయం అయిపోతుందోననే శయం వుంది. అందుచేత మీరు ఒక్కుషణాల కూడా స్వేచ్ఛగా వుండలేక పోతున్నారు. స్వేచ్ఛను గురించి వేల కొద్దీ పేజిలు ప్రాయధం మీకు చేతనయి వుండవచ్చి. కాని అది మీకు స్వేచ్ఛను యివ్వాలేదు. కేవలం మాటలుగా కాకుండా నిత్య జీవితంలో మీకు స్వేచ్ఛ వుండే అప్పుడు జీవన విధానం మరో రకంగా వుంటుంది. ఆ విధానం వెనక బాధ, దుఃఖం రావు.’

* * *

వ్యక్తి - వ్యవస్థ

వ్యక్తి ప్రధానమా? వ్యవస్థ ప్రధానమా?

....ఇది అనాదిగా వున్న ప్రశ్న.

వ్యక్తికి వ్యవస్థకు ఏమిటి సంబంధం?

దేని కోసం ఏది?

ఒకటి మరొకదానిని ఎంతవరకు పరిమితం చేస్తున్నది?

—ఈ రకమయిన ప్రశ్నలను విశదపరచటానికి, విషులీకరించటానికి ఎందరో ఎన్ని రకాలుగానో ప్రయత్నం చేశారు.

మతాలు, రాష్ట్రాలు, సాంఘిక జాత్రవేత్తలు.... ఒకరేమిటి మనిషిక

సంషారంధీంచిన అన్నిరంగాలలోను ఈ ప్రశ్నలను చర్చించటానికి మేధస్సు ఉటలాట పడింది.

ఆయనా యేకాబిప్రాయం కుదరతేదు. అనేకాబిప్రాయాల మధ్య సంఘర్షణ, వైరుధ్యం తప్పటం లేదు.

ప్రపంచ చర్మిత ఆంతా పరిశీలించినా, నాగరికతల పురోగమనాన్ని పరికించినా ఇవి రెండూ ఒకదాని కొకటి ఏర్పడ్డమైనవనే భోరణి, విభిన్నమయినవన్న ఆలోచన అగుపిస్తుంది. ఒకదానిలో మరొకటి పరస్పర ఆశ్రయం కలిగివున్నాయని సమాధాన పచదలుచుకున్నా, మొదటి పంక్తిలోనే చూపినట్టుగా ఏది ఎక్కువ ప్రథానం, ఏది రెండవ అంశం అన్న ప్రశ్న మిగిలిపోతూనే వుంది.

సంఘం, సాంఘిక వ్యవస్థలు మనిషిని అణగణదొక్కటానికి ప్రయత్నిస్తాయి, అందరూ కలిసి నిర్ణయించి, నిశ్చయించిన చౌకట్టులోనే మనిషిని బిగించటానికి అనవరతం ప్రయత్నం జరుగుతూ వుస్తుదు.

ఈ నిబంధనలో, పరిమితులను బద్దలు కొట్టుకు వైకి రాపాలని, వెలికి వచ్చి స్వేచ్ఛగా మనగలగాలనీ మనిషి నిరంతరము ప్రయత్నం చేస్తూనే వున్నాడు.

మతాలు 'జీవత్వ' అనే పదాన్ని, దానికి పోషక పదార్థం ఆయన, 'పరమత్వ' అనే పదాన్ని ప్రచారం లోనికి తీసుకువచ్చి మనిషి 'కించిజ్ఞత'ను గుర్తు చేస్తున్నాయి.

అదునిక యుగంలో 'వ్యక్తి' తన హద్దులను బద్దలు చేసుకు బయట పడాలని తీవ్రకృషి చేస్తున్నాడు. ప్రత్యేక గుర్తింపు కోసం, చెలామణి, పరిగణనల కోసం అంగలారుస్తున్నాడు. ఇలా పోరాటం సాగిపోతూనే వుంది, రెండు పణాల మధ్య. దీని కంతటికి ఏమయినా అర్థం, ఆవసరం వుస్తుదా? — అనిపిస్తుంచే ఒకొక్క మారు.

కృష్ణమూర్తి ఈ ప్రశ్న పరంపరలను కొత్త దృష్టితో చూసేవారు. ఆయన సమాధానాలు ఆకుకు అందక, పోకకు పొందక వున్నట్టు అనిపించినా లోతుగా ఆలోచించి తెలుసుకోవలసిన సంగతులు ఎన్నో వున్నాయనేమాట మటుకు విదితం అవుతుంది.

'ఈ ప్రశ్నలన్నింటికి ముందు— ప్రథానంగా గమనంలో వుంచుకోవలసిన విషయం ఏమిటండే— ఆంటూ ప్రారంభించి కృష్ణమూర్తి ఇలా ముందుకు సాగి పోయారు ఒకమారు:

'జీవన విధానాలలో సరళిలో మంచితనం, వివేకం, ప్రేమ ప్రవర్తిల్లారి. మంచితనం అనేది వ్యక్తి గతమైనదా, సంఘ (వ్యవస్థ) పరమయినదా?

ఇలాగే ప్రేమ—వ్యక్తికి పరిమితమా, అవ్యక్తమా?

సత్కారమే

46

నిరంతర

‘వివేకం, అనేది—నీది, నాది, ఆతసిది, ఆమెది అని విభాగాలు చేయబానికి ఏంయినదా? ఆది మీకు, నాకు మటుకే సంబంధించిన విషయం అయితే ‘వివేకం’ అవేషేయ దానికి నప్పదు. ధండుగ అయిపోతుంది. మంచితనం, ప్రేమ అనే మాటలు కూడా ఇటువంటివే.

‘మంచితనం అనేది కేవలం ఒక మనిషికి, ఒక సముదాయానికి మాత్రమే పరిమితం అయితుండేల్లయితే అది మంచితనం కానేకాదు. మంచితనం అనేది ఒక మనిషి పెరచి వస్తువు కాదు, అలాగే ఒక సమాజం తాలూకు బహిఃక్రైత్రము కాదు. మంచితనం అన్నది స్వేచ్ఛలోనే ప్రపఠిస్తుంది. ఈ రెంటి నుంచి స్వేచ్ఛ వున్న ప్యాడే ఆది వికాసిస్తుంది. ఇటువంటి మంచితనం, ప్రేమ, వివేకం పుష్టిలుగా వున్నప్పుడు కావ్యావరణ కేవలం ఒక వ్యక్తికో. ఒక సముదాయానికో పరిమితమై వుండదు. ప్రాధమికమైన ఈ మంచితనం లేకుండా పోయినప్పుడే మనం ఈ ప్రపంచాన్ని వ్యక్తి—వ్యవస్థ అని రెండు ఖాగలుగా చీలుస్తున్నాము.

మతం-జాతీయత—ఆర్థిక వస్తరి....యిలా యేవో ప్రమాణాలతో ప్రపంచాన్ని చిన్నాలిన్నం చేస్తున్నాము. అనేక ముక్కలుగా చీలుస్తున్నాం, ఖండిస్తున్నాం. ఇలా విశ్వాసితి ఊరుకోలుండా. పీటన్ని డిస్ట్రిబ్యూటరీ కలిపి ఒక్కటి చేయాలని సంకరించి అందుకోసం క్రొత్త క్రొత్త గుంపులు తయారు చేస్తున్నాం. ఈ గుంపులు మళ్ళీ ఒకదానికొకటి విరోధంగా తయారుచుటున్నాయి. ప్రపంచంలో వచ్చిన మత సముదాయాలు చూడండి, మళ్ళీ.

ప్రతి మతము మానవుడు సోదరభావంతో మెలగ వలసిన ఆవసరాన్ని పక్కాణించబానికి ఏర్పడింది. కాని నికానికి మతం ఈ “సోదర భావాన్ని” అటుంక ఫదుల్నున్నది. ఆవరణ బీరులు, కీరులు అలా వున్నాయి మరి. త్రష్టపట్టి పోయిన దానిని పునర్నిర్మించాలని, వ్యవస్థికరించాలని సంస్కరించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం మనం. ఆంకేకాని, త్రష్టపట్టి సమాపంగా తొలిగించబానికి ప్రయత్నించడం కేదు. దానినే పునర్వ్యాపకిరణ చేస్తుపోతాం ఎంతనేహూ.

‘ఇంతకూ—లాసలు ప్రశ్న ఏమిటించే:

‘మంచితనం-ప్రేమ -వివేకం-ఇపి ప్రపంచంలో ప్రవర్తించే కీర్తిసీతులు యొమిటి?

‘ఇవి సంఘటనలు, సన్నిహితాలు, వ్యక్తులు....ఏటి సంబంధ బాంధవ్యాలలో, వాటి పరిధులలో ప్రవర్తించగలవు.

‘స్వప్తి అంతా-ప్రపంచంలో జరుగుతున్న దంతా-ఈ సంబంధ బాంధవ్యాల మీదనే ఆధారపడి వుంది.

‘అందుచేత ప్రదాన కర్తవ్యం యొమిటించే:

ప్రతి	
గడం.	
ఈ :	
పెరగుతును,	
ఈ :	
పెంచించడ	
ఆది	
వాటంతట :	
ఇనా :	
వదో	
వయపు నది:	
ప్రతి	
పరిమితులకు	
మాటలలో :	
‘మీరే	
పెరిగిన సం	
ఫలితమే. ప్రీ	
పోయాయి.	
దీని:	
మాడ	
ఇరగదు. స	
ఆంఁ	
ఆంఁ	
పదిలంగా న	
‘దౌ	
సించారు, కా	
అలో	
స్వయం కరి	

ప్రతిదానికోను మనకు వున్న సంబంధం ఎలాండిది — అని గమనించగల గదం.

ఈ సంబంధం భూమికలోనే ‘నేను’ ‘నాది’ అనేది ఎలా పుడుతున్నదో, పెరుగుతున్నదో గమనించగలగదం.

ఈ ‘నాది’ అనేది వ్యక్తిగతం, సముద్రాయపరం-అనే సంగతిని గుర్తించడం.

ఈ విషయాన్ని సృష్టింగా, తుణుంగా అర్థం చేసుకోవడమే దాన్ని అంత మొందించడం కూడా అవుతుంది.

అది అంతం అయిపోయిందంటే’ అప్పుడు మంచితనం, ప్రేమ, వివేకం, వాటంతట అవి వుంటాయి.

ఇన్నాళ్ళ తెచ్చి పెట్టుకొన్న వైరుధ్వం, సంఘర్షణ ఉండవు.

ఏదో ఒక పీశ్యాసం కానీ, ఒక వ్యవస్థ కానీ మనిషిని ఈ రకమైన ‘స్వేచ్ఛ’ వయపు నడిపించలేవు.

ప్రతి వ్యక్తి తన అవగాహనను, మరిశిలన పరిధిలో పెంచుకుంటూపోయి పరిమితులకు అతీతంగా తయారు అవడమే ప్రశ్నమోహరం అని కృష్ణమూర్తి అనేక మాటలలో చెప్పారు.

‘మీరే ఈ ప్రపంచం ఈ స్సపంచం మీరే. మీరే ఈ సంఘం. మీరు పుట్టి పెరిగిన సంస్కృతి యిదే. ఈ సంస్కృతి, యా సంఘం (సమాజం) మీ కృష్ణ ఫలితమే. మీ అసూయలు, కార్పుణ్యాలు, దౌర్జన్యాలు ఇందులో భాగంగా చేరి పోయాయి. ఈ విషయం గుర్తించడం చాల అవసరం—అంటారు ఆయన.

దీనిని మార్పుడం అవసరం.

మార్పుడం అంటే ఏదో పైపైక బాహ్యంగా, రంగులు పులిమినందువల్ల జరగదు. సమూలమైన మార్పు కావాలి.

అంతరికంగా మార్పు కావాలి.

అంతరికమైన మార్పు అయినప్పుడే ఆది శాహ్యంలో కూడా రూపు కట్టుపని పదిలంగా వుంటుంది.

‘దౌర్జన్యం వల్ల త్వరగా మార్పులు తీసుకు రావచ్చనని’ కొంతకాలం విశ్వసించారు, కాని యిది ప్రయోజనకారి కాదని తెలిసిపోయింది.

ఆలోచించటానికి అవసరమైన స్వేచ్ఛను సంపాదించటం ద్వారా అన్ని సమ స్వాలను కరిగించి వేయవచ్చనని కృష్ణమూర్తి నూచన.

సమస్యలు—సృజనశీలత

ప్రపంచంలో అనేక సమస్యలు ఉన్నాయి. హిమాలయం అంత పెద్దవి. మహాదధి అంత లోతయినవి. వీటిని ఆర్థం చేసుకోవటానికి, తరువాత పరిష్కార మార్గం కనుగొనటానికి ఈ సమస్యలను సరళంగా సూటిగా నేరుగా దర్శించవలనిన అవసరం కనుది.

‘సరళత, సూటితనం ఆవేచి బాహ్యపరిస్థితుల మీద ఆధారపడి వుండవు. మన దురూహలు, వికారాల మీద అంతకన్నా ఆధారపడి వుండవు.

‘సమస్యలకు పరిష్కారాలు, సమావేశాల వల్ల—సమారంభాల వల్ల—నాయకులను మారుస్తూ వుండడం వల్ల దొరకవు.

పరిష్కారం సమస్యను సృష్టించిన వానిలోనే వుంటుంది. ఆగ్గ, ఆగ్గ, అసమ్యాన, అప్పార్థం—యిలాంటివస్తు మనుషుల మధ్యన వున్నాయి. వీటన్నిటినీ సృష్టించినది మనుషులే. అంటే, మీరు, నేను. అంతేగాని ప్రపంచంలో ఈ సమస్యలు వాటంతట ఆచి స్వతన్సిద్ధంగా వున్నాయని అనుకోగూడదు,

—అంటారు కృష్ణమార్తి.

ప్రపంచం అంటే యేమిటి?

మీరు, నేను కలిని తయారు చేసినదే.

అందుచేత ప్రపంచాన్ని ఆర్థం చేసుకోవాలంటే—

ముందుగా మనను మనం ఆర్థంచేసుకోవాలి.

ప్రపంచం మన నుంచి వేరుగా లేదు.

మనమే ప్రపంచం, ప్రపంచమే మనం.

ప్రపంచ సమస్యలే మన సమస్యలు.

ప్రపంచ సమస్యలకు, మనకు యేమీ సంబంధం లేదను కుంటాం చాలా మార్గాలు. ఇందుకు కారణం బాధ్యత స్వీకరించడంలో చెలామణి అవుతున్న సోమరితనమే.

ప్రపంచ సమస్యలు యే యునైటెడ్ నేషన్స్ వార్కో ఇతర ప్రపంచ సంస్థలో తీర్చాలని మన ఉద్దేశ్యం.

ప్రపంచంలో యిన్ని ఇరుకులు, ఇరకాటాలు, యుద్ధాలు వుండటానికి కారణం మనమే. దీనికి పూర్తి బాధ్యత మనదే.

ప్రపంచాన్ని మారుస్తానని ప్రతి మనిషి ప్రయత్నిస్తాడు.

కాని ప్రపంచాన్ని మార్చడం అనేది ‘వీ మనిషికి ఆ మనిషి’తో ఆనందం కావాలి. మనతో ప్రారంభం కావడంలో సృష్టమైన సంకల్పం వుండాలి.

మను మనం అర్థం చేసుకోవాలి.

ఎవరో మరమ్మతుదారులను వెదకడం, విష్టవాలు తీసుకురావడం మార్గం కానేకాదు.

ఇదంతా మన బాధ్యత.

మనదే కర్తవ్యం-అని సృష్టంగా అర్థం చేసుకోవాలి.

మనం వుంటున్నది ఎంతచిన్న ప్రపంచం ఆయినా, ఈ ప్రపంచంలో మనదే అనుకుంటున్నది ఎంతపరిమితమైన జాగాఅయినా—మను మనం ‘మార్పుటు’ చేసుకోగలిగినట్టయితే, మన నిత్యనైమిత్తిక వ్యవహారాలలో సరికొత్త దృక్కోణాన్ని, దృక్కథాన్ని అవలంబించ గలిగితే, మనం ప్రపంచాన్ని మార్పగలుగుతాం. ఇతరు లతో సంబంధ బాంధవాయిలలో మెరుగులు తీసుకు రాగలుగుతాం.

అర్థం చేసుకుండాం-అనే ఆలోచన వుండాలి ముందు. ఇక్కడే చాలమందికి కష్టదశ ప్రారంభం అవుతుంది.

ఎందుకంటే, ఏ మనిషికి ఆ మనిషి తనే ప్రామాణికమనీ, ఇతరులే మార్పాలిగాని తనలో మారవలసినది యేమీ లేదనీ ఆనుకుంటూ వుంటాడు.

అర్థం చేసుకోవడం అనేది-ఒకళ్ళకు మరొకళ్ళు ఇవ్వగలది కాదు. దాప్రికన యాలకు లొంగేది కాదు-ఈ లభణం.

అన్వేషణ చేసి చూచుకోవాలి.

ఇలా అన్వేషణ చేయాలంటే-ముందుగా నికార్సయిన సంకల్పం-ఇలా చేద్దాం అనే ఆలోచన, ఆచరణ శీలత ఉండి తీరాలి.

ఏ మనిషికి ఆమనిషి మాదినందువల్ల ప్రపంచం మారిపోతుంది.

ఆత్మ స్వరూపజ్ఞానం వుండాలి. నేను యేమిటో నాకు తెలియకపోతే స్కర్మ మైన ఆలోచనకు భూమిక ఉండదు. నన్ను నేను ఎరుగక పోతే మార్పు అనేది నాకు అవగతం కానేకాదు.

నేను ‘ఉన్నవాడిని ఉన్నట్లుగా’ ముందు అధ్యం చేసుకోవాలి. అంతేగాని ‘ఉండాం’ అనుకున్న విధంగా అర్థం చేసుకోవడం కాదు. నా మనులో వున్న ఆదర్శం, గమ్యం— — కేవలం కల్పితమే కదూ. నా అస్తిత్వం నాకు తెలియచూనికి నాలో ఎంతో హూనిక, ఉత్సాహం. మెలుకువకావాలి.

విశ్వాసాల నుంచి సుదూరంలో వుండాలి నేను.

అదర్శాలనుంచి ఆమద దూరంలో వుండాలి.

ఎందుకంటే—

అదర్శాలు, విశ్వాసాలు ‘నేనే’ అనుకుంటాను. కాని ప్రస్తుతానికి కాదు గదా.

నేను అసూయాపరుడిని. హింసావాదిని. అప్పుడు అసూయ గురించి అహింస గురించి ఆదర్శవాదంతో ఉత్తేజితుడినై మాట్లాడి ప్రయోజనం లేదు.

అందుచేత నాకు ముందుగా నిజాయితీ, సృష్టిత ఉండాలి. ఫలాయన వాచంతో ఆదర్శాలను స్తుతించడం కాకుండా నిష్కర్షగా నేను విషయాలను ఉన్నిటి ఉన్నట్టుగా తెలుసుకో గలగాలి.

ఉన్నది ఉన్నట్టుగా తెలుసుకోగలగడం ఒక ప్రారంభ నుగుణం.

ఈ నుగుణం స్వేచ్ఛను తీసుకు వస్తుంది.

ఈ నుగుణంలోనే పాదుకుని పోయివుండాలి.

ఇది నేర్చుకుంచే వచ్చేది కాదు. పులుముకుంచే అంటుకునేది కాదు. సహాజంగా స్థిరించాలి.

కొత్త గురువులు—

కొత్త పద్ధతులు—

ఇలాంటివి ప్రపంచ సమస్యలను పరిష్కరిస్తాయనీ పరిహరిస్తాయనీ అనుకోలేము.

అనుక్షణము మనము మనం అవగతం చేసుకోవాలి. అనుభవాలు, స్కృతులు బదులు మనను కృంగదీయకుండా జాగ్రత్త పడాలి.

అప్పుడు-

ప్రశాంతత, నిశ్చలత స్థావరించుకుంటాయి.

ఇవి మానసిక పరిణామాలు కాదు. ఊహజనితమైన పరిస్థితి కాదు. కణోర నియమాలవల్ల సాధించినదీ కాదు.

అటువంటి ప్రశాంతతలోనే సృష్టినిశీలత వుంటుంది.

అప్పుడు యింక సమస్యలు ఎక్కుడ వున్నాయి?

—అంటారు కృష్ణమూర్తి.

★ ★ ★

ప్రచార పరివుతులు—విశ్వాసావికి విధేయతలు

జె. కృష్ణమూర్తి జీవితం గురించి, ‘సత్యం’ అనే అమూర్తము, అసూపము అయిన విషయాన్ని గురించి, మనుషుల మధ్య ఉండవలనిన సదవగాహన గురించి, మనిషికి ఇతర జీవరాశులకూ నెలకొన్న ఆత్మియత గురించి,...ఇంకా ఎన్నో ప్రధాన మైన అంశాలను గురించి ప్రస్తావిస్తారు.

ఎంతో విదురచి, విషులీకరించి చెబుతున్నాను-ఆని ఆయన పదే పదే చెప్పి నప్పటికే ఈ విషయం సామాన్య జనానికి, ఆలోచనా పరులకు ఎప్పటికప్పుడు అసం దిగ్గంగాను, వ్యాఖ్యాన పరులు లేకుండా తెలుసుకుందుకు జటిలంగాను అనిపిస్తూ వుంటుంది.

అనేకులు ఆయనను యిలా అదుగుతూ వుండేవారు:

‘మీరు చెప్పుతున్న విషయాలు అర్థం చేసుకోవడం కష్టం. మీ బోధనలు కుణ్ణంగా తెలుసుకుని వాటిని యితరులకు తెలియచెప్పగలవారు కొందరు ఉన్నారు. వారు చెబుతూ వుండే, వారి మాటలు నింటూవుండే మీరు చెబుతున్నది మరింత స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది మాకు. అలాంటి మనములు దేశంలో నాలుగు మూలల తిరిగి మీ అభిప్రాయాలను ప్రచారం చేయడం ఆవసరం. ఇలాంటి ప్రచారకుల ఆవసరం ఎంతయినా వుంది. కాని.... మీరు మాత్రం ప్రచారం, బోధన, వ్యాఖ్యానం ఇటువంటి మాటలకు బద్దవిరోధంగా వుంటున్నారు. వాటిని మీరు యేమాత్రం సహించలేకపోతున్నారు. మాకు సహాయంగా వుండే విశ్వాసాలను, కరదీపికలను మీరు అసహాయతతో నెట్టిపొరవేస్తున్నారు.’

ఇలాంటి ప్రశ్నలకు కృష్ణమూర్తి పలు రకాలుగా సమాధానం చెబుతూ వచ్చారు.

‘జనం-ఇతరులను అనుసరించడమే యేమామగ్గం అనుకునేంత వరకు ఎవరో ఒకరు యిలా ‘దారి చూపేవారు’ అంటూ వుంటూనే వుంటారు. అయితే విషయం ఏమిటంకే ఒకరిని అనుసరించడం అనేది ఎవరికి వారు స్వీతహాగా పరిశీలించి ఆన్యే పీఠి తెలుసుకోవడం అనే ‘ప్రక్రియ’ను నాశనం చేస్తుంది. సృజనాత్మకతను ‘లుప్తం’ చేస్తుంది. నిజం అనేది ఏమిటో ఎవరికి వారు తెలుసుకోవడమే ముఖ్యం. ఎవరినో అనుసరిస్తున్నాం అంటే మనసుకు ఆవ్యక్తి యొష్టం గాని, స్వీతహాగా ఆలోచించి తెలుసుకుండా మనిషిని ధ్వని, పూనిక లేదన్నమాట. నేను మీ మనస్సు ప్రవర్తించే తీరులను విశదపరుస్తున్నాను. నేను చెబుతున్న మాటలను మీరు అనుసరిస్తూ ఉన్నట్టయితే అది నన్ను అనుసరిస్తున్నట్టు కాదు. మీ మనస్సును మీరు అనుసరించి తెలుసుకుండున్నట్టే. మీరు ఎవరినో అనుసరిస్తున్నరనుకోండి. ఆప్యుడు మీ మానసిక వృత్తులను మీరు గమనించడం లేదన్నమాట. మిమ్మల్ని మీరు అర్థం చేసుకోకుండా మీరెవరినో అనుసరించడం అంటే మరింత దుఃఖాన్ని కొని తెచ్చుకోవడం!

‘అనుసరించడం అంటేనే వినాశం.

అనుకరణలు ఎన్నో భయాలను తీసుకువస్తాయి.

తయంవల్లనే మీరు సత్కాంశేవణ మార్గాల నుంచి దూరదూరంగా తొలగిపోతు
న్నారు.

జీవితంలో యెన్ని దుఃఖాలు వున్నాయి, ఎన్ని క్లేశాలు వున్నాయి?

క్షణికమైన నుఖసంతోషాలు ఎన్ని వున్నాయి?

మృత్యువు అంటే ఏమిటి?

సంబంధ బాంధవ్యాలలో వున్న కీష్టతలు, సంకీర్ణతలు ఏమిటి?

—పీటన్నిటికి జవాబులు మనం యెవరినో ఆనుసరించినందువల్ల పొంద
గలుగుతామని ఆనుకుంటున్నాం. అది జరగని పని.

పీటన్నిటినీ నేరుగా ప్రశ్నించి తెలుసుకుని అర్థం చేసుకోవడం- అంటే,
ఇంకెవరినో ఆనుసరించడం మటుకు కాదు.

జీవితంలోని గందరగోళాలు, చికాకులు, చిందర వందరలు-ఇవన్నీ మనం
సృష్టించుకున్నవే. మనలో ప్రతి వాక్యరం యిందుకు కారకులం. ఈ కారణం
ఏమిటో మనం సృష్టింగా తెలుసుకోవాలి మన ఆలోచనా విధానంలో యిలాంటి
చిక్కులు ఎందుకు వస్తున్నాయో, అర్థం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించాలి-అంటారు
అయిన.

ఏ విషయాన్ని యితరుల ద్వారా తెలుసుకోకండి. మీ అంతట మీరే
ప్రయత్నం చేసుకు-ఆన్యేషించి- ఆవగాహన చేసుకోవటానికి చూడండి.

వాయిధ్యాన కర్తలు, భావ్యకారులు అసలు విషయానికి తమతమ అభిప్రాయాలను, పరిమితులను తోడిస్తారు. ఇంకొకరి సహాయం కోరుతున్నాం అనడం తోటే
ప్రతిష్ఠత యేర్పడుతుంది. మనకు మనం స్వీతహాగా ఆన్యేషించి తెలుసుకోగలం అనే
ఫీమా అంతరించిపోతుంది. మిమ్మల్ని మీరు దూరం చేసుకున్నట్లు, మీ నుంచి మీరు
పారిపోతున్నట్లు అవుతుంది— పరాశ్రయం ప్రారంభం అవడం తోటే.

‘నా బోధనలు ప్రచారం చేయవలసిన ఆవసరం లేదు. ఎందుకంటే- మిమ్మల్ని
మీరు అర్థం చేసుకోకపోయినట్లయితే తఁబోధనలకు వక్రఫ్ఱాష్యాలు తయారు చేస్తారు.
ప్రచారం చేయాలనుకున్నప్పుడు నా పుస్తకాలు కొన్ని కొని యితరులకు అంద
చేస్తారు. అదంత ముఖ్యమయిన విషయం కాదనుకుంటాను. మిమ్మల్ని మీరు అర్థం
చేసుకోవడం ఆత్మవసరంగా జరుగవలసిన పని. మీరు అర్థం చేసుకోవడం, ఆవ
గాహన చేసుకోవడం జరిగినప్పుడు, దానిని ప్రపంచంలో ప్రచారం చేస్తారు, వ్యాపకం
చేస్తారు. తద్వారా ప్రపంచంలోని మనిషికి మరింత నుఖం, సంతోషం ఆంచెను
గలుగుతారు. తిలా కాకుండా మరెవరి బోధనలనో ప్రచారం చేయడం అంటే....
అని నావే ఆయినప్పటికీ....మీరు మరింత ఆల్లరి, ఆగం చేస్తున్నట్లు అవుకొంద.

కేవలం ప్రచారకులుగానే మిగిలిపోతారు మీరు. ప్రచారం అనేది 'సత్యం' కాదు.

'నా అసహాయుత గురించి చెప్పనివ్వండి.

సహాయుత ఆంటే ఏమిటి అసలు?

సహాంచడం, సహాంచకపోవడం అనే వాటిని అర్థం చేపుకుండాం ముందు.

ఒక విషయం నిజం- యదార్థం అయితే దానిని సహాంచడం, సహాంచకపోవడం అనేది ఏమిటి?

యదార్థాన్ని స్వీకరిస్తే స్వీకరిస్తాం, లేకపోతే వదలివేస్తాం. అంతేగాని మన సహాయుతలను ప్రదర్శిస్తూ థంకా బణాయించవలసిన అవసరం ఏముంది?.... ఒక గృహిష్యం గమనించండి. మన విశ్వాసాలలో ఆన్నీ.... హిందువులవి కానివ్వండి మహమ్మదీయులవి కానివ్వండి క్రిస్తియన్లని కానివ్వండి.... ఇవస్తీ ప్రజలలో వైరు ధ్యాలను శత్రుత్వాలకు పోచుతున్నాయి. ప్రజలను ముతాలుగా తయారుచేసి ఒకరికి మరొకరు వ్యతిరేకులుగా రూపొందిస్తున్నాయి. మనం మానవ మాతృతులమేగాని, పరస్పర విరుద్ధమైన విశ్వాసాల పోగులగి కానక్కరలేదు. అయితే మన విశ్వాసంలో మనకు అభిరుచి, ఆస్తికి వుంది. అది మనకు లాభం చేకూరుస్తుందని అనుకుంటాం. మన సమాజాలన్నీ దాని మీదనే నిర్మాణం అయినాయి. మతాలు, పురోహితులు.... యివస్తీ దీనిలో భాగం. ఒక విశ్వాసాన్ని ప్రశ్నించాము అంటే-అదీ అసహాయుత అయిపోతోంది. అయితే జీవితాన్ని, జీవితంలోని సత్యాలను గురించి గమనం పెట్టు కున్న మనిషి యిలా సహాంచడం సహాంచకపోవడం అనే విషయానికి అంత ప్రాముఖ్యం ఇచ్చం యవ్వదు.

విశ్వాసం నిజం కానక్కరైదు.

అదే సత్యం కానక్కరైదు.

మీరు భగవంతుడిని విశ్వాసించవచ్చు.

మరొకరు విశ్వాసించక పోవచ్చు.

మీ విశ్వాసంలో మీకెంత ప్రామాణికత వున్నదో, అతనికి అతని విశ్వాసంలో అంత గురి. మీమీ ఆలోచనలకు అనుసరియంగా మీరు మీ విశ్వాసాలను ఏర్పరచుకున్నారు. అంతే.

ఇంతకూ నిజం యేమిటి అని తెలుసుకోవటానికి మనస్సు స్వేచ్ఛగా వుండాలి. విశ్వాసం-అవిశ్వాసం ఈ రెంటికి దానిలో తావు లేదు. ఈ మాటలను మీరు నవ్వుతూనే అంగీకరిస్తారు. కాని మీ మీ జీవన వ్యవహారాలలో ఏదయినా సర్కయిం తీసుకు తీరాల్సిన అవసరం వచ్చినప్పుడు విశ్వాసాల వల్ల అనుకూలతలు. వున్నాయి గనుక వాటి వెనుకనే పరుగులు తీస్తారు. వాటిలో త్వరిత, గౌరవం వున్న

యని మీ అబిజ్ఞాయం. అవిజ్ఞానం ప్రకటిసే మీ ఉద్యోగం ఈడిపోవచ్చ. మీరు ఏమీ “అస్తిత్వం” లేని మనిషిగా తయారయిపోవచ్చ. విజ్ఞానం అనే దాని నుండి నైచ్చగా, రికామీగా వుండడమే ముఖ్యమైన విషయం. అంతేగాని ఈ గదిలో వున్న కానేషు అంగికరిస్తున్నట్లుగా చిద్యులాసం కనపరచడం కాదు.

కృష్ణమూర్తి దేసికి ఆధికప్రాధాన్యత ఇవ్వరు- వ్యక్తిగతంగా స్వయంగా పరిశీలించి తెలుసుకోవటానికి తప్ప. ప్రతిదానీ దాని నుంచి దూరంగా వుండి గమ నించి, శ్రద్ధగా తర్చించుకుని, ‘ఉన్నది ఉన్నట్లుగా’చూచుకోవడం ముఖ్యం. అంతే గాని ప్రచారం- ప్రచారకులు- వ్యాఖ్యానాలు- భాష్యకారులు- ఇవనీ ‘మెలుకువ’ తీసుకురావు; రాలేవు.

—○—

ప్రసంగ రంగం

జ్ఞ. కృష్ణమూర్తి 1910లో తమ మొదటి పుస్తకం ప్రాశారు. ఇది ఇంగ్లీషులో. At the Feet of The Master దానిపేరు(దీని వివరాలు కావాలను కున్న వారు “ఎక్కుత త్వవేత్త-జీడ్డు కృష్ణమూర్తి” తత్త్వదర్శనం అనే మా పూర్వ గ్రంథం చూడవచ్చును.)

ఈ పుస్తకంలో అంశాలను గురించి, తన చుట్టూ చేరిన వారితో ‘ప్రసంగాలు’ చేస్తూ భావం కార్యక్రమం ప్రారంభం అయింది: 1911-12 సంవత్సరాల రోనే.

అప్పటి నుండి-

పదులు, వందలు, వేలు సంఖ్యలో క్రోతలను ఉద్దేశించి ప్రసంగాలు చేయడం ఆరంభం అయింది.

‘తాతక సంస్తు’ ఆధ్వర్యంలో ఇరిగిన సఫలను కృష్ణమూర్తి ప్రసంగాలు ఎంతగానో ఆకట్టుకునేవి: క్రోతలను ఉత్సేషితులను చేసేవి.

ఈ సంస్తు ‘రద్దు’ అయిన తరువాత-కొన్నాళ్ళ అయన ప్రసంగాలు ఇవ్వడం నిరిపి వేశారు.

తరువాత- ప్రసంగ రంగాన్ని తిరిగి ప్రారంభం చేసిన వెనుక, ప్రతి సంవత్సరం తూర్పు, అమెరికా, ఆసీయాలలో నియమిత ప్రాంతాలలో ఉపన్యాసాలు ఇవ్వడం ఇరిగింది.

ఉపన్యాస కార్యక్రమాలమ ఏర్పాటు చేయడం ప్రథాన కర్తవ్యంగా ‘పొందే వస్తు’ స్థాపించుకున్నారు కూడా. 1986 జనవరి వరకు ప్రసంగ రంగం నిరవధికంగా నడిచింది.

ఆయన ప్రసంగ సభలకు ఒక ప్రత్యేకత వుంది.

తాను ఏర్పాటు చేసిన సభలలోనే ఆయన ప్రసంగిస్తారు.

(ఇతర సంస్థలు ఏర్పరచిన సభలు- ఏమూడో, నాలుగో మాత్రమే- ఆయన ప్రత్యేక సందర్భాలను అనుసరించి ప్రసంగించారు.)

ఆయన సభలకు అధ్యక్షుడు, వందన సమర్పణం వంటి లాంచనాలు ఉండవు. నియమిత సమయానికి వారు వేదిక దగ్గరకు నడిచి వస్తారు. నుఖాసీనులు అవుతారు. వాతావరణం తయారు చేసుకుంటారు. ప్రసంగం పాగిస్తారు.

నేరుగా శ్రోతులతో, ప్రేక్షకులతో తాదాత్మయిం అవడమే ఆయన పద్ధతి.

‘మన మందరము సహపథికులం....

‘కలిసి ఆన్యేషణ చేస్తున్నాం....

‘నాతో పాటు ప్రయాణం చేస్తున్నారు గదూ....

అని మధ్య మధ్య వినేవాళ్కు గుర్తుచేస్తూ వుండడం వారికి అలవాటు.

అన్ని ప్రసంగాలు సంవత్సరాంతంలో ఒక పుస్తకంగా తయారయి వచ్చేవి. అవసరాన్నిబట్టి రెండు మూడు పుస్తకాలుగా విఘాగం గూడా జరిగేది, సంవత్సర ప్రసంగ పాఠాలు.

ఇవి ప్రసంగాల Verbatim Reports. ప్రాధమికంగా యి ఉపన్యాసాలు ఎన్నవారికి సహాయకారి అవడం కోసం ఉద్దేశించినవి. అయినా వినని వారూ ఈ పుస్తకాలు సంపాదించి చదువుకునేవారు.

ప్రసంగాలు కాక, కేవలం పుస్తకాలుగా వ్రాసినవి కొన్ని వున్నాయి. The Collected Writings of J. Krishnamurti పేరుతో యివన్నీ ముద్రణ పొందినాయి.

ప్రసంగాలు ఆడియో, వీడియో టైపులుగాను దొరుకుతాయి చాల వరకు.

Mary Lutyens చేత తన జీవిత చరిత్ర సమగ్రంగా వ్రాయించుకున్నారు: ప్రసంగాలను రచనలను Edit చేయించి ప్రత్యేక పుస్తకాలుగా తయారు చేయించారు కూడా.

ఇదంతా తన బోధనలు చదువరులకు- ముందు తరాలవారికి- యథాతథంగా అందాలనే సంకలపింతో చేశారు ఆయన. తాను ఏం చెప్పారు అనే విషయ ములో యే మాత్రం సంశయం, సందిగ్ధం లేకుండా వుండేందుకు తగిన జాగ్రత్తలు పడ్డారు.

ముందు ముందు భాష్యాలు - వ్యాఖ్యానాలు వచ్చినా, అవి స్తరైనవి అయినా కాకపోయినా వారు ఏం చెప్పారు అనే విషయంలో వాడ ప్రతిపాదాలకు తావు లేదు.

వారి ప్రసంగాలలో, పుస్తకాలలో మరో విశేషం ఏమిటంటే తత్త్వజ్ఞానం వేదాంతజాస్తార్థిల పరిధిలోని పడికట్టుమాటలు కనిపించవు. విషయం వినరమే నుంటుందిగాని, పదాల ఆడంబరం వుండదు.

తాను తరుచుగా ఉపయోగించిన మాటలకు (ఉదా: Conditioning, Attention, Awareness Religious Mind) యే అర్థాన్ని - భావాన్ని ఉద్దేశిస్తున్నారో స్పష్టంగా చెప్పాడు.

దాదావు ప్రతిమారూ ప్రసంగం అయిన తరువాత రెండు మూడు ప్రశ్నలు అందుకుని వాటికి సమాధానాలు సమకూర్చేవారు. ప్రత్యేకంగా ప్రశ్నలు - సంభాషణలు - చర్చలకు వేరుగా సమావేశాలు వుండేవి కూడా.

ప్రతి సంవత్సరము ప్రతి సమావేశ స్థలంలోను అయన ఒకే 'మూల విషయాలను' ప్రస్తావించి ప్రసంగించినట్లు కనిపిస్తుంది. అందుచేతనే, ఒక ప్రసంగ సంచిక' చదివితే కృష్ణమూర్తి తత్త్వదర్శనం ఏమిలో చూచాయగా ఆవగాహన చేసుకోవటానికి ఆవకాశం వుంది. అంతమాత్రంచేత, అన్ని ప్రసంగాలు, ఉపస్థానాలు కేవలం అదే విషయాన్ని పునశ్చరణ చేస్తున్నాయని ఆనుకోవటానికి పీలులేదు ఎప్రసంగానికి ఆ ప్రసంగం, ఏ మాలికకు ఆ మాలిక వినూత్సంగా విశేషంగా కొత్త సంగతులను తెలివిడిచేస్తుంది. అనేక వరుసలలో వలయకారంగా తిరిగి గిరిథిరాన్ని చేరుకున్నట్లు అనిపిస్తుంది. ఎప్పటికప్పడు అదే విషయానికి వస్తున్నామా ఆనుకున్నా, ప్రతిమారూ కొంత ఎత్తునుంచి చూస్తున్నాముసుమా - అనే స్పృహ కలుగుతుంది.

సామాన్యంగా ప్రస్తావనకు వచ్చే మొదటి విషయాలు ఇలా వుంటాయి.

ప్రపంచం చిన్నాభిన్నంగా వుంది. అల్లకల్లోలం పెరిగి పోతోంది, హింస, దోర్జన్యం విస్తరిస్తున్నాయి. దీని కంతటికి ఎవరో బాధ్యాలని ప్రతి వారూ ఆనుకుంటున్నారు. కానీ మనమందరమూ కలిసి కట్టగా బాధ్యాలం. ఈ అతలాకుతలం అంతా మనస్సుపై మనమే బాధ్యాలం ఆన్నసంగతి ముందు స్పష్టంగా గుర్తించారి. గుర్తించిన తరువాత, తగిన రీతిని 'మార్పు' తెచ్చుకోవాలి. ముందుగా మనలో, మనప్రపంచిలో, జీవతాన్ని, మృత్యువును వేరు వేయగా చూడనవసరంలేదు. ప్రతికణము గలానికి విస్మృతి కలిగిన్నా నిత్యమాతనంగా భాసిల్లాలి. మానసిక వాతావరణాన్ని

చక్కగా నిజాయితీగా పరిశీలించుకోగలగాలి. కొత్తరకం మనుస్, తద్వారా కొత్త రకం మానవాకి రూపొందాలి.

ఈ రకంగా చూచినప్పుడు కృష్ణమూర్తి వేదాంతిగానూ, తత్త్వదర్శకుడు గాను కాకుండా సామాజిక శాత్రువేత్త (Social Scientist)గా కనిపిస్తారు. ఆయన సమాజంలో అన్ని ఆశాలు సముగ్ంగా సమున్నతంగా వుటాయి, జీవితము, మతము, ఆలోచన, వైధికి, సాధానము అంతా సమరసంగా రూపొంది ఏక త్వాన్ని ఉపాసిస్తుంది.

ఆయనకు యే LABELS వేయకుండా, ముద్దలు తగిలించకుండా కేవలం ఒక ఆలోచనాపరుడు, నిరంతర సత్యాన్వేషిగా చూడడమే క్రేయస్కూరం.

మరణానంతరం మనుస్ యేమయి పోతుంది? యాది అందరికి సమాధానం దొరకని ప్రశ్న. అంటే సమాధానాలు లేవని కాదు. తత్త్వశాత్రుం, విజ్ఞాన శాత్రుం ఎన్నో రకాలుగా జవాబులు చెప్పనే చెప్పాయి. ఆయనా ఆ జవాబులు అర్థం కావు; మనుస్కు రుచించవు; చాలవు.

ఇంకా యేదో తెలుసుకోవాలనే తప్పన ప్రతి మనుస్కూ వుంటుంది. ఈ ప్రశ్న కేవలా కుతూహలా కౌద్ది వేమవచ్చును; ఆస్తకితో విషయ పరిజ్ఞానం కోసం వేయ వచ్చును.

శరీరం, మనుస్—అవి రెండూ యేదో వేరైన పదార్థాలు ఆయనట్లు, తత్త్వమ్మా సృష్టితో వాటికి యేమీ సంబంధం లేనట్లు అనుకుంటాం ముందు—ఈ ప్రశ్న వినగానే కృష్ణమూర్తి సమాధాన సరణి చూచిన తరువాత ఈ చొప్పదంటు ప్రశ్నకు యింత మతలభు వుందా? ఇదంతా తప్పనిసరిగా యొలాగో ఆలోచించ వలసిన విషయమేనే—అనిపిస్తుంది,

ఆయన ఈ ప్రశ్నను అర్థం చేసుకునే పద్ధతి గమనించండి.

శరీరాన్ని మనుస్సును ఎందుకు విడదిస్తారు? శరీరం లేకుండా మనుస్ విడిగా వుందా? మాననిక వివరణల పరంగా యిటువాటి విభజన సాధ్యమేనా?

‘చూడండి. ముందు ఒక విషయం గమనించండి.

‘మీరు ఈ దేశంలో పుట్టి పెరిగారు. హిందువుగానో, ముస్లింగానో, క్రిస్తియనుగానో ఆ కుటుంబంలో పుట్టారు. ఇంకా ఎన్నో మతశాఖలు, సాంస్కృతిక విభాగాలు వున్నాయి, మీరు వీటిలో-అసంఖ్యాక మయిన వాటిలో-దేనికో ఒక ధానికి చేరివువారు. మీరు నివసిస్తున్న ఈ సమాజం, ఈ సంఘం మీ మాననిక వ్యవస్థను నిబద్ధితం [Conditioning] చేస్తోంది. ఈ సంఘం, సమాజం యదంతా మీరే. మీరు సృష్టించిందే ఈ సమాజం. మీ నుండి భిన్నమయినది కాదు. మీరు, మీ తర్లి

దండులు దీనిని నిర్వించారు. మీ శ్రీవీకులు వహూ దీనిని తయారు చేశారు. ఈ సంస్కృతిలో మీరు భాగం. ఇప్పుడు దీని నుంచి 'నేను వేరు' అని మీరు అనుకోగలరా? మీరు దీనితో భాగం కాపోతేనే, దీని నుంచి వైదొలగడానికి, విడివడటానికి వీలవుతుంది. అంతే కదూ? తేలికగానే వుంచి గదూ! ఆలాగే, మీరు విడివడాలని ఎందుకు అనుకుంటున్నారు? నేను ఈ ప్రశ్న అడగడం లేదు. అయినా మనం దీని లోతులను తరిచి చూద్దాం, శరీరాన్ని మనస్సునీ ఎందుకు విడివిడిగా చూస్తున్నారు? ఎందుకండే-కొన్ని కొన్ని మాటలు మీరు ఏని వున్నారు: ఆత్మ, ఊర్జ్వమనస్స, జీవాత్మ....అని. ఏటిని గురించి మీకు ఏమీ తెలియదు గదూ. తెలుసునా లేక ఊరికే వినికిడి మాటలను వల్లె వేస్తున్నారా? ఇతరులు చెప్పిన నిషయాలు నిజమేనని మీకు ఎలా రూడి? ఎవరు దెప్పారు అనేది కాదు ప్రశ్న. మీకు తెలుసునా లేదా అనే. కనుక, ఎందుకు అలా అంగీకరిస్తారు?

'ఇప్పుడు-మనస్సు ఈ శరీరం అంతటిలోనూ ఒక భాగమేనా కాదా అన్న విషయం కనుగొనడానికి-అతి స్పష్టంగా నునిశితంగా చూడగల ఒక మనస్స ఉండాలి. దానిలో ఎలాంటి వక్రతలు వుండగూడదు. ఎలాంటి గందరగోళాలు వుండరాదు. దేనికో కట్టుబడిన మనస్సు కాదు అది. ఇటువంట్టికట్టుబాటులు, సరి పోల్చుకోవటాలు యివన్నీ పనికిరావు. కట్టుబాటు లేపండా బతకడం అంటే యితర లతో సరిపోల్చుకోకుండా బతకడం అన్నమా టే. నిన్నటి మీ పరిస్థితిలో, రేపు జరుగ టోయే దానితో, మరో శ్రీమంతుడితో, కదు పేవవానితో, సాదుపుంగవునితో, మీ నాయకులతో, అదర్చాలతో సరిపోల్చుకుంటూ వుంటారు మీరు. అంటే యేమన్న మాట? ఏదో కొలఱద్ద పెట్టుకుని, దానితో మిమ్మల్ని మీరు కొలుచుకుంటూ ఉంటారు. ఏలాంటి సరిపోల్చు కోవటాలు లేపుండా వుండడం ఎలా వుంటుందో గమనించండి. అప్పుడు మీకు న్యోచ్చ వున్నట్లు. మనస్సు తన నిబద్ధతల నుండి బయట పడి పోయినట్టే.

'తత్త్వ దర్శనులో ప్రధానముయిన ప్రశ్న శరీరము-మనస్సు వేరువేరేనా, కావా అనేది అంటారు మీరు నాకు తత్త్వదర్శనాలు లేవు.నాకు అభిప్రాయాలు లేవు. అయినాసరే, ఏదో కొంత వెలుగు ఈ ప్రశ్నమీద ప్రసరించండి అంటారు మీరు.

'అలాగే వెలుగు ప్రసరిస్తుంది. కాని మీరు శ్రద్ధగా ఆలకించగలగాలి. ఇలాంటి విషయాలతో యదార్థాన్ని, సత్యాన్ని గుర్తించగలగాలంటే మనం మరెవరినో అనుసరించడం మార్గంకాదు. తత్త్వ దర్శనం అంటే యేమిటి? సత్యాన్ని ప్రేమించడం కదూ? సిద్ధాంతాలను, ఊహాపోహాలను, నమ్మకాలను ప్రేమించడం కాదు. నిజంగా సత్యాన్ని ప్రేమించడమే తత్త్వదర్శనం. ఈ సత్యం అనేది మీ సౌత్తూ కాదు, నా సౌత్తు కాదు. అందుచేత మీరు మరెవరినీ అనుసరించడం కుధరధు.

సారు చేశారు. ఈ అని మీరు అనుకోనికి, విడివదటానికి మీరు విడివదాలని అయినా మనం దీని దీనా చూస్తున్నారు? త్పు, ఈస్త్ర్యమనస్సు, లునునా లేక ఈరికే నిజమేనని మీకు సునా లేదా అనే.

మేనా కాదా ఆన్న గల ఒక మనస్సు కి గందరగొళాలు క్రూకట్టబాటులు, సరి దం అంటే యితర ఉన్నితితో, రేపు జరగ నపుంగవునితో, మీ అంటే యేమన్న పకుంటూ ఉంటారు. అది గమనించండి. ఎడి బయట పడి

నస్స వేరువేరేనా, అభిప్రాయాలు లేవు. అంటారు మీరు.

ఆలకించగలగాలి. ఒంటే మనం మరచ మేమిటి? సత్యాన్ని ను ప్రేమించదం ని సత్యం అనేది మీ రించదం కుదరణు.

సత్యాన్నిపే

53

ఈ మూల విషయాన్ని మీరు గమనించ గరిగినప్పుడు—సత్యాన్ని యితరుల ధ్వరా తెలుసుకుంటాం అనేది ఆపోహ మటుకేనని మీకు తెలిసి వస్తుంది. దానిని చూడటానికి మనకు కనులు వుండాలి. ఎందిపోయిన ఆ ఆకు పొడలలో సత్యం వుండ పచ్చను-దానిని మనం జాగ్రత్తగా చూడగలగాలి. దానిని గురించి ఆభిప్రాయాలు చెప్పుడం-యివ్వడం—అపహస్యమైన ధోరణి. తెలివి తక్కువ వాట్ల మటుకే అభిప్రాయాలు యివ్వగలగుతారు. మనం అభిప్రాయాలతో వ్యవహారించదం లేదు. మనకు యద్దర్థం కావాలి. అదేమిటి? మనస్సుకు ఒక లక్షణం వున్నదా-ఒక అంతరి కత వున్నదా....దానిని బాహ్య పదిస్తేతులు స్పర్శించకుండా వుండగల స్తోత్రమితి వున్నదా ఈ ప్రశ్న మీకు అర్థమపుతోందా? ఇదే ప్రశ్న మీరు అడుగుతూ వున్నది. మనస్స శరీరం కంటే బిన్నమయినదా? క్షులకము, జాతీయము, మతైకము అయిన పరిమితుల నుండి మనస్స స్వ్యతంత్రంగా వుండగలదా....అని అడుగుతున్నారు. దీనికి సమాధానం కనుగొనటానికి మీకు అసాధారణ జాగరూకత, పరిశిలనాత్మకత అవసరం, మీరు జాగరూకులు కావాలి; సునిఖితులు అవాలి. వివేక వంతులు అవాలన్నమాట. అప్పుడు ఈ ప్రశ్నకోపలకు ప్రగాఢంగా వెళ్ళ గలిగి, ఆలోచన వల్ల గతం వల్ల ఎప్పటికే స్పర్శించి దానిని దేవో వున్నదన్న విషయం గమనించ గలగుతారు.

‘అలోచన కూడా వస్తున్నమట్టకే’ ఆన్న విషయం మీరు ఎరుగుదురు. జ్ఞాపకాలకు ఫలితమే-పరిణామమే అలోచన. జ్ఞాపకాలు మెదడులో వున్నాయి. మెదడు వస్తున్న. మెదడులోని కణాలు బహు సునిఖితమైనవి అయితే తప్ప పరమ ప్రశాంతశత పొందినవి అయితే తప్ప మీరు ఈ విషయం గమనించలేదు. అంతేగాని, కేవలం మాటలతో ‘యిది యిలాగు, అది ఆలాగు’ అని చెప్పుడంలో ఎంతమాత్రం ఆర్థం లేదు. దీనిని స్వయంగా కనుగొనటానికి, దీని కోసం ఛీపితం అంతా సమర్పణ చేయటానికి-సంపాదన కోసం సమయమంతా ఖర్చు చేస్తున్నట్టే-తయారు కావాలి. దీనికి ఎంతో శక్తి, తేజస్సు అవసరం. తెలుసుకోపాలనే తీవ్రమైన ఆకాంక్ష కావాలి. మీరు యితరుల కొళాయిల వద్ద దప్పిక తీర్చు కుంటున్నారు. ఎందిపోయినాయి అవస్థ. మీకు మీరే వెలుగు అవగలగాలి.

‘అత్యుదీపోతవ’ అనేది ఒక నూక్కి; దాలా కాలంగా ప్రశారంలో వున్నదే. దీనిని యా కోణం నుంచి పరిశిలించి అర్థం చేసుకోగలగాలి.

పరిణామం అనే ప్రక్రియ ఒకటి ప్రకృతిలో, సృష్టిలో నడుస్తూ వుంది. దీనిని నమ్మేవెచ్చు కొందరు, నమ్మునివాచ్చు మరి కొందరు. మీరు పరిణామ ప్రక్రియను నమ్ముతారు? అంగీకరిస్తారా....అని ఒకరు కృష్ణమార్తిని అడిగినప్పుడు ఆయన సమాధాన సరళి ఎలా వుండించో గమనించండి:

‘ఎద్దుబండి నుంచి జెట్ విమానం వరకూ వచ్చాము. ఇది పరిషామమే. అలాగే చంద్రగోళానికి వెళ్ళడమూ పరిషామమే.

‘నేను’ పరిషామిస్తున్నానా లేదా అనేది ప్రశ్న.

దీనికి ముందు ‘నేను’ అంటే ఏమిటో ఆర్థం చేసుకోవాలి.

నేను పతిజమిస్తున్నాను, అనుకోవదం కంటే, నేను అంటే ఏమిటో తెలుసు కోవదం ముఖ్యం. ఈ మూల విషయాన్ని స్పర్ధించకుండా పరిషామిస్తున్నానా లేదా అని అడగడం ఆర్థరహితం.

‘నేను’ అనే దానిలో మీ యిల్లు, యింటిలోని సరంజామా, మీ జ్ఞాపకాలు, మీరు పోగుచేసుకున్న విషయా సంచయ, మీ పుస్తకాలు, నుతుస్కృతులు, బాధలు, వయాలు—యిలా ‘నేను’ అనేది ఎన్నో విషయాలతో కట్టగట్టుకుని వుంది. నేను కాకుండా యింకేదయినా వున్నదా? దీనిలోనే మానసికత, ఆధ్యాత్మికత వున్నా యంటారు మీరు. ఇదంతా మీకు యొలా ఎరుక? ఆలోచన కనిపెట్టిన సంగతా ఆది? ఆలోచన యిటువంటి విషయాలను బయట పడవేస్తూ వుంటుండా అనే సంగతిని గమనించాలి మీరు. దేనినీ ప్రశ్నించుకోకుండా అంగికరించకండి, మిమ్మల్ని మీరు కూడా—సత్యాన్ని తెలుసుకోవటానికి మనస్సు అతి స్వేచ్ఛగా ఊగ్రహకంగా వుండాలి. మనస్సులో ఊర్ధ్వభాగం ఒకటి, అదోభాగం ఒకటి ఇలా ద్వంద్వ ప్రపంచానికి కూడా తయారు చేసుకున్నాం. అందుచేత పరిషామం అంటూ వున్నదా అన్న విషయం మీరే కనిపెట్టాలి.

పరిషామం కళ్ళకు కనిపిస్తూనే వుంది. శారీరకంగా ఎదురుగా కనిపిస్తోంది. అయితే మనం మానసిక పరిషామాన్ని గురించి ఆలోచిస్తున్నాము. ఆంతరిక పరిణితి గురించి యోచిస్తున్నాము. ‘నిరంతరము యేదో ఆవటానికి ప్రయత్నం చేస్తూ వున్నది’ యేమిటో తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

ప్రతి వస్తువునూ ముక్కలు ముక్కల్లుల్లిచేని చూడడం మనకు అలవాటయి పోయింది. ఆలా కాకుండా అభిండంగా [UNFRAGMENTED]మాడడం అలా వరచుకోవాలి—అంటారు కృష్ణమూర్తి.

నాకేమీ తెలియదు, తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను—అనే భూమిక నుంచే ప్రయత్నం ప్రారంభం కావాలి అంటారు.

నిజంగా సుందరము, ఆహోదకరము అయిన జీవన విధానం వుంది. దానిని తెలుసుకోవాలని మనకు ఉత్సుకత లేదా?

ఇలాంటి ఉత్సుకత వుంటే-మనం చేయవలసిన పని, అన్ని నినాదాలు పక్కన పెట్టి, యితరులు చెప్పినారన్న మాటలు గట్టున పెట్టి....తెలుసుకుండుకు స్వయంగా ప్రయత్నం ఆరంభించాలి.

ఇందుకు ఎంతో శక్తి [ENERGY] అవసరం.

అల్పావిషయాల మీద శక్తి యుక్తులను వృధా చేసుకోకుండా, మన శక్తి సంపద ఆంతటినీ కూడగట్టుకొని యిందుకు వినియోగించాలి.

కృష్ణమూర్తి ప్రసంగరంగం ఇందుకు ఉపయుక్తం ఆవుతుంది.

ఈ ప్రకరణం మొదట్లో నూచించినట్లు [AT THE FEET OF THE MASTER] అనేది కృష్ణమూర్తి మొదటి పుస్తకం; మొదటి ప్రసంగ పాతం. మొదటి మెడై ఆఖరు మెట్టు కూడా అని ఆయన విశ్వసించినట్లే, ఈ పుస్తకంలోని విషయాలు ప్రాతిపదికగా జీవన దర్శనాన్ని దర్శించాయి మాపటానికి ప్రయత్నించారు, తరువాతి తమ ప్రసంగ జీవితయానం చివరి వరకూ.

మూల విషయాలు, స్థాయితాలు, ఆలోచనలు, అనుసరణరీతులు ఆ పుస్తకంలో చూపినవే, నూచించినవే. దీనికే జీవన విస్తారం, మహావృక్ష నిర్మాణం ఆయన తదుపరి జీవిత పరిశ్రమ అంతా. కాకపోతే చెప్పే పద్ధతిలో మరింత నూఢి తనగ, నున్నితత్వం కనిపిస్తాయి కాలానుగుణంగా.

జీవితాన్ని 'సీతి, పుస్తకంగా మటుకే చూడకుండా, సీతి జీవితాన్నంతటినీ అక్రయించుకు వుండే పద్ధతులలో' ప్రసార యోగ్యత కలిగించడం కోసం, నవసమాజ నిర్మాణంలో నూతన తేజస్వులో దివ్యత్వాన్ని పుణీకి పుచ్చుకు నడిచే కొత్త మనిషి కోసం ఆయన పరిశ్రమించారు.

ఆ వత్తా ర కథనం

ప్రపంచాన్ని ఉద్దరించడం కోసం భగవంతుడో, ఆయన అనుయాయులో ఎవరో ఒకరు భూమిమీద ఆవతరించడం అన్ని దేశాల సంప్రదాయాలలోను విరివిగా ప్రచారం ఆయన ఓక నమ్మకం. ఈ నమ్మకాన్ని స్వప్రయోజనం కోసమో స్వార్థాల్భి కోసమో ఉపయోగించుకునే చాకచక్కయిం వున్న వ్యక్తులను, సంస్కలను ఆందరూ ఎరుగుదురు. సాధారణంగా ఇలాంటి విషయాలలో ఎవరూ చొరవగా ప్రతిఫుటెంచరు, కాదనరు. ఏ పుట్టలో ఏ పొముందో ఆనే సందేహంతోనో భయంతోనో మిన్నుకుండి పోతారు.

ధర్మానికి గ్రాని జరిగినప్పుడు, దానిని మళ్ళీ సంస్థాపన చేయవలసి వచ్చి నప్పుడూ భగవంతుడు ఆవతరిస్తూ వుంటాడు. భూమి మీద—ఆని భగవదీత జ్ఞాకం వల్లటివేస్తూ వుంటారు మన దేశంలో. పెష్టువు ఆవతరాలను గురించి, ‘స్థితి’కి మూల పురుషుడు ఆయన గనుక—ఆయనే తరుచుగా ఆవతరిస్తూ వుండడం గురించి సిద్ధాంతాలు ప్రచారంలో వున్నాయి.

గౌతమ బుద్ధుడు, కల్పి యిటువాడివి విష్ణు ఆవతరాలుగానూ ప్రసిద్ధి. నమ్మదలుచుకున్న వాళ్ళకు ఎన్న యినా తారాగ్రాణాలు, ఉపపత్తులు వుంటాయి. నమ్మదలుచుకోని వాళ్ళకు ఆ తారాగ్రాణాలు, ఉపపత్తులే ఆర్థపిహీనంగా కనిపిస్తాయి. ఇంతకూ విషయం యేషందే—ఆవతారాల సిద్ధాంతం నిజమా కాదా ఆన్న సంగతి నిర్మారణగా ఎవరూ క్రూచెప్పకపోయినా టీని వెనకాల ఓక తార్మికమైన సంబద్ధత వున్నట్టుగా బుఱువు చేయడం అంతకష్టమైన పనికాదు. ప్రపంచానికి మంచిచేయడం కోసం వచ్చిన మత పురుషులు, సాంఘిక సంస్కృతులు అందరూ ఆవతార పురుషులే; కారణ జన్మనై. కారణం లేకుండా ఏపనీ జరగదు గనుక ప్రతి మనిషి కారణ జన్మనై ఆనుకోవడం ఓక పద్ధతి. ఆ కారణం లోకశ్రేయస్సు కోసం ఆని చూపించ గలగినప్పుడు ఈ సిద్ధాంతం మరింత మనోరంజకంగా తయారవుతుంది. బుద్ధుడు, క్రీతు. మత—తత్త్వ దర్శనాలకు సంబంధించిన ఆదునిక ఆవతరాలుగా ప్రచారం. బుద్ధుడు మళ్ళీ ఆవతరిస్తాడనీ, క్రిస్తు మళ్ళీ పుడతాడనీ ఆశించడం అంతకూ తగిన ‘ధర్మగ్రాని’ ఏర్పడింది నుమా—ఆని గమనానికి తీసుకురావడం మరో పద్ధతి.

ప్రపంచానికి మంచి జరగడం కోసం ఎవరో వస్తారు-ఏదో చేస్తారు; వారి దగ్గర ‘మంత్రదండ’ వుంటుంది. దానితో పరిస్థితులన్నీ సరిచేస్తారు—అనుకోవడం జనానికి అలవాటు ఆయపోయింది. ఆలా కాకుండా ఎవరికి వారు సంఘజీవనం

నుంచి వ్యక్తి జీవనాన్ని ఉన్నతం చేసి పదుగురికి పనికివచ్చే మంచి పనులు చేయడం, మంచి సలహాలు యివ్వడం అనే ప్రక్రియ కూడా ప్రపంచంలో ఆలపాటు చేయవలనిన ఆవసరం వచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది. అందుకనే సమాజం కంటె వ్యక్తి ప్రధానం; వ్యక్తి వికాసం కోసం సమాజం యేర్పడింది; వ్యక్తి అపిరశ కృషి వల్లనే సమాజశైయస్సు ఇనగూడుతుంది అనే అభిప్రాయాలు ప్రచారం అవుతూ వచ్చాయి.

‘నేను అవతరిస్తాను!’ అంటే కేవలం భగవంతుడే సాఙ్కాత్కు దిగివస్తాడు అని జనం నమ్మితూ వచ్చారు సమాజ శైయస్సు కోసం కృషి చేసిన మహామహులను ‘సాఙ్కాత్కు భగవంతుడే’ అని వర్ణించారు. భగవంతుడు ఒక మూర్తి మంత్రమయిన రూపం కాదు, ఒక తత్త్వం— సిద్ధాంతానికి రూపకల్పన మటుకే అన్న అభిప్రాయాలు కూడా ప్రచారంలోనికి వచ్చిన తరువాత యా అవతార ప్రస్తకి కూడా విస్తృతరూపం పొందవలని వచ్చింది. భగవంతుడినంటూ ఒక మనిషి అవతరించ వలనిన ఆవసరం లేదు; ఆ తత్త్వం తాలూకు ‘సందేశకుడు’ (Messenger), లేక ప్రతినిధి [Representative] వచ్చి పని చేయవచ్చను—అనుకున్నారు ఆలాగే పదిమంది శైఖరిహాములు కలిసిన ఒక సంఘం యా పనిచేయ వచ్చననుకున్నారు. ఇలా అవతార ప్రస్తకి బహురూపాంతరాలు పొందింది. ఏమయినా కనిపిస్తన్న ప్రపంచ తత్త్వం కంటె మిన్న అయిన భగవత్ తత్త్వం—ఇదృశ్యరూపంలో వున్న ప్రటికీ...రక రకాలుగా ప్రపంచంలో వ్యక్తం ఆవడం సంభవం అనే అభిప్రాయం గూడుక్కట్టుకు పోయింది.

దివ్యజ్ఞాన సమాజం ఆనీబెనెంట్ అధ్యక్ష కాలంలో యిటువంటి అవతార రూపకల్పన వంటి ప్రక్రియ ఒకటి జరిగింది సమాజానికి సంబంధించిన ప్రస్తకి కాకుండా, బెనెంట్ తదితర నామకులు “జగద్గురువు” [World Teacher] అవతరణ జరిగే సమయా ఆనన్నమవుతోంది. దీనికి మనమందరమూ—ప్రపంచ శైయస్సు, పురోగమనము కోరుకుంటున్నవాళ్ళం —కృషి చేయవలె, సంనేధ్యత కూర్చవలె—” అన్న అభిప్రాయాలు ప్రచారం చేయసాగారు. గమనించవలనిన విషయం యేమంటే—యిది దివ్యజ్ఞాన సమాజ కార్యకలాపం, నియమావళికి లోఇడిన వ్యవహారం కాదు. ఆ సమాజ నాయకుల వ్యక్తిగత అభిప్రాయం, ఆలోచన మటుకే. వీటిని అనుసరించి వారు పనిచేయడంవల్ల -వారు నాయకులు కనుక, ఆ రూపకల్పన అంతా దివ్యజ్ఞాన సమాజ కార్యకలాపం’గా ప్రపంచానికి అగుపిస్తూ వచ్చింది. నిజానికి సమాజ నిర్ణయాలకు నిర్దేశాలకు యా వ్యవహారంతో ఎంతమాత్రం నిమిత్తం లేదు.

‘The Return of the Christ’ అనేది పొళ్ళాత్మ్య ప్రపంచాలో ఒక సంప్రదాయ సరళి. ప్రాచ్య దేశాలలో అవతార ప్రస్తక్కిని పోలి వుంటుంది యిధి.

ప్రపంచానికి ఆవసరం అయిన జ్ఞానాన్ని ఎప్పటి కప్పుడు తగిన రీతిని అందించే 'బోధిసత్యుడు—మైత్రేయుడు' మున్నగు లిరుదులతో ప్రఖ్యాతమైన తత్త్వం తిరిగి భూమి మీద ఆవతరించటానికి తగిన శరీరాన్ని —మనిషిని తయారు చేయాలి అనే హానిక ఆసీబెనెంట్కు ఆమె ఆనుయాయుడు నీ—దట్టుయై. లెడ్ బీటర్కు కలిగింది. బోధిసత్యున్ని తత్త్వం ఆవతరించటానికి దానిని తట్టుకోగల 'పవిత్ర దేహం' తయారుచేసి వుంచడం గురించి వారిద్దరూ ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రసంగించడమే కాకుండా, ఇందుకు తగినవారు —బాలురు—ఎవరా అని వెదుకడం కూడా మొదలెట్టారు. ఈ ఆన్స్ట్రేషన్లో కనీసం అయిదు, ఆరుగురిని ఎన్నిక చేయడం— ఆ Short List నుంచి 'కృష్ణమూర్తి'ని యితడే జిగద్దరువును తన శరీరంలో ఆవాహన చేసుకు నిఱుపుకోగల టీరసముడు అని ప్రకటించడం జరిగింది. ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా యి కార్యకలాపం ప్రారంభం ఆవడంతో టీ 'తారకసంస్తులు' అనే ఒక కొత్త సమాజాన్ని స్థాపించి, దివ్యజ్ఞాన సమాజానికి యి వ్యవహార ఏవరాలకు ఏమీ సంబంధం—Official Connection—లేకుండా జాగ్రత్త పడింది ఆసీబెనెంట్. కాకపోతే ఆ సంస్కూర్చు యి సంస్కూర్చు నాయకులు, ప్రచారకులు, సమాజికులు దాదాపు ఒకరే ఆవడంవల్ల యి రెండు సంస్కల చరిత్ర, ప్రజల మన నృపత్వం పీటి అస్త్రిత్వం 'ఒక్కటి సుమా!' అన్నంత ఓతపోత్తంగా [Inter Penetrating] కలిసి పోయాయి ఈ విషయం యి సమాజాల చరిత్రలను పరిషీలిస్తున్న ప్యాడు తప్పని సరిగా మనసులో వుంచుకోవాలి. ఆలా కాకపోతే అనేక విరూలకు వక్రతలకు ఆస్కారం యేర్పుడుతుంది.

ఇంతకూ కృష్ణమూర్తిని ఎన్నిక చేయడంలో లెడ్ బీటర్ ప్రధానంగా చెప్పిన అంశం: ఈ బాలుని మనస్సు-చిత్తం-మీద ఎలాంటి ముద్రలు, వికారాలు లేవు. స్వార్థపరత అనేది యిక్కుద యేమాత్రమూ అగుపేంచడం లేదు....' అని. ఈ 'చిత్తాన్ని' యిలాగే నిష్కాల్యాషంగా వుండనీయగలిగితే, మైత్రేయుడు లేక బోధిసత్యుడు యితడి శరీరాన్ని వాడుకుని ప్రపంచ క్రేయస్వరూ పనిచేయగల ఆవకాశం వున్నదీ—అని. ఈ ప్రాతిపదిక మీదనే కృష్ణమూర్తి యొక్క 'హర్ష సంస్థిత' అంతా తయారయింది.

1928లో ఆసీబెనెంటను జాన్ కానుడో Jeanne Canudo అనే ప్రతికా ప్రతినిధి కలిసి జిగద్దుచువు - అందుకు కృష్ణమూర్తి ఔచిత్వం—యి విషయం పై ఆమె అభిప్రాయాలన్నీ కూలా కవంగా చర్చించింది. ఈ చర్చలో అంశాలు కృష్ణమూర్తి వ్యక్తిత్వాన్ని అర్థం చేసుకోవటానికి కొంతలో కొంత పనికివస్తాయి. తారకసంస్తులు ఆ మారు సంవత్సరమే రద్దు అయిన విషయం మనం గుర్తుంచుకోవాలి.

ఆసీబెనెంట్ చెప్పిన మాటలలో ఆమె అభిప్రాయాలు యిలా ఉన్నాయి:

‘ఆవతారాలు, ఆవేశాలను గురించి వర్ణించి చెప్పడం కష్టం. అందుకోనూ వార్తాప్రతికలలో సమాచార వితరణకు అనుకూలంగా యా విషయాలను విదువరచి చెప్పలేము. ఒకే వ్యక్తికి వేరు వేరు వ్యక్తిత్వాలు [Personalities] శుండడం ఆదునిక మానసిక జాత్రువేత్తలు అంగీకరించే విషయం. భారత సంప్రదాయంలో ‘పరకాయ ప్రవేశం’ అని ఒక విద్య వుంది. ఆవసరం అయినప్పుడు శరీరాన్ని వదలి వెళ్ళడం, ఆ శరీరాన్ని కొన్ని సమయాలలో యతరులు ఎవరయినా ఉపయోగించడం ఈ విద్యలో భాగం. మరెవరో ఉన్నతుడు ఈ శరీరాన్ని చక్కగా ఉపయోగించుకోవాలంటే, దీనిని పరిశుద్ధంగా- పరిశుద్ధంగా- పవిత్రంగా ఉంచవలసిన అవసరం వుంది.

‘కృష్ణమూర్తి చిన్నతనం నుంచి పరిశుద్ధంగా వున్నవాడు. ఆ కుటుంబంలో మాంసాహిరం, పొగాకునేవనం, మద్యపానం లేవు. శారీరకంగా పరిశుద్ధత, పరిశుద్ధత అలవరచుకున్నాయి. జగద్గురువు ఈ శరీరాన్ని ఆక్రమించుకుంటాడు. ఒక తణం కావచ్చ, కొన్ని తణాలు కావచ్చ. 1925లో ఒకమారు కృష్ణమూర్తి శరీరం ర్యారా జగద్గురువు మాట్లాడాడు. ఆ తరువాత నేను అతన్ని అడిగాను. ఈ తణాలలో నీకు ఏమనిపించింది అని....అతను సమాధానం చెప్పాడు: “నాకు ఏమీ తెలియదు. మళ్ళీ కూర్చున్నప్పుడు ఆప్యాడే మెలుకువ వచ్చినట్లు అనిపించింది” ఆ సమాలోచన కావటానికి ఎంతో శక్తి కావాలి....తణాలలో అతని చుట్టూ గొప్ప కాంతివలయం ఏర్పడడం చూచారు దివ్యదృష్టి వున్నవాళ్ళు.

‘ఆరు నెలల నుంచి ధ్యాన సమయంలో కృష్ణమూర్తికి గౌతమబుద్ధునిగురించి గీతికలు ప్రాయిడం అలవాటు అయింది. ఆయనను చూడడం కూడా తటస్తోంది. ఇదంతా ఆంతరికంగా జరిగే వ్యవహారం. అతని చేతనం ఆ దివ్యచేతనాన్ని తనలో యముడ్నకునే ప్రయత్నం చేస్తోంది. దీనివల్ల “పరకాయ ప్రవేశం” కంటే ఏన్న అయిన యేర్పాటు సుసాధ్యం ఆవుతోందన్నమాట. కృష్ణమూర్తి క్రమ పరిశామాన్ని నేను జాగ్రత్తగా గమనిస్తున్నాను. ఇప్పుడు కృష్ణమూర్తి అనే వేరే మనిషి మటు మాయం అయిపోయి, బుద్ధుని చేతనమే అతనిలో పనిచేస్తోందనిపిస్తుంది నాకు. అతని జన్మాంతర సంస్కారం కూడా ఇందుకు దోహదం చేసి వుంటుంది. అతనికి ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం అంతరించి సర్వజనినిత ప్రకేశించింది ఆ చిత్తంలో. అతనికి కోపము, విచారము లాంటి లక్షణాలు లేవు. అందరినీ ప్రేమగా ఆదరంగా చూస్తాడు. ఒక కొత్త జీవన విధానాన్ని ప్రసరిస్తున్నాడు.

‘బాహ్యమైన అధికారం ఏమీ ప్రదర్శించకుండా మనం ఏం చేమాలో, ఎలా

వుండాలో ఆదేశాలు యిస్తున్నాడు. నిజమైన నేప్చు యొలా పొందగలమో నూచిస్తున్నాడు. విముక్తత ఏర్పడాలంటే....ఏమీ కోరుకోగూడదు, ఏదీ మన స్వంతం అనుకోగూడదు. నిరపేళగా నిరతిశయంగా వున్నప్పుడే మనం హాయిగా, సుఖంగా ఆనందంగా వుంటాం... అని చెబుతాడు. ‘ఆనంద సామ్రాజ్యం’ [Kingdom of Happiness] అని ఆతను వర్ణించేది ఈ స్థితినే. అన్ని వస్తువులను అందరు జీవరాశులను భగవదాలయాలుగా చూడాలి; భగవద్ నిలయాలుగా భావించాలి. భగవద్-దైవ-సంపద తప్ప యింకేం లేదు. ఈ సంపదను మనలో మనం-అంతర్లీనంగా మనలోనే— గుర్తించడమే విముక్తి. ఇదే ఆతను పొందిన స్థితి, అనుకుంటాను. ఈ మార్గాన్నే మనకూ చూపుతున్నాడు.

‘ఆదర్శం ఒక్కటే కావచ్చును. కాని కాలానుగుణంగా మనముల తీరు తెన్నులు మారుతూ వుంటాయి. ప్రదర్శన రీతులు మారుతాయి. వాటి వివరాలు, వివరణలు చిలువలు పలువలు సంతరించుకుంటాయి.

‘కృష్ణమూర్తి సరళమైన జీవితాన్ని ఉపాసిస్తాడు, ఇతరులకు ఆదేశిస్తాడు. పీలయినంతవరకు నిరాడంబరమైన ప్రకృతికి దగ్గరగా మన జీవితాలు గడచిపోవాలంటాడు. జగద్గురువు పాత్ర సామాన్య ప్రజలకు “విముక్తలు” అయ్యేందుకు తగిన నూచనలు యివ్వేడం. ఎప్పుడూ ఆనంద సామ్రాజ్యంలో భాగస్వాములుగా వుండేందుకు తగిన జీవన విధానాన్ని ఆదేశించడం. దుర్వర భౌతిక పరిస్థితులలో కూడా ఆనందాన్ని అనుభవించగల సాయికి తీసుకురావడం.’

అనీబెసెంట్ ప్రదర్శించిన సాహసోపేత ధోరణి, కృష్ణమూర్తి నిరాడంబర జీవన విధానం ఈ ప్రతికా ప్రతినిధి జాన్ కానుడోకు అక్కజం కలిగిస్తాయి. పీటిలో ఏది “మిన్న” అని ఆమె కొంతనేపు తడబడుతుంది.

“నేను జగద్గురువు కాను!” అని కృష్ణమూర్తి ప్రకటించినా అందుకు ఆతని వినయం, నిరతిశయ వర్తనం ఆలంబన అనుకుంటారుగానీ. ఈ విషయాన్ని విశ్వ విషయాన్ని విశ్వసించటానికి సిద్ధంగా వుండరు చాలమంది.

‘గురువులకే గురువుగా భావిస్తాం మేం ఆయన్ను’— అని చెబుతారు కొందరు.

గురువు అనే మాటకు కొత్త అర్థాన్ని - నిజమైన అర్థాన్ని ప్రయోజనాన్ని - తీసుకువచ్చి ప్రజల ముందు వుంచిన వ్యక్తి కృష్ణమూర్తి. పరాశ్రయా కాకుండా ప్రతివాడూ స్వావలంబనమైననే స్వప్రజ్ఞ; వికాసం కోసమే ప్రయత్నించాలని ధారాహూర్వ కంగా చెప్పినవాడు ఆయన. నూతన జీవన విధానాన్ని అప్రయత్న హర్వకంగా అనుసంధించే నులువలు చూపినవాడు.

కృష్ణమూర్తికి దివ్యజ్ఞాన సమాజంతో ఉన్న సంబంధం యి జీవిత పరిధిలో ఆద్యంతాలకూ విస్తరించి వుంది.

ఆయన ముత్తెక అభిలాషలు, తాత్త్వికచింతనలు దివ్యజ్ఞాన సమాజ సభ్యులు చక్కగా అర్థం చేసుకోగలుగుతున్నారు. ఈ సమాజ వాతావరణంలో పెరిగి పెద్దవాడై పుష్టించిన కుసుమం ఆయన. ఆయన బోధనలు ప్రాతిపదిక దివ్యజ్ఞాన తాత్త్వికాంశాలే. కాకపోతే ఆ సాంకేతిక పదజాలాన్ని Technical jaurgun ను ఆయన ఉపయోగించలేదు.

దివ్యజ్ఞాన సమాజం విశ్వవాయపుమయిన సంస్త. సోదరభావాన్ని అన్ని చెరగులా విస్తరింప చేయటానికి కంకణ బద్దం ఆయన సమాజం. జీవ ఏకత్వము-అరూప భగవత్ తత్త్వము ఈ సమాజ తాత్త్విక చింతనకు మూలస్తంభాలు. సమాజానికి మూలపురుషులయిన మహాత్ములు భగవత్ విషయంగా చెప్పిన సంగతులు అతిస్పష్టంగా ఎదుకపరుస్తాయి- జీవ ఏకత్వము, బహురూప పవిత్రత అన్ని స్థాయిలలోను పడికట్టు ప్రమాణాలని. వ్యక్తిగత ఇష్టా ఇష్టాలకు, ఈర్ధానూయలకు, ద్వేషాతిశయాలకు ఆస్కారం లేదు.

దివ్యజ్ఞాన పరమైన జీవనం అంటే ఏ రకమయిన ఆరమరికలు లేకుండా బేదభావాలు లేకుండా విశ్వమానవ సోదర భావాన్ని, యితర జీవరాశుల పట్ట సహకార మనోభావాన్ని మటుకే చూపుతూ జీవించడం. ప్రతి జీవరాళీ పెరిగేందుకు తగిన వాతావరణాన్ని కల్పించడం; అవరోధాలను తొలగించడం.... ఇలా ఎన్ని రకాలుగానయినా చెప్పవచ్చు. వ్యక్తిపరమయిన ఆశాపాశాలకు కట్టుబడకుండా ప్రగాఢమైన హృదయపు లోతులకు వెళ్ళి ఏకత్వాన్ని అనుభూతికి తెచ్చుకోవడం, అనుసందానం చేసుకోవడం ఇక్కడ మార్గదర్శక సూత్రం. మానవ ప్రకృతి, ప్రపృతి వున్న స్థితిగతులలో అటువంటి అమాయక-అనావృత మనస్థితి ఏర్పడడం బహు అపురూపం.

ఈ మనస్థితికి చేరువ ఆవటానికి కృష్ణమూర్తి బోధనలు చాలామందికి ఉపకరించాయి, ఇకముందూ ఉపయోగపడతాయి. Unconditioned Mind ఎవరికి వారు ఏర్పరచుకోవలసిన వ్యవహారం. సూచనలు, సూత్రాలు పైపై నుంచి రావచ్చగాని దీనికి తగిన స్వార్థి మటుకు అంతరంగం నుంచే రావాలి. ఈ రకమయిన మనస్సు రావటానికి పీలుగా మనిషికి వున్న కోళాలు, తత్త్వాలు విదుమరచి చెప్పింది. దివ్యజ్ఞాన వాజ్ఞాయం మనస్సుకు వున్న ప్రత్యేకస్థానం-దీని వికాసావశ్యకత నొక్కచెప్పింది. ఈ బోధనలతో తగిన స్థాయిని పొందిన వారికి కృష్ణమూర్తి వచనాలు మరింత ఉత్సేజం ఇచ్చి ప్రోత్సాహం సమకూర్చాయి. జీవితాన్ని దర్శించా చూచుని తత్త్వదర్శక ప్రాతిపదిక ఏర్పరచుకుందుకు సహాయపడ్డాయి.

కృష్ణమూర్తి తగవంతుడిని గురించి, మతాన్ని గురించి చెప్పిన విషయాలన్నిటికి దివ్యజ్ఞాన తత్త్వదర్శన మూలసూత్రాల ప్రాతిపదిక బాహోటంగా వుంది. ఈ సూత్రాల ఆదరణ ప్రయోగకే ఆయన బోధనలు. దివ్యజ్ఞాన సమాజంలో సభ్యునకు వున్న నేపథ్య స్వాతంత్ర్యాలు. అభిప్రాయాలను కేవలం సూచనలుగా దత్తాంశంగా చూచుకోవదం.... ఇలాంటివన్నీ కృష్ణమూర్తి Unconditioned Mind ప్రాతిపదికకు ఒదిగివుంటాయి.

మేడంబ్లావ్టస్టీ మతాన్ని గురించి ప్రస్తాపిస్తూ ఇలా అన్నారు :

‘మనుషులందరినీ కలిసికట్టుగా వుండి ఒక తాటిపై నడిపించేది మతం. అంతే గాని ఏదో సిద్ధాంతాల, సూత్రాల మాటలపోగు కాదు మతం. అంటే, మతం కేవలం మనుషులకే పరిమితం అయివుండదు. జీవరాశులన్నిటికి, విశాల విశ్వంలో వున్న అన్ని జీవులకూ చెందినది ఇది. అన్నిటినీ ఒకటిగా కలిసి వుంచేది.

తగవంతుడంచే చాలామందికి అర్ఘారూపమే భావసంకల్పమే. ఇదే మనుషులను విడదిస్తోంది. పెదత్తోవలం పోయేట్లు చేస్తోంది. యుద్ధాలను, వైరుధ్యాలను తీసుకువస్తోంది. కృష్ణమూర్తి ఏమంటున్నారో చూడండి:

‘తగవంతుడు ఉన్నాడా లేదా, సత్యా ఉన్నాడా లేదా.... అన్న ఈ తరఫు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు పుస్తిసూత్రాలలోను, పురోహితుల వల్ల, తత్త్వవేత్తల నుంచి, రఘుకుల ద్వారా వచ్చేవి కాదు. ప్రేమతత్త్వాన్ని పరిపూర్ణంగా అస్వాతించినదే మతైక మైన మనస్సు. ఈ ప్రేమకు విభజనలు లేవు. అధ్యుగోదలు లేవు. దూరతీరాలు లేవు. ఇక్కడ అన్ని సమసిపోయి ఒకటిగా ఉండిపోతాయి -’

సరైన జీవన విధానం అవలంభించకుండా ధ్యాన నిమగ్నస్తులు కావడం అసంబద్ధం అంటారు కృష్ణమూర్తి. కేవలం సాంఖ్యక నైతికత (Social morality) ను పాటించడం స్వకమ జీవన విధానం కాదు. ఆసూయ. ద్వేషం, దురాశ, అధికార లాలన.... ఇలాంటి వాటి అన్నిటి నుండి దూరంగా వుండడమే స్వకమ జీవన విధానం— అంటారు ఆయన.

శీవితాన్ని మరో కొత్త కోణంలో చూడటానికి వీలున్నదనీ, యా కొత్త కోణమే అవిరళంగా ముందుకు సాగిపోతుందనీ చూపారు కృష్ణమూర్తి.

వ్యక్తి తన సునిఖిత శక్తి సామర్థ్యాలను వికసింపచేసుకున్న కొద్దీ జీవన దర్శనం ఎప్పటికప్పుడు పరిపూర్ణంగా తయారవుతుండని సూచించారు. పురాతన, సనాతన సూత్రాలకు కొత్తకోణాలు వున్నాయనే అవగాహన పెంచారు.

కృష్ణమూర్తి జీవన ఆంతరిక వికాసం మానవాళి అభ్యున్నతికి సరికొత్త రహదారులను తెరిచింది. మానవాళిలో ప్రతి ఒక్కరికి— ఎలాంటి మినహాయింపు అవసరం లేకుండా— విముత్త స్థితిపొందే ఆవకాశం వున్నదనీ, ఆ స్థితి సిద్ధమై స్వాగత రూపాలు పలుకుతోందనీ తెలుపుతుంది.

చివరి వూ లు

శ్రీ కృష్ణమూర్తి 1986లో జనవరి 1, 4 తేదీలలో మదరాసు వసంత విహారిలో చేసిన ప్రసంగాలు కడపటివి. మామూలుగానే ఈ సమావేశాలకు వేల సంఖ్యలో ప్రేషకులు, శ్రోతులు హాజరయ్యారు. కృష్ణమూర్తి ఆతిసాధారణంగా ప్రతి ప్రసంగ సంచికలోను ప్రస్తావించే విషయాలను యిక్కుడ కూడా తీసుకువచ్చారు. ఎన్నో విషయాలు చెప్పవలెననే ఆయన ఆశురత యి ప్రసంగాలలో కనిపిస్తుంది.

కడపటివి గనుక వీటికి ఒక ప్రత్యేకత, మరో విశిష్టత వుండే అవకాశం తున్నదని మా అభిప్రాయం ఆస్తికి తున్న ప్రతిమనిషి వీటిని యథాతథంగా చదు వుకు, ఆకశింపు చేసుకోవడం శ్రేయోదాయకం అని మనవి.

1 జనవరి 1986

‘నేను దారినపోయేవాడిని; అంత ముఖ్యమైన మనిషిని కాను. పని రోజున కూడా - ఈ సాయంకాలం-ఇంతమంది పోగవడం విధూరంగా వుంది కదూ?’ అంటూ ఆళ్ళర్యం ప్రకటిస్తారు కృష్ణమూర్తి ముందు.

మనమందరము కలిసికట్టగా ఆలోచిస్తున్నాము [Together] మీరు, నేను ఈకే వీధిని నడుస్తున్నాము. నేను చెబుతూ వున్నది మీరు ఏంటూ ‘ఊ’ కొట్టడం కాదు. నేను చెబుతూ వున్నది-గుడ్డిగా-తలహూపి “బావుంది” అనుకోవడం కాదు.

మొదటగా-మన వైఖరి ఎలా వుండాలంటే, ప్రతిదానీన్న ప్రశ్న వేసుకు చూచుకోవాలి. అనుమానంగా పరీక్ష చేసుకోవాలి. అనుభవాలను, తీర్మానాలను, ఆలోచనలనూ ఎవరో చెప్పారుగదా, ఆ దెబుతున్నది నేనయినాసరే- ఘలాన పుస్తకంలో వున్నది గదా- ఆ పుస్తకం ఎంత గొప్పదయినా కావచ్చును- అని అంగీకరించడం కాదు, చేయవలనింది. మనం కలిసికట్టగా పరీక్షిస్తున్నాం, పరిప్రశ్న వేసుకు చూచుకుండున్నాం ఈ ఉపస్థానం మిమ్మల్ని నడిపించటానికి, మీకు బోధ చేయడానికి కాదు. మీకేడో సహాయంచేసి ఉద్దరించాలనీ కాదు. అలాంటి ప్రయత్నం తరాల తరటది, వేల సంవత్సరాల నుంచీ జరుగుతూనే వుంది.

బహుదూర ప్రయాణం చేస్తున్నాం మనం; సుదీర్ఘమయిన యాత.

మనం ప్రస్తుతంలో ఎలా వున్నాం- ఆన్న స్థాయి నుంచీ ఆలోచన, పరీక్ష ప్రారంభించాలి. గతంలో ఎలా వున్నాం, భవిష్యత్తులో ఎలా వుంటాం అనే స్థాయి నుంచీ కాదు. మన దురాశలు, అసూయలు, ఈర్చ్యలు, మూఢనమ్మకాలు, ఏదో

పూజలు పునస్కారాలు చేయాలనుకోవడం- ఏమన.... ఇదీ మన ప్రత్యుత్త పరిస్థితి.

బహుదూర ప్రయాణానికి ఎంతో శక్తి (Energy) కావాలి.

ప్రేమ (Love) అంటే ఏమిటి? - ఆదీ మనం పరీషించవలసిన విషయం. ఈ విషయాన్ని సమూలంగా, నిస్తారంగా, లోతుగా....సమాలోచన చేసుకోవడానికి ఎంతో శక్తి కావాలి. ఈ శక్తి (Energy) ఏమిటో మాడా మనం పరీషించుకోవాలి.

మనం చేస్తున్న ప్రతి పని వెనక- వినడము, మాట్లాడడము, చేయు కదప దము యిలా చిన్న చిన్న పనుల వెనుకమాడా- శక్తి తుంది.

ఇఉన్న కట్టటానికి, చెట్లు నాటటానికి....అన్నింటికి శక్తి కావాలి.

కాకి అరవడం, సూర్యుడు ఉదయించడం-ఆస్తమించడం ఇదంతా కూడా శక్తి. ఇప్పుడే పుడుతున్న శిశువు ఆక్రందనల కూడా ఈ శక్తిలో భాగమే. వయ్యెలిన్ వాయించాలన్నా, మాట్లాడాలన్నా, పెళ్ళిచేసుకోవాలన్నా, లైంగిక వ్యవహారం నడ పాలన్నా....ఈ భూమిపీద ఏపని చేయాలనుకున్నా శక్తి కావాలి.

అందుచేత మన మొదటి ప్రస్తుతి- ఈ “శక్తి”ని గురించి.

ఏమిటి ఈ శక్తి?

శాత్రుజ్ఞాలు వేసుకునే ప్రశ్న యాది.

‘శక్తి కూడా ద్రవ్యమే-పదార్థమే’ Energy is Matter అంటారు వాళ్ళు. కావును. కాని అంతకుమందు, పూర్వం.... అనాదిగా వున్న శక్తి యేమిటి? Primordial Energy యేమిటి? దానికి పునాది ఎక్కుడ? ప్రారంభం ఎక్కుడ? మూలం ఏమిటి? దీన్ని సృష్టించింది ఎవరు? జ్ఞాగ్రత్తగా సమాలోచనలు చేయండి. ‘భగవంతుడు’ అని సమాధానం చెప్పేసి ఊరుకోకండి. నేను భగవంతుడిని అంగీకరించను; ఈ మాట్లాడుతున్న మనిషికి (Speaker) భగవంతుడు లేదు. వింటున్నరా?

ఏమిటి ఈ శక్తి?

విష్ణువు శాత్రువేత్తలు. పూర్వతత్త్వజ్ఞాలు.... వీఱ్లు చెప్పినవస్తే కానేస్త పక్కనపెట్టండి. మనం కలిసి యిప్పుడు సమాలోచన చేసుకుంటూ ముందుకు పోదాం.... కలిసికట్టుగా.

మీ మెదడు వుంది (Brain). ఇది పదార్థమే (Matter) కోట్లాది సంవత్సరాల అనుభవాన్ని యాది ప్రోది చేసుకుని వుంది. అన్ని సంవత్సరాల పరిణామం (Evolution) యా శక్తి.

ఇప్పుడు మనం సమాలోచన చేయబోతున్నది ఏమిటంటే....

మనకు ఎరుక అయిన ప్రాంగణంలో వున్న విషయం [Knowledge] కాకుండా, దానిలో మధనం అయినది కాకుండా, దానిలో యమిది పోయినది కాకుండా.... మరేదో “శక్తి” అనేది వున్నదా? భావజాలంలో యిరుక్కు పోయినది కాక వేరే శక్తి అంటూ వున్నదా? Is there Energy which is not put together by thought?

భావన (Thought) మనకు గొప్ప శక్తిని ఇస్తుంది. రోజుా ఉదయం తొమ్మిది గంటలకు ఆఫీసుకు వెళ్ళటానికి, ధన సంపాదన చేయటానికి మంచి ఇల్లు కట్టుకోవటానికి.... భావన మనకు అవసరం అయిన శక్తిని ఇస్తుంది.

గతాన్ని గురించి ఆలోచించేందుకు, భవిష్యత్తును గురించి ఊహించుకోవటానికి, వర్తమానంలో అనేక ప్రణాళికలు తయారు చేసుకోవటానికి.... మనకు భావన ఎంతో శక్తిని ఇస్తుంది. శ్రీమంతులు అవడం కోసం అగ్నిశిలలాగ పని చేస్తాం. (Work like blaze to become rich) భావన ఈ శక్తిని తయారు చేస్తుంది. అందుచేత మనం ఈ ‘భావన’ యొక్క స్వరూప స్వభావాలను తెలుసు మందుకు ప్రయత్నం చేయాలి.

భావన ఈ (మానవ) సమాజాన్ని తయారుచేసింది. ఈ సమాజం-ప్రపంచం ఎన్నో విభాగాలుగా రూపొందింది. కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు, ప్రజాస్వామ్యవాదులు, రిపబ్లికన్లు, ఇలా. కాల్పులం, నోకాదళం, వాయుదళం.... ఇవన్నీ కేవలం కదలి ముందుకు వెళ్ళటానికి కాదు - ‘చంపటానికి’ కూడా. భావన మన జీవితాలలో ఆతి ప్రధానమైనది. భావన లేకుండా మనం యేమీ చేయలేం. భావనా ప్రక్రియలోనే అంతా ఇమిదిపోయి ఉంది. Everything is contained in the process of thought.

భావన- ఆలోచించడం- అంటే ఏమిటి? ఆలోచించండి, కేవలం నా మాటలే వింటూ కూర్చుకండి.

ఈ ఉపన్యాసకుడు దీని గురించి ఎంతో మాట్లాడివున్నాడు ఇదివరకే. మళ్ళీ అ పుస్తకాలు తిరుగవేయకండి, ‘ఇదంతా నేను లోగడే వినివున్నాను’ అని తోసి పారవేయకండి. ఇక్కడ కూర్చున్నప్పుడు.... వెనక పుస్తకాలలో చదివినదంతా మరచిపోండి.... మనం దీనిని ప్రతిసారి కొత్తగా.... నూతనంగా ... యిప్పుడే ప్రారంభం చేస్తున్నాం అన్నట్లుగా వ్యవహరించాలి.

భావన పాండిత్యం మీద అధారపడి ఉంది.

Thinking is based on knowledge.

మనం ఎంతో పాండిత్యాన్ని పోగుచేసుకున్నాం. ఒక క్షున్మాకట్టు అమ్మేను

కోపదం ఎలా, కొల్లగొట్టుకోవడం ఎలా, దేవుళ్నను దేవాలయాలను నిర్మించడం ఎలా.... ఇలా ఎన్నో విషయాలు మనకు తెలుసు.

అనుభవం లేకుండా పాండిత్యం లేదు.

Without Experience there is no knowledge.

మెదడులో పోగుచేసుకున్న పాండిత్యమే అనుభవం.

ఇదీ భావనకు మొదటి మెట్టు.

అనుభవం ఎప్పుడూ పరిమితమయినది. ఎందుకంటే ప్రతిష్టంమూ దీనికి ఏదో ఒకటి జోడిస్తూనే వుంటాము.

అందుచేత :

అనుభవం, పాండిత్యం, జ్ఞాపకం.... ఇవన్నీ పరిమితమైనవే.

అందుచేతనే 'భావన' కూడా పరిమితమైనది.

భావన నిర్మించిన భగవంతుణ్ణు- మీ దేవుళ్న మీ ఆలోచనలు- యివన్నీ ఎప్పుడూ పరిమితమైనవే.

ఈ పరిమితి లోనుండే మనం మూలాన్ని, పునాదిని, శక్తిని అన్వేషించి తెలుసుకుందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాం.

సృష్టికి ప్రారంభాన్ని, ఆదిని, మూలాన్ని ఈ భూమిక మీదనే వెదికి కనుక్కొవటానికి చూస్తున్నాము.

భావన భయాన్ని సృష్టించింది.

Thought has created fear.

సరేనా?

తరువాత.... ముందు ముందు.... ఏమన్నతుందోనని మనకు భయం.

ఉద్యోగం పోతుందేమో-

పరిషలు ప్రాణు కాలేకపోతామేమో-

నిచ్చెన ఎక్కులేక పోతామేమో....

కృతకృత్యులం కాలేకపోతామేమో, ఒంటరిగా నిలబడలేకపోతామేనని భయం మనకు. అవసరం అయిన బలాన్ని కూడగట్టుకోలేక పోతామేమేనని భయం.

ఎప్పుడూ ఎవరి మీదనో అధారపడటం.

ఆదే మనకు విపరీతమయిన 'భయం' ఉత్పన్నం చేస్తుంది.

మన నిత్యజీవితంలో ప్రధానమయిన సత్కారం (నిఱం) ఏమిటంటే.... మనం భయస్తులం. We are frightened people.

మనకు భద్రత (Security) కావాలి గనుక, దాని గురించిన తయం మండుగా ఉత్పన్నం అవుతుంది.

తయం ప్రేమను నశింపజేస్తుంది.

తయం ఉన్నచోట ప్రేమ వుండలేదు.

తయం— దానంతట ఆదే-ఓ గొప్ప శక్తి.

తయానికి, ప్రేమకు నిజంగా సంబంధమే లేదు,

ఆని రెండూ వేరు వేరు విషయాలు.

ఈ ‘తయ’నికి మూలం యేమిటి?

ఈ ప్రశ్న వేసుకోవడమే-సజీవంగా, సచేతనంగా వుండడం, ప్రేమ స్వరూప స్వభావాలను తెలుసుకుండుకు నాంది.

భావన తయాన్ని సృష్టించింది—తవిష్యత్తును గురించి ఆలోచించడం, గతాన్ని గురించి యోచించడం, పరిసరాలకు ఒడగ లేకపోవడం, యేం జరుగు టుందో ననుకోవటం—నా భార్య నన్ను వదలి వేస్తుందేమో—నేను వంటరివాడిని అయిపోతానేమో-అప్పుడు నా గతి యేమిటి? యిలా. నాకు బాలామంది పీల్లలు తున్నారు. ఎవరినో ఒకరిని మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోవాలి-అప్పుడే నా పీల్లలకు కొంతలో కొంత రక్షణ-పోషణ!—యిలా గతాన్ని తలపోసుకుని తవిష్యత్తును రూపొందించు కోవడం. దీనిలో భావన, సమయం మిళితం అయితున్నాయి. తవిష్యత్తు గురించి యోచన. తవిష్యత్తు అంటే రేపు. దీనిని గురించి ఆలోచించడం తయాన్ని తీసుకు వస్తుంది. అందుచేత తయానికి సమయం, భావసలు కేంద్రాంశాలు [Central Factors] అన్నమాట.

కనుక, సమయం-భావన యివి రెండూ జీవితంలో ప్రధానాంశాలు. సమయంలో మళ్ళీ రెండు ముఖాలు: నేను ప్రస్తుతం యిలా తున్నాను, రేపు ఆలా అవుతాను. ఒకటి ఆంతరికం, మరోకటి బాహ్యం. సమయమే భావన. రెండూ కదికలే, గనునమే. They Both are Movements.

నా అనుభవంలో గడిచిన-మృత్యువు, బాధ, ఆదుర్మా, దుఃఖం, ఒంటరితనం, నిరాశ—పీటన్నిటికి జీవితంలో తున్న స్థానం యేమిటి? మనిషి అనుభవించే ఇవన్నీ జీవితం కదూ? నేను ఆడుగుతున్నాను: యిదేనా జీవితం అంతా?-అని!

ఇవే జీవితం. ఇదే మీ జీవితం; మీ చేతనం (Consciousness) పరీక్షగా చూచుకుండే మీ చేతనంలో ఒదిగి తున్న వన్న సంచయం అంతా యిదే: మీ భావ నలు, మీ సంప్రదాయాలు, మీ చదువులు, మీ పాండిత్యం, మీ తయాలు, మీ

ఓంటరితనం. వీటన్నిటి మీకు రూపమే మీరు. మీ బాధలు, దుఃఖం, ఆదుర్లు, ఓంటరితనం, పాండిత్యం ప్రతి మనిషి పాలు పంచుకుంటాడు. ఈ భూమి మీది ప్రతి మనిషి దుఃఖం, బాధ, ఆదుర్లు, ఘర్జన, బులాత్మారాలు-పట్టింపులు, కామనలు అక్కర్లేక పోవటాలు [రాగద్వేషాలు].... వీటన్నిటినీ అనుభవిస్తాడు. ఆందుచేత, మీరు ప్రత్యేక వ్యక్తి Individual కాదు. ఓ ప్రత్యేకమైన 'ఆత్మ' కానే కాదు. మీ చేతనం-యిదే. మీరు-బౌతికంగా కాకపోవచ్చు, మానసికంగా, ఆంతరికంగా మానవాశి యొక్క చేతనమే.

మనం జీవితం అంటే యేమిటో తెలుసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాం. ఏ రకమైన శయం ఆశ్రయించుకు వున్నప్పటికీ, మరొకటి The other వుండటానికి వీలులేదనుకుంటున్నాం. ఏ రకమైన బింధనం-Attachment-అనురాగం వున్న ప్పటికీ మరొకటి వుండటానికి ఆస్కారం తేదనుకుంటున్నాం. ఆ మరొకటి ప్రేమ Love.

మనం ప్రపంచం అంటే ఏమిటి? మృత్యువు అంటే యేమిటి అనే విషయాలు తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. మన కందరకూ మృత్యువు అంటే శయం ఎందుకు? చనిపోవడం అంటే ఏమిటో మీకు తెలుసు. వందలాది జనం చనిపోవడం చంపబడడం మీరు చూచే వున్నారు. మృత్యువు అంటే యేమిటో లోతుగా ప్రగాఢంగా తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్నం చేశారా? ఇది చాల ముఖ్యమైన ప్రశ్న. జీవితం అంత ముఖ్యమయినది కూడా.

జీవితం అంటే యా మామూలు గుంజాటన ఆనుకున్నాం. రోజూ పొద్దున్న తొమ్మిది గంటల కల్లూ ఆఫీనుకు వెళ్ళడం.... పాండిత్యం.... సంఘర్షణ, ఇది అక్కర్లేదనీ, యిది కావాలని అనుకోవడం, జీవితం అంటే యేమిటో మనకు తుఱ్ఱంగా తెలుసుకోని మృత్యువు అంటే యేమిటో తెలుసుకోవటానికి మటుకు ప్రయత్నం చేయలేదు.

మృత్యువు అంటే యేమిటి?

చనిపోవడం ఒక అసాధారణ విషయం అయివుండాలి.

మీ దగ్గర వున్నవన్నీ తొలగించబడతాయి, తీసివేసుకో బడతాయి: మీ అనుబంధాలు, మీ డబ్బు. మీ భార్య, మీ పీల్లలు, మీ దేశం, మీ మూడనమ్మకాలు, మీ గురువులు, మీ భగవంతుస్ని, వాటినన్నిటినీ మీరు మరో లోకానికి తీసుకు వెళ్ళాలనే ఆనుకుంటారు. కానీ ఆ పని అసాధ్యం. మృత్యువు అంటుంది: హృతిగా నిరాసక్తంగా వుండండి Be Totally Detatched--అని. నృత్యము తటస్థించినపుడు జరిగేది అదే. మీరు ఎవరి మీదా వాలి పోవటానికి కుదరదు. You have no

Person to Lean on ఏమీలేదు. Nothing. మళ్ళీ జన్మ వస్తుందని మీరు విశ్వ నించవచ్చు. అది చాల ఊరట కలిగించే నమ్మకం. కాని అది నిజం కాదు. That is a comfortable idea; But it's not a fact.

జీవించి వుండగానే మృత్యువు అంటే ఏమిటో తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్ని న్నన్నాం, అంటే ఆత్మహత్య చేసుకోవడం కాదు. నేను అలాంటే తుల్లకమయిన విషయాన్నిగురించి మాట్లాడడం లేదు, నా మటుకు నేను చనిపోవడం అంటే ఏమిటో తెలుసుకోవాలని ఆనుకుంటున్నాను. అంటే: మనిషి తాను సృష్టించిన అన్నిటి నుంచి-నాతో సహ-న్యోచ్చగా విడిగా-Freely-వుండటానికి వీలవుతుందా?

చనిపోవడం అంటే యేమిటి? అన్నిటినీ వదలుకోవడం. To give up Everything. మృత్యువు మిమ్మల్ని అన్నిటి నుంచి తోసివేస్తుంది. మీ బంధాలు, వగవంతుక్క, మాడ విశ్వాసాలు, ఊరట కోసం చేసుకునే కోరిక—మరుజన్మ యిలాంటి వన్నిటినీ.

మృత్యువు అంటే ఏమిటో తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నాను; అది జీవితం ఆంత ప్రధానం ఆయినదీ గనుక.

అయితే యా తెలుసుకోవటం ఎలా? ఏది మార్గం? సిద్ధాంత పర్వతం కాదు, నిజంగా యదార్థంగా తెలుసుకోవడం ముఖ్యం.

నాకు నిజంగా తెలుసుకోవాలని పుంది. మీరు ఆదే ఆనుకుంటున్నారు. నేను మీ అందరి కోసం మాట్లాడుతున్నాను. నిద్రపోకుండా జాగ్రత్తగా వినంది. చనిపోవడం అంటే ఏమిటి? ఈ ప్రశ్న మీకు మీరే వేసుకోండి. మనం వయసులో వున్నప్పుడు-లేక-ముసలివాళ్ళం అయిపోయినప్పుడు కూడా ఈ ప్రశ్న యాగే వుండిపోతుంది.

మృత్యువు అంటే—

శూర్పిగా న్యోచ్చగా వుండడమే. మనిషి సృష్టించిన అన్నింటి నుంచి దూరంగా విరామంగా వుండడమే.

To be Totally free

To be Totally Unattached

మీరు తయారు చేసుకున్న వాటినుంచి బహుదూరంగా వుండడమే.

ఏమీ బంధాలు లేవు No Attachments

దేవతలు లేదు No Gods.

తనిఖ్యతు లేదు No Future.

గతం లేదు No Past.

మీరు దీని సుందరతను చూడలేకపోతున్నారు,

దీని హౌన్సుత్వాన్ని Greatness గమనించలేకపోతున్నారు.

దీని అసాధారణ బలాన్ని Extraordinary Strength గమనించ లేక పోతున్నారు.

బటికి వుండగానే చనిపోవటాన్ని గురించి తెలుసుకోలేకపోతున్నారు.

ఇదంతా యేమిటో మీకు అర్థం ఆవుతోందా?

మీరు బ్రతికిత్వాన్ని ప్రతిక్షణం-చనిపోతున్నారు.

జీవితం పొదుగునా మీరు దేనికి Anything అంటిపట్టుకు వుండడం లేదు.

మృత్యువు అంటే అదే.

బతకడం అంటేనే చనిపోవడం.

Living is Dying.

అర్థం ఆయిందా?

బతకడం అంటే-మీరు పోగుచేనుకున్న వాటినన్నిటినీ ప్రతిరోజు వదులు కుంటున్నారు.

Every day you are abandoning Everything that you are attached to.

మీరు యా పని చేయగలరా?

చాల సూక్ష్మం, సరళం ఆయినదే—యా విషయం. కాని దీనికి చాల పర్యవేసానాలు Implications వున్నాయి.

అప్పుడు-

ప్రతిరోజు ఒక కొత్తరోజు.

ప్రతిరోజు మీరు మరణిస్తున్నారు, పునర్జన్మ ఎత్తుతున్నారు.

మీలో ఎంతో ఏర్యం, శక్తి వుంది. Vitality-Energy. మీరు దేనిని గురించి భయపడడం లేదు గనుక ఎంతో ఏర్యం శక్తి మీలో ఉన్నాయి. మీకు యిప్పుడు యేదీ దిగులు అనిపించదు. There is nothing that can hurt.. అసలు Hurt అవడం-దెబ్బతినడం-అనేదే జరగదు.

మనిషి తాను చేసిన నిర్మాణాన్ని-సృష్టిని-అంతా విసర్జించాలి. అదే మృత్యువు అంటే.

మీరు ఆ పని చేయగలరా?

ప్రయత్నం చేస్తానంటారా?

ఈ ప్రయోగం చేసి చూస్తానంటారా?

ఏదో ఒకమారు, ఒకరోజు కాదు—ప్రతిరోజూ.

ఉహ-లాటం లేదండి, మీరు చేయలేరు, మీ మెదడులు యిందుకు తగిన శిష్టాల పొందలేదు. మీ మెదడులు చదువులతో, సంప్రదాయాలతో, పుస్తకాలతో, ప్రోత్సహాలతో నిబధ్యితం అయిపోయినాయి.

ప్రేమ అంచే ఏమిటో కనుకోగ్రవడంతో యిది ముడి పెట్టుకు వుంది.

ప్రేమ, మృత్యువు....యివి రెండూ కలిసికట్టుగానే వుంటాయి.

మృత్యువు అంటుంది: 'న్యోచ్చగా వుండండి: నిరాస క్రంగా వుండండి, మీతో పాటు ఏమీ మోసుకు వెళ్లలేరు'—అని.

Be free, non-Attached, you can carry nothing with you.

ప్రేమ అంటుంది: ప్రేమ అంటుంది....దానికి వేరే మాటలేదు. There is no word for it.

న్యోచ్చ వున్నచోటనే ప్రేమ మనగలుగుతుంది.

న్యోచ్చ అంటే ఘార్య నుంచి, కొత్త అమ్మాయి నుంచి లేక అబ్బాయి నుంచి కాదు.

అది ఓ స్పృందన. The Feeling.

పరిషూర్ణమైన న్యోచ్చతో కూడిన మహాత్మర బలం, పీర్యం, శక్తి. Enormous strength, the vitality, the energy of complete freedom.' —అని ఆ రోజుకు ప్రవసంగాన్ని ముగిస్తారు.

0

0

0

0

4 జనవరి 1986

అతను మాట్లాడుతున్న దాంట్లో మీరు కూడా దయచేసి పాల్గొంటారా? కేవలం వింటూ కూర్చోవడం కాకుండా అతనితో కలిని పాల్గొనండి. అపవోకగా ఊ కొడుతూ ఎనడం కాకుండా జరుగుతున్న దానికి గమనం యివ్వండి.

ఒకటి రెండు విషయాలు ఆతి స్పష్టంగా చెప్పవలని వుంది.

ఇది వ్యక్తిపరమైన సోష్టోత్సవ కాదు.

మాట్లాడుతున్న వ్యక్తికి—వక్తవు- అట్లాంటివి గెట్టివు. ఒక వ్యక్తిని హాజించినా, అతన్నే తగవంతుడు ఆనుకున్నా—యిన్నాళ్ళూ యి వక్త చెబుతున్న దానిని మీరు ఖండించినట్టు అయిపోతుంది. ప్రధానమయిన విషయం యేమిటంటే—మీరు

ఆతను చెబుతున్న దానిని జాగ్రత్తగా వినాలి; పంచుకోవాలి. కేవలం వినదం చాలదు; చెబుతున్న దానితో మీరు భాగస్తులు కావాలి.

మనం జీవితాన్ని గురించి మాట్లాడుకున్నాం. జీవితంలో వున్న సంకీర్ణత, కీష్టత తలపోసుకున్నాం. దాని ప్రారంభాన్ని గురించి ముచ్చటించుకున్నాం. జీవితం అంటే ఏమిటి? దీనికంతటికి మూలా ఆది ఎక్కుడ? అద్యతమైన యా భూమి, సుందరమైన సాయంత్రాలం, ప్రభాత సూర్యకాంతులు, నదులు, లోయలు, పర్వతాలు, వైశవోపేతమైన నేల....యివన్నీ క్రమంగా పాదయిపోతున్నాయి. దీని కంతటికి మూలం 'భగవంతుడు' అని నిర్మారించుకుంటే, ఇక అంతా ఆయిపోయినదై! సమస్య పరిష్కారం ఆయిపోయింది గనుక మీరందరూ హాయిగా ఆనందంగా గంతులు వేయవచ్చు ఆయితే ఆన్నిటినీ ప్రశ్నించడు....అనుమానించడం ప్రారంభిస్తే....దేవక్షును గురువులను—నేను ఈ కోవకు చెందిన వాడిని కాను నుమా—యిలా మనిషి తయారు చేసిన ఉత్సవమూర్తులను, యగాల తరబడి పరంపరాగతంగా వస్తున్న పరిణామ మూర్తులను ప్రశ్నిస్తే....ఆ ప్రశ్నల రూపం యిలా వుంటుంది.

దీనికంతా ప్రారంభం ఎక్కుడ?

ఆది యేది?

ఇంత ఏస్తువ రూపకల్పన ఎలా జరిగింది?

....మీరు యిలాంటి ప్రశ్నలను వేసుకుంటున్నారనే తనుకుంటున్నాను. వక్త మాట్లాడుతున్నది ఏంటూ కూర్చుండి పోకండి. దీనితో భాగస్తులు కండి. దీన్ని చీర్చి చెందాడండి. వక్త చెబుతున్నడు గనుక గుడ్డిగా నిజమేనని అంగికరించకండి. ఆత నేమీ మీకు గురువు కాదు. మీకు నాయకుడు కాదు. మీకు సహాయకుడు కూడా కాదు. ఇది వేదిక, ఉపన్యాసానికి ప్రారంభం.

ఇది చాలా గంరభీరమైన ఉపన్యాసం. మీ మెదడు చురుకుగా వుంటే తప్ప మీరు దానిని ఆనుసరించగలగడం అసాధ్యం. బోలెడు మాటలు వినదం వల్ల ఏమీ ప్రయోజనం లేదు. మనమందరం బహుదూర ప్రయాణం చేయాలి; కలినికట్టుగా నడవాలి. కాలంలో చిక్కుకుపోయిన ప్రయాణం కాదు. నమ్మకాలలో, తీర్మానాలలో, సిద్ధాంతాలలో చిక్కుకుపోయిన జీవితం కాకుండా మన జీవన విధానాన్ని గురించి-యిందులో వున్న అనిశ్చతం, శ్రద్ధతా రాహిత్యం, మనిషి చేసిన ఆన్వేషణలు-అసాధారణమైన కంహ్యాటర్లు....యిలా రెండు మిలియన్ల సంవత్సరాలుగా జరిగిన దాని నంతా సమాలోచించుకోగలగాలి. మనమందరం ఎటుగా, ఎక్కుడకు ప్రయాణం

సత్యానేషి

నిరంతర

లం వినదం చాలదు;

‘ఏ తున్న సంకీర్ణత,
ముఖున్నాం. జీవితం
కమైన యా భూమి,
ఇ, లోయలు, పర్వ
పొతున్నాయి. దీని
తా ఆయపోయినట్టే!
సోయగా ఆనందంగా
మానించడం ప్రారం
ని కాను నుమా—
తరబడి పరంపరా
శ్చల రూపం యిలా

కుంటున్నాను. వక్త
కండి. ఫీన్ని చీర్చి
కిరించకండి. అత
కుదు కూడా కాదు.

కుగా వంచే తప్ప
, వినదం వల్ల ఏమీ
మాలి; కలినికట్టగా
లో, తీర్చానాలలో,
ధానాన్ని గురించి-
అన్మేషణలు-అసా
లగా జరిగిన ధాని
క్రూదకు ప్రయాణం

చేస్తున్నామో మాచుకోవాలి. ఏదో నీడూంత ప్రశారం కాచుండా, శాత్రు గ్రంథం
చెప్పిన రితిని కాక....మన ప్రయాణం ఎటువయిపో గమనించ గలగాలి. మనం
ఎక్కుడ ఆరంభం చేశాం? ఆరంభం, అంతం.... మొదలు, తుది....యా రెండికి
సంబంధం వుంది. ప్రారంభమే తుది కావచ్చును. అవునని తలలు ఊపకండి. పరీ
శ్యాంచి చూడండి. ప్రారంభము, తుది ఆనేవి ఆసలే లేకనే పోవచ్చును. ఆ విషయ
మంతా మనమందరం కలిని పరిశిలన చేయబూనుకుంటున్నాం.

సమయ ప్రారంభం నుంచి, యిప్పణి వరకు-అది నుంచి వర్తమానం వరకు-
మనిషి మతపరంగానే ఆలోచిస్తే వచ్చాడు. ‘మతం అంచే యేమిటి? మనిషి ఎప్పుడూ
తొకిక ప్రపంచాని కంటే అతీతముయినది యేమయినా వుండా ఆని పెతుకుతున్నాడు.
నష్టశ్రూలను, సూర్యచంద్రులను యితర సృష్టి జాలాన్ని ఆరాధిస్తున్నాడు. ఎంతో
గొప్ప పరిక్రమ, శోధన జరుగుతోంది—దేవాలయాలు. మనిషులు, చర్చిలు....పీటిషై
ఎంతో శక్తి వినియోగం అవుతోంది. దైనందిన కలవరం, క్రమ, పనిపాటలు, రోజు
అఫిసులకు వెళ్ళడం, కర్మగారాలకు వెళ్ళడం, విజయసాధనకు ఎన్నో నిచ్చే
నలు, ధన సంపాదన, జనాన్ని సమ్మాహన పరచడం, ఆదేశించడం....పీటిషై దీని
అధిగమించి మనిషి దేనికోసమో దెముకుతున్నాడు. ఇదండా మీకు ఆంగీకార
యోగ్యంగా వుండా? మీరు ఆంగీకరించినా, తిరస్కరించినా జరుగుతున్నదండా
యిదే. అందరూ యేమో ఒక రూపులో అధికారం కోసు పరితపిస్తున్నాడు. అందరూ
తమ చుట్టూ అధికార పలయాలు తయారు చేసుకోవాలసీ మాస్తున్నాడు. టీటీలో,
యిక్కుడ యితర ప్రదేశాలలో....అనవరతము జరుగుతుస్తూ ది యిదే. అందరూ అధి
కార కేంద్రాలుగా తయారపుతున్నారు.

ఇప్పుడు మనం ప్రశ్నిస్తున్నాం: మతం అంచే యేమిటి? దేవాలయాలకు
అనంత ధనరాశులు కూరుస్తున్నాడు మనిషి-ఇలా ఎంటుకు చేస్తున్నాడు? దీని
అంతటి వెనక తున్న శక్తి యేమిటి? తయమా? స్వద్వం నుంచో మరెక్కుడి నుంచో
పొరితోషికం వస్తునిదా? పొరితోషికం కోరదమే మూలకారణమా? ఏదో ఘలితం
కావాలి. ప్రతి పనికి ఏదో బహుమానం కావాలి, రోజు మూడుమార్లో ఆయడు
మార్లో ప్రార్థన చేస్తారు. దీనికి ఎవరో బహుమానం యివ్వాలి. దిష్టషిరేటర్ కావాలి,
కారు కావాలి, ముచి శార్య కావాలి, లేదా మంచి శర్త అనుగ్రహం కావాలి. వర
ప్రసాదం కోసు ఆర్గన్ దానికి ఆ బీషట్టుఱఁ వుండడం....ఇదే మతాలు ఆస్త్రించి
చరిత్ర. భగవంతుడు, దబ్బ... ఎప్పుడూ కలినికట్టగానే వుంటాయి. కాథోలిక్

చర్చికి అనంత ధనరాశులు ఉంటాయి. ఇక్కడ-ఈ దేశంలో కూడా యిదే పద్ధతి. ఎన్నో దేవాలయాలు, వృజలు, పునస్కారాలు, కల్పాలు, క్రతువులు. యివనీను ఆర్థరహితమైనవే నిజానికి. మనం ఇష్టుడు మరింత ప్రగాఢంగా- లోతుకు వెళ్లి- మతం అందే యేమిటో తెలుసుకుండుకు ప్రయత్నిస్తున్నాం. ధనసంపాదన, సమర్పణలతో ముడిపెట్టుకొని ఏషయం ఏమిటో కనుక్కుండా మనుకుంటున్నాం. మనం అడుగుతున్న ప్రశ్న ఏమిటంచే మన ప్రార్థనలతో, భగవంతుక్కుతో, దేవాలయాలు- చర్చిలు-మనీధులతో సంబంధం లేని ఆ మహాత్మర శక్తి Supreme Intelligence, నామరహితమైన ఆ “మహాత్మ్యం” ఏమిటి? ఇవనీను మానవ నిర్మితమైనవి. ఏవేకవంతు దయిన మనిషి దీన్నంతటినీ పక్కకు పెట్టి-దోషదర్శి, నిత్యశంకితుడు అవకుండా, మరుకయిన మెదడుతో ఆలోచిస్తాడు. ఆ మెదడు న్నిటినీ ప్రశ్నించి తెలుసుకుండుంది। పై పై మెరుగులతో తృప్తిపిషచదు. బాహ్యప్రపంచంతో ఆగిపోదు. తన ఆలోచనలను, చేతనాన్ని, ఆంతరికచింతనం అంతటినీ కూడకట్టుకుని సమాలోచన చేయగల మెదడు మనకు వున్నదా? అటువంటి మెదడు మనకు సాధ్యపడుతుందా? అభ్యం ఆపుతుందా?

ఇక్కడ మనం-మనస్సును మెదడు నుంచి వేరు చేసి చూచగలగాలి. మెదడు నరాశయానికి కేంద్రస్తాసం. మన పాండిత్యానికి, స్మృతాతాలకు, అభిప్రాయాలకు, దురూహాలకూ అది నిలయం. వీటినన్నిటినీ మనం కాలేజీల నుంచి విశ్వవిద్యాలయాల నుంచి పోగుచేసుకున్నాం. ఇది మెదడుతో స్థావరించుకు కూర్చుగాది. మన ఆలోచనలు, భయాలూ అన్ని యిక్కడ చేరుకుని వున్నాయి. ఈ మెదడు మనస్సు కండి వేరయినదా? దయచేసి నక్క ఆడుగుతున్న ఈ ప్రశ్నను నిదానంగా పరికించకుండా కొన్ని కోట్ల సంవత్సరాల నుంచి మంచి పోగుచేసుకున్న యా పాండిత్యాన్ని మెదడుతో నింపుకువున్నాం మనం. ఈ మెదడు కంటే మనస్సు వేరయినా, అతీతమైనదా అని ఆడుగుతున్నాను. మెదడు ఎప్పుడూ పరిమితమైనదే. ఆలాగని తల వూపి అంగీకరించకండి. ఇది చాల గంభీరమైన, లోతయిన ప్రశ్న, ఆలోచన. మనస్సు దీనికంతటికి వేరయినదా? నా చేతనం, నా దైనందిన కార్యకలాపాలు, భయాలు, ఆగదోషాలు, అనిశ్చితాలు, దుఃఖం, బాధ.... వీటి చుట్టూ మనిషి పోగుచేసుకున్న అనేక స్మృతాలు.... వీటి అన్నిటి నుంచి మనస్సు దూరమైనదా, అతీతమైనదా? మనస్సుకు మెదడుతో ఏమీ సంబంధం లేదు మనస్సు మెదడుతో కలిసి వ్యవహారించగలుగుతుంది. మెదడు మాత్రం మనస్సుతో కలిసిపోయి వ్యవహారించ లేదు.

ఊ-కొట్టి ఊరుకోకండి. బాగా ఆలోచించండి. వక్క యేమంటున్నాడంటే.... మెదడు మన చేతనాన్ని ఆలోచనలను భయాలను.... ఇత్యాది అన్నింటినీ కలుపుకుని కూర్చుంది. భగవంతుశ్శు, ఆస్తికుల, నాస్తికుల అభిప్రాయాలు అన్ని మెదడులో ఉన్నాయి. దీన్ని మనం కాదనటేం, వివాదించలేం. జ్ఞానంతో, అనుభవాలతో, సంప్రదాయాలతో పరిమితమయిపోయిన మెదడు-దానికి హృద్మిగా ఆవలవున్న మనస్సుతో వ్యవహరించలేదు. మనస్స మెదడుతో వ్యవహరించగలదు, మెదడు మాత్రం అలా మనస్సుతో వ్యవహరించ లేదు. ఎందుకంటే- దాని నిండా హర్షావు ఆలోచనలు, సిద్ధాంతాలు ఉన్నాయి. మెదడు కూడా అనంతంగా ఆలోచించ గలదు. నామరహితమైన దానిని ఊర్హించ గలదు. ఏమయినా చేయగలదు. మనస్స మాత్రం చాల వ్యాప్తమయినది—విశాలమయినది. అది మీకు చెందినది కాదు. అది మీ మనస్స కాదు. The Mind is too immense Because it Doesn't Belong to you; it's Not your Mind.

మనం అన్వేషించబోతున్నాం, కలిసికట్టుగా. అందరం కలిసి అన్వేషిస్తున్నాం, ఆ విషయం మరచిపోకండి. మనం మతం స్వరూప స్వభావాలనేకాక Computerను కూడా శోధిస్తున్నాం. కంహ్యాటర్ అంటే ఏమిటో మీకు తెలుసునా? అదో యంత్రం; దాని చార్యకలాపాన్ని అది నియమకం చేసుకోగలదు. తన కంహ్యాటర్ రూ తానే నిర్మించుకోగలదు. ఇనక కంహ్యాటర్ నుండి Father Computer. అది ఇన్నో కంహ్యాటర్ ను తయారు చేసుకుంటూంది. Son Computer. ఈ ఇన్నో కంహ్యాటర్ హర్షావు కంహ్యాటర్ కండె శ్రేష్ఠమైనది, మిన్న అయినది. ఇది వివాదిందాల్సిన విషయంకాదు. సువ్యవస్థితమైన మాటే గదూ? ఇందులో ఏమీ రహస్యం లేదు. కనుక జాగ్రత్తగా వినండి— గమనించండి. కంహ్యాటర్ మనిషి చేస్తున్న పనులన్ని చేయగలదు. మీ దేవక్కను, సిద్ధాంతాలను, కర్కుక్కతువులను తయారు చేయగలదు. మీకండె చక్కగా రూపొందించగలదు అది. అలాండి కంహ్యాటర్ ప్రపంచంలోకి వస్తోంది. అది మీ మెదడులను మరో రకంగా- ఏమిన్నంగా—రూపొందిస్తుంది, షైనెట్ ఇంజనీరింగ్ గురించి మీకు తెలుసు కదూ? మీకు యిష్టం ఉన్నా లేకపోయినా మీ ప్రవర్తన రీతులన్నిటినీ మార్చివేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు వాళ్ళు. అదే షైనెట్ ఇంజనీరింగ్. మీ ఆలోచనాసరళిని కూడా మార్చి వేయాలని చూస్తున్నారు.

జైనచీక్ ఇంజనీరింగ్, కంహ్యాటర్ కలిసిపోయినప్పుడు మీరు ఏమవుతారు? ఒక మానవుడుగా-Human being-గా మీ పరిస్థితి ఏమిటి? మీ మెదడు మారి పోతోంది. మీ ప్రవర్తన తీరుతెన్నులు మార్పటు అవుతున్నాయి. వాళ్ల తయాన్ని హర్షిగా తొలగించి వేయవచ్చును. దుఃఖాన్ని, మీ దేవక్షును తొలగించి వేయ వచ్చును. నిదానంగా వినండి-ఇదంతా జరగవచ్చ. అంతా యుద్ధంలోనో మృత్యుతు లోనో పరిసమాప్తి అవుతుంది. ప్రపంచంలో జరగబోతున్నది యిదే. జైనచీక్ ఇంజనీరింగ్ ఒక ప్రక్క, కంహ్యాటర్ మరోపక్క. ఇవి రెండూ కలిసినప్పుడు- ఆ కలవడం తప్పకుండా జరుగుతుంది-అప్పుడు మానవుడుగా మీ పరిస్థితి ఏమిటి? నిజానికి యిప్పుడు మీ మెదడు ఒక యంత్రం. మీరు భారతదేశంలో పుట్టారు, 'నేను భారతీయుడిని' అనుకుంటున్నారు. ఆ చ్యాటింలో యిమిడిపోయి వున్నారు. మీరో యంత్రం. ఇందులో సింద యేమీ లేదు నేను మిమ్మల్ని నిందించడం లేదు, చిన్నపరచడం లేదు. మీరు కంహ్యాటర్లాగ పునరావృత్తం అయ్యే ఒక యంత్రం. మీలో యేదో 'దైవికం' Divine-వున్నదని ఊహించుకోకండి. ఆ ఊహ చాల ప్రియమైనదే, మక్కల అయినదే, ఏదో పవిత్రమైనది మనలో ఉన్నదనుకోవడం, ఎప్పటికే అవినాశంగా వుండేది వున్నదనుకోవడం మంచి ఊహా. కంహ్యాటర్కూడా అదే మీకు చెబుతోంది. కనుక, మానవుడు అప్పుడు యేమయిపోతున్నాడు? మీకేం జరుగుతుంది?

ఇది చాల ముఖ్యమైన అంశం. అంగీకారం, అనంగీకారం జొప్పించకుండా ఆలోచించండి. సృష్టి అంతా యేమిటో గమనించండి. ఓ శిశువును తయారుచేయడం- అది బహు తేలిక-ఏదో కొత్త వస్తువు రూపొందించడం అది కాదు సృష్టి అందే యిక్కడ. Invention—కనిపెట్టటం, అంటే సృష్టి కంటే వేరు అయినది. కనిపెట్టటం అనేది పాండిత్యంమీద ఆధారపడి వుంటుంది. ఇంజనీర్లు జెట్సును కనుగొంచారు, అభివృద్ధిపరుస్తారు. ఈ గమనం పాండిత్యం మీద ఆధారపడి వుంటుంది. కనుక—కనిపెట్టటం అంతా పాండిత్యం మీదనే ఆధారం అయివుంటుంది. కనుక— కనిపెట్టడాన్ని సృష్టి నుంచి వేరుచేయాలి మనం. దీనికి మీ శక్తి అంతా కావాలి. లోనికి చొచ్చుకుపోయే సామర్థ్యం అంతా కావాలి. కనిపెట్టటం ప్రధానంగా పాండిత్యం మీద ఆధారమై వుంటుంది. నేను గడియారాన్ని అభివృద్ధిపరుస్తాను—అప్పుడు సాకో కొత్త పరికరం యేర్పాటు అవుతుంది. కనిపెట్టటం అంతా పాండిత్యం మీద, అనుశవగ మీద ఆధారమై వుంటుంది. అలా ఆధారపడివుంటుంది గనుక కనిపెట్టటం అంతా తప్పనిసరిగా పరిమితమైనవే ఆవుతాయి. పాండిత్యం పరిమితమైనది గనుక

కనిపెట్టటం, పరిశోధన కూడా పరిమితమే. తవిషంతులో జెట్లు వుండకపోవచ్చను, ధీశ్వరీ నుంచి లాస్సెంజెల్స్కు రెండు గంటలలోనే తీసుకు వెళ్గఁగల మరో పరికరం రావచ్చను. ఇదంతా హర్య పాండిత్యం మీద ఆధారపడిన పరిశోధన. క్రమ క్రమంగా అభివృద్ధి పొందుతున్న కనిపెట్టటం. ఆది సృష్టి కాదు.

సృష్టి అంటే ఏమిటి? ప్రాణం- జీవం అంటే యేమిటి? చెట్టులో ప్రాణం, గడ్డిపరకలో ప్రాణం- శాత్రుజుఱు కనిపెట్టే ప్రాణం కాదు, ఈ ప్రాణానికి మొదలు ఏమిటి, మొదలు అయిన ప్రాణం యేమిటి? జీవించే ప్రాణం యేమిటి? ఒకదాన్ని మీరు చంపవచ్చను, కాని మరో దాంట్లో యింకా అది నిలచే వుంది. అంగీకారం, అనంగీకారం కాకుండా ఆలోచించండి.... ప్రాణానికి మూలం, అది, ప్రారంథం యేమిటి అని ఆలోచిస్తున్నాం మనం. మహాదృతమైన Absolute గురించి ఆలోచిస్తున్నాం. ఇది ఒక పనికి ప్రతిఫలం కాదు, దానిని మనతో యింటికి తీసుకు పోలేం, దాన్ని ఉపయోగించుకోలేం.

Meditation- ధ్యానం- అంటే యేమిటి? ధ్యానం అంటే యేమిటని మీరు అనుకుంటున్నారు? మామూలు నిఘంటువులలో యి పదానికి ఆర్థం: ఆలోచించదం, వునః పునః చింతించటం, ఏకాగ్రగంగా సమాలోచన చేయడం. మొదడును ఆన్యాత్రా పోకుండా నిలిపి వుంచడం. అయితే ధ్యానం అంటే యింతేనా? సరళంగా నిదానంగా యోచించండి. ఏమిటది? ప్రతి రోజూ కొంత సమయం....గదిలో ఒక మూలకు వెళ్లి పదినిమిపాలపాటు ప్రశాంతంగా కూర్చోవడం.... ఆరగంటనేపు గడవడం.... యిదేనా? ఏకాగ్రగంగా ఏదో ఉదాత్తమైన విషయాన్ని గురించి ఆలోచించడమే ధ్యానమా? ధ్యానం చేయటానికి యేదో నియమిత కాలంలో కట్టుబడి కూర్చోవడం- ఆఫీసు కార్యకలాపాలలో ఖాగం ఆయిపోతుంది. ‘ధ్యానం చేస్తే నాకు ప్రశాంతచిత్తం దొరుకుతుంది.’ లేదా ‘మరేదో స్థితికి వెళ్లిపోతాను’ అనుకుంటారు మీరు. ఇదేనా ధ్యానం అంటే? ధ్యానం [Meditation] అనే మాటకు కొలవడం, ప్రమాణం ఎంచడం, పోలికలు చూచుకోవడం అని కూడా ఆర్థం వుంది. ఒక చిత్తరువు, నిగ్రహం, అభిప్రాయం మీద మనస్సు నిలిపి వుంచుతున్నారు. కనుక మీ ధ్యానం పరిమితం, నియమబద్ధం అయిపోతోంది. యాంత్రికం అవుతోంది. ఆ ‘నిలిపి వుంచడం’ అనేది మిమ్మల్ని వేరు చేస్తోంది. **ఏకాగ్రత-** Concentration- ఎప్పుడూ విభాగాన్ని తీసుకు వస్తుంది. ఒక విషయం మీద లగ్గుం చేసి వుంచతారు, ఆలోచన మరో విషయం మీదకు పోతుంది. అలా పోగూడదని చెప్పుకుంటారు-

దాన్ని మళ్ళీ వెనక్కు లాక్కు వస్తారు. రోజంతా యా పరిశ్రమ పునరావృతం చేస్తారు- కనీసం ఓ ఆరగంట యా పరిశ్రమ నడుస్తుంది. తరువాత మీరు బయటకు వస్తారు. నా ధ్యానం హర్షింధి- అనుకుంటారు. ఇలాంటి ధ్యానాన్నే మీకు గురువులు, సాధకులయిన శిఖ్యలు నేర్చుతున్నారు. క్రిష్ణియన్న అభిప్రాయం పరికించండి: ‘నేను తగవంతుడిని విశ్వసిస్తున్నాను, తగవంతునికే అంతా సమర్పణ చేస్తున్నాను, నా ఆత్మను పరిరక్షించమని కోరుకుంటున్నాను- ప్రార్థిస్తున్నాను.’ ఇదేనా ధ్యానం అందే? ఈ రకమైన ధ్యానాన్ని గురించి నాకు ఏమీ తెలియదు. ఇదో సాధన. దేనినో కనిపెట్టి లభి పొందడం- Achievement. ఒక ఆరగంట ధ్యానం చేస్తే, నాకు కులాసాగా పుంటుంది....యిదీ ఆలోచన. దీని కంతటికి వేరయిన, అతీతమైన ధ్యానం వున్నదా? వక్త చెబుతున్న దాన్ని నిర్మిమిత్తంగా అంగీకరించకండి. ఇదంతా ధ్యానం కాదని వక్త చెబుతున్నదు. సాధనకుమంలో యిదో అంతస్తు- అంటున్నాడు. ఒక నెల రోజులపాటు మీకు ఏక్కాగ్రత కుదరలేదు. ఒకరోజు దాన్ని సాధించారు. ‘ఆ! నాకు దౌరికింది’ అనుకుంటున్నారు. గుమాస్తా, మేనేజర్ పదవిని సాధించడంలాంటేది యిది. అందుచేత....సాధనకు అతీతమైన, పరిశ్రమకు ఫలితం కానటువంటి ఒక ‘ధ్యానం’ వుంది. అది కొలవడం- ప్రమాణహర్యకమైనది కాదు. Not measurement. అది దైనందిన ప్రక్రియ కాదు, యాంత్రికమయినది కాదు. సరిపోల్చి చూచుకోవడం వంటిది కాని ఒక ధ్యానం వుంది. దానిలో కొలతలు, పారితోషికాలు- శిక్షలు (సష్టాలు) లేవు. ఇలాంటి ధ్యానం వున్నదా? ఆలోచన- శాపనమీద ఆధారపడని, కొలతలు-సమయాలు లేని- పరిమితులకు లొంగని ధ్యానం వున్నదా!

ఇలాంటి కొలతలు, పోలికలు, సాధన అనంతర ప్రయోజనం.... కాని ధ్యానం గురించి ఎవరయినా వర్ణించి వివరించగలరా? ‘నేను ఇప్పుడు ఇది; యక ముందు ఇంకేదో.... అనే మాటలు చెప్పుదు ఆ ధ్యానం. ఇంకేదో అనేది ఓ తగవంతుడో మరో ఉన్నత శక్తి కాదు. మన ఇచ్చతో, సంకల్పంతో ఏమీ సంబంధం లేని ఓ శక్తి Energy ‘నేను ధ్యానం చేస్తాను—’ అనేది.... ఉందా? ప్రయత్నం, పరిశ్రమతో సంబంధంలేని ధ్యానం అంటూ వుందా? అటువంటిది ఉంది అని వక్త చెబుతున్నదు. మీరు ఈ విషయాన్ని ఆమోదించనవసరం లేదు. అతను మాట్లాడు తున్నదంతా అర్థంలేని చెత్త- Nonsense కావచ్చును. కాని అతను ఏమనుకుంటున్నదంటే, మీరు మామూలుగా ధ్యానం అనుకుంటున్నదంతా మిమ్మల్ని మీరు

సమ్మాహన పరచకోవడమే Self-hypnosis, మొసగించుకోవడమే Deceiving oneself అంటున్నాడు. తార్కికంగా యోచించితే ఈ మొసగించుకోవటానికి పరిసమాప్తి చేయగలిగితే, ఈ యంత్రికత నుంచి బయలువడగలిగితే.... మరేదో రకమయిన 'ధ్యానం' వుండా? వక్త అంటున్నాడు. ఉంది. అయితే దాన్ని మీరు పరిశ్రమకు ఫలితంగా పొందలేరు, మీ శక్తినంతా దేనికో ధారాదత్తం చేసినందువల్ల పొందలేరు.... అంటున్నాడు. Absolutely silentగా ఉండటానికి సంబంధించింది అది, అంటున్నాడు. పరిశ్రాంగా నిశ్శబ్దంగా మౌనంగా ఉండదం అది - అంటున్నాడు.

ముందుగా.... వినయంతో ప్రారంభం చేయండి.

First of all, Begin very humbly, very, very humbly అంటున్నాడు. అందే చాల లలితంగా very gently- తోసుకుపోవడం, పరుగెత్తడం కాకుండా ప్రారంభం చేయండి. 'నేను చేస్తున్నాను.... నేను ప్రయత్నిస్తున్నాను' అనే ఖావన లేకుండా మొదలు పెట్టండి దీనికి ఎంతో మహాత్మరమయిన Sense ఎరుక కావాలి. Aloneness.... ఏకాంతం ఓక్కటే చాలదు, ఏదో మహాత్మరమైన వివేకం.... ఆదేమిటో నేను వర్ణించను, వివరించను. ఎంచుకంటే నేను దానిని వర్ణిస్తే.... మీరు ఆ వర్ణనలు, చివరణ పదాలు పట్టికుంటారు. వర్ణిస్తే.... ఆ వర్ణన అసలు వస్తువు'కాదు. చంద్రుడిని వర్ణిస్తాము. ఆ వర్ణన అంతా చంద్రుడు కాదు. హిమాలయాల చిత్తరువు హిమాలయాలు కాదు. అందుచేత.... వర్ణన అంతటినీ నిలిపి వేస్తాము; నిలిపి వేద్దాము. మీరే దానితో ఆటలు ఆడుకుంటారు - మామూలు ప్రక్రియల్లో దాన్ని బిగించి ఆటలాడు కోవడమో, ఆడకుండా వుండడమో చేస్తారు. ఆటువంటి ధ్యానంలో ఎలాంటి ప్రయత్నమూ లేదు; సాధన లేదు; ఆలోచన-ఖావన లేదు. మొదడు ప్రశాంతంగా వుంది. సంకల్పం వల్ల- ఇచ్చ వల్ల- ఉద్దేశ్య శూర్పకం వల్ల సాధించినది కాదు ఈ ప్రశాంతత. ప్రశాంతంగా వుంది, అంతే; ప్రశాంతంగా వుంది గనుక యిప్పుడు దానిలో అనంతమయిన వైశాల్యం వుంది Infinite space. నేను ఇంకా దీన్ని కొనసాగించాలని, వివరించి చెప్పాలనీ అనుకుంటున్నారా? నేను చెబుతున్నది ఏని దాన్ని పొడిగిద్దామనుకుంటున్నారా? ఏం మనుషులు మీరు!

మీ మొదడు ఎప్పుడయినా ప్రశాంతంగా వుండా? - ఆడుగుతున్నాను. మీ మొదడు ఆలోచిస్తోంది, థయపడుతోంది. ఆఫీను పనిని గురించి- కుటుంబ వ్యవహా

రాల గురించి, కొడుకులకు-కూతుక్కుకు ఏమేమి చేశాడు అని ఆలోచనుంది. ఈ ఆలోచన అంతా సమయంలో, భావనలో పరిమితం అయివుంది. మీ మెదడు ఎప్పుడైనా ప్రశాంతంగా వుందా? మందుమాకులతో, పస్సిగ్గాలాంటి మాదక పదార్థాలతో తయారయిన ప్రశాంతత కాదు. మీ నమ్మకాలతో, మీ విశ్వాసాలతో ఏమ్మల్ని మీరు మందులతో నింపుకున్నట్టు చేస్తున్నారు. మీ నమ్మకాలు, విశ్వాసాలే షందుమాకులు. ఈ మందు ప్రశాపంలో నిండిపోయి మీకు మీరే చెప్పుకుంటున్నారు. ‘అవును ఇప్పుడంతా బాగుంది, స్క్రమంగా వుంది. బుద్ధుడు యిలాగే చెప్పాడు.... అందుచేత ఇదే స్క్రమమైనదై వుండాలి-’ అనుకుంటున్నారు. ప్రతి మార్గా- ప్రతి సమయమూ ఈ మందులలోనే కూరుకుపోతున్నారు. అందుచేతనే మహత్తరమయిన విషయాల లోనికి చొచ్చుకు వెళ్లి ఆలోచించుకోగల శక్తి Energy మీకు లేదు. You have no Energy of that kind that demands the penetration of Something immense.

ఇప్పుడు మనం సృష్టి అందే ఏమిటో తెలుసుకోవటానికి వున్నప్రమాత్మం చేధ్వాం. సృష్టి అందే ఏమిటి? ఆది కనిపెట్టటం అనే దాంతో ముడిపెట్టుకుని లేదు. ఆది- మూలం- ప్రారంభం ఏమిటి సృష్టికి. ప్రాణా, జీవం అందే ఏమిటి? దాన్ని గురించి ఏం అనుకుంటున్నారో చెప్పండి. జీవతం అందే ఏమిటి? ఆఫీసులకు పోవదం.... అదంతా కాదు. లైంగిక వ్యాపారం, పిల్లలు- కనడం, కనకపోవదం.... యిదంతా కాదు. జీవితం అందే ఏమిటి? నిమెంటులో కూరుకుపోయిన ఆ గద్ది పరకకు ప్రాణం, జీవం యిస్తున్నది ఏమిటి? మనతో వున్న ప్రాణకిరణం- Life- ఏమిటి? అధికారం, అంతస్తు, గౌరవం, క్రితి- లేక అపక్రితి, అవమానం.... ఇదంతా జీవితం కాదు. జీవతాన్ని గురించిన మన అవగాహనలో భాగం యిది. నిజంగా జీవితం అందే ఏమిటి?

నా మాటలు యింకా వింటూ కూర్చున్నారేం? మీరు వింటూ కూర్చున్న ట్లయితే ఏమ్మల్ని ఆలూ చేయాలనిపించేది యేమిటి? మీ వినడం వెనకాల వున్న ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? మీకేం కావాలి? మీ కామనలు యేమిటి? కామనలన్నీ స్పృందనలలో జాగం కదూ! ఈ అందమైన గదియారం తేని చూస్తున్నాను. లేకపోతే విరూపం అయిన గదియారం వేపు చూస్తున్నాను. ఆది స్పృందన Sensation. చూడదం ఒక స్పృందనను ఆనుభూతిని శీసుకు వస్తుంది. ఆ వేదన నుంచి భావం వుట్టుకు వస్తుంది. ఒక రూపం తయారు చేస్తుంది. ఇదిగో, ఈ గదియారం. అందమయిన వస్తువు. దీన్ని

నా దగ్గరే అట్టే పెట్టుకుంటాను చూడదం అనే వేదన [Sensation], ధాన్యంచి భావన, రూపం, తరువాత కామన. Desire. ఇదంతా అతి సరళం-టెరికగా ఇరిగే పతిషామం,

వాతావరణంలో-పరిసరాలతో, సంపదాయాలతో నిండిపోని మెదడు వుండాలీకు ? సంపదాయం—సమాజం, సంఘం.... యిలాంచివన్నీ. ఇప్పుడు ప్రాణం యొక్క ప్రారంభం ఎక్కుడో ఆలోచించండి. నా జవాబు కోసం ఎదురు చూస్తూ వున్నారా? ఇది చాలా గంభీరమైన ప్రగాఢమైన విషయం. దీనితో ఆటలాడుకుంటూ కూర్చోవటానికి కుదరదు. పేరులేని, అంతులేని విషయాన్ని గురించి శోధించటానికి Enquire చేయటానికి కూర్చున్నాం, మనం యిప్పుడు. నేను ఆపక్షిని చంపగలను. మరో పక్షి వస్తుంది. అన్ని పత్తులనూ నేను చంపలేను, అంతమొందించలేను. ఈ ప్రపంచంలో ఎన్నో పత్తులు వున్నాయి. అందుచేత మనం అసలు ఈ పక్షి ఎలా తయారవుతోంది అని పరిశీలించటానికి చూస్తున్నాం. దీన్నంతా వర్ణిస్తానని, నేను వర్ణిస్తే కులాసాగా విందామని చూస్తున్నారా మీరు? నేనే దానిలోనికి ఆసాంతం వెళ్లాలని వుండాలీకు? ఎందుచేత?

(ఈ తలలో నుంచి) సృష్టి ఇంటే యేమిటో అవగాహన చేసుకునేందుకు.

మీరెందుకు యిలా ప్రశ్నిస్తున్నారు? నేను ప్రశ్న వేశాను గనుకనా?

ఏ వర్ణన, వివరమూ కూడా ఆదిని - మూలాన్ని - సవిరంగా విస్తారంగా చెప్పలేదు.

ఆది [Origin]కి పేరులేదు. ఆది-పరిష్కారంగా ప్రథాంతమైనది. (Absolutely Quiet) చప్పుట్టు చేసుకుంటూ నదయాదదం కాదు, ఆది.

సృష్టి అనేది అత్యంత పవిత్రమైనది. షీవితంలో—షీవంలో ఎంతో పవిత్రమైనది అది.

మీ షీవితాన్ని అతలా కుతలం చేసుకున్నట్టయితే- If you have made a mess of your Life, Change it — వాన్ని మార్చుకోండి.

దాన్ని యి రోషే మార్చుకోండి. రేపు కాదు.

Change It Today, Not Tomorrow.

మీకు అనిశ్చితం అనిపిస్తే, ఎందుకు ఆలా అనిపిస్తోందో కనిపెట్టండి. కనుకోక్కండి. నిశ్చితం అవండి.

If you are Uncertain, find out why and be Certain-

మీ ఆలోచన సూచిగా, నేమగా లేకపోతే, దాన్ని సరిపరుచుకోండి. తారిగ్కం చేనుకోండి. Think straight, Logically.

ఆదంతా నీర్ద పరచుకోకపోతే, అంతా సమాయత్తం చేసుకోకపోతే మీరు ఈ ప్రపంచంలో ప్రవేశించలేరు. ఈ సృష్టి అనే ప్రపంచంలో అడుగు పెట్టలేరు.

అది ముగుస్తుంది [It Ends].... ఈ రెండు మాటలూ దాదాపు వినబడలేదు. మాటలు బయటకు రాలేదు కేవలం లీలా మాతంగానే [Breathed Rather than spoken].

ఇదే చివరి భాషణ [Last talk]. కొంతనేషు ప్రశాంతంగా కూర్చుండి పోదాం అనుకుంటున్నరా? సరే, అలాగేనండి. కొంతనేషు ప్రశాంతంగా కూర్చుండి?

అయిన కోరిక మేరకు శ్రోతలందరూ కొన్ని త్యాలు మౌనంగా కూర్చుని తరువాత నిశ్శాఖంగా నడచి వెళ్లారు.

చప్పుడు లేని ఆ నడక సవ్యది యింకా శ్రోతల హృదయాలలో మెదులు తూనే వుంది. ఆ ప్రసంగ పాతాలు చదువుతున్న తరువాత తరం చదువరుల మనస్సులనూ యింకా ప్రశ్నాపితం చేస్తూనే వుంది.

ఇది నిరంతరం కొనసాగే నిరతిశయ నివేదిక.

.....o.....

కృష్ణమూర్తి పద్ధతి

మనిషిని నిర్నిబద్ధంగా పరిశూర్ఖంగా స్వేచ్ఛా యుతుడిని చేయదం విముక్తుడిని చేయదం....ఇదికి క్రూరై తన పని అని కృష్ణమూర్తి 1929లో చెప్పారు. అదే పట్లవిని చివరంటా పాడుతూ వచ్చారు.

ఇలా విముక్తుడిని చేయటానికి ఆయనకు ఏమయినా ప్రత్యేక ‘పద్ధతి తున్నదా—అన్న ప్రశ్న కొందరు సమాలోచన చేస్తూ వుంటారు. ఆయన ఉపన్యాసాలు ఏంటుంటే, పుస్తకాలు చదువుతూ వుంటే—ప్రస్తుతం ఆమలులో తున్న అనేక విధానాలను నిర్వహించ్చుండ్రంగా అండించడం మటుకే కనిపిస్తుంది గాని, ఒక దారిని యేర్పాటు చేసి మనిషిని దాని మీదుగా-ద్వారా- క్రమంగా ముందుకు- పైకి తీసుకు వేళ్ళే పద్ధతి కనిపించదు. తగవంతుడిని గురించి, మతాన్ని గురించి ఆయన వెలి బుచ్చే అభిప్రాయాలు ఆకుకు అందక పోకకు పౌందక తున్నట్లు అగుపిస్తాయి. ఇదీ దారి—అని ఖచ్చితపరచి నొక్కి చెప్పితే దానిని ఆలోచించటానికి, ఆనుసరించటానికి జునం తయారుగా వుంటారు. కాని కృష్ణమూర్తి యా విధానాన్ని తిరస్కరిస్తారు. అందుకనే ఆయనను అర్థం చేసుకోవడం, అవగాహన పరిధిలోనికి తీసుకు వచ్చి ఆదరణ సూత్రాలు తయారుచేసుకోవడం కష్టం అయిపోతోంది.

జపతపాదులు, యజ్ఞయాగాదులు, మంత్ర తంత్రాలు, శూఙ్మాపునస్కారాలు దేవతల్లు, సీతి సూత్రాలు యవేషి మనిషిని ముందుకు తీసుకుపోవు, విముక్తుడిని చేయవు—అని ఆయన ఖచ్చితంగా చెబుతారు. ఈ మాటలు వినగానే సామాన్య మానవుడికి కొంత ఎప్పెట్టుగాను, తికోగమన ధోరణిగా వ్యవహరిస్తున్నట్లు అనిపిస్తుంది. యగయగాలుగా మనిషి యా చర్యలన్నిటినీ ఆశ్రయించుకున్నాడు, అయినా సత్వలితాలను పొందలేదు. కనుక పీటవల్ల యేమాత్రమూ ప్రయోజనం లేదు— అంటారు కృష్ణమూర్తి.

ఆలవాటులోను, ప్రచారంలోను తున్న పద్ధతులను తిరస్కరిస్తున్నట్లుగా కనిపించినందువల్ల మామూలు ఆలోచనా పురుషికి కొంత భికుక యేర్పుడుతుంది,

ఆన్ని తిరస్కరిస్తాను—ఆయితే ఏమవుతుంది? నేను యేం చేయాలి? ఏ కొమ్మును పట్టుకోవాలి?—అని అడుగుతాడు మనిషి.

ఏ కొమ్మునూ పట్టుకు పాకులాడే ప్రయత్నం చేయకు-శాఖా సంక్రమణం వల్ల అసలే ప్రయోజనం లేదు. నిన్ను నీవు పరిశీలన చేసుకో. పరిష్కగా చూచుకో. ఏ మార్పులు చేర్పులు తీసుకు రాకుండానే జాగ్రత్తగా పరిశీలించినందు వల్లనే నీలో తగిన మార్పు సహజ సిద్ధంగా వస్తుంది-అంటారు ఆయన. జీవితానికి సంబంధించిన అనేక మౌలిక అంశాలున్నాయి. వాటిని అన్నిటినీ దురద్దం చేసుకుంటున్నాం మనం. జీవితాన్ని యథాతథంగా-ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చూచి అనుభవించగల స్థాయికి చేరుకోవాలి. అలా చేయకుండా ఎన్నో మానసిక వికారాలు యేర్పరచు కున్నాం. ఈ వికారాలన్నీ వదల గొట్టుకోవాలని తెలిసినప్పటికీ, అందుకు ఎన్నో సంఘర్షణలో చిక్కుకుపోయి జీవితాన్ని మరింత సంక్లిష్టం, గందరగోళం చేసు కుంటున్నాం. దీన్ని గమనించి సరిచేసుకునే స్థితికి సహజంగా చేరుకోవాలి—అంటారు.

ఈ ప్రపంచం మనది. దీనికి-యిక్కడ జరుగుతున్న ప్రతిదానికి బాధ్యత మనది. ఈ బాధ్యత తీసుకోకుండా-పై వాడి మీద, పక్కవాడి మీద తోసివేని చేతులు దులపరించుకుంటున్నాం. ఇది సబఱయిన పని కాదు-అని గుర్తు చేస్తారు కృష్ణమూర్తి.

మనిషిలో సమాజంలో మార్పు తీసుకురావడం కోసం కృష్ణమూర్తికి ఒక పద్ధతి వున్నదా లేదా? ఒక పద్ధతి అనగానే యిక దానిని గురించి ఆలోచించకుండా-గుట్టిగా అనుసరిస్తూ పోవడమే అనుకుంటారు. అది కూడని పని. గమ్యం మనసులో, హృదయంలో స్పష్టంగా సూటిగా వుటే—దానికి తీసుకు వెళ్ళే మాగ్గం-పద్ధతి-ఎప్పటికప్పుడు అందుకు అవసరం ఆయన మార్పులు చేర్పులు చేసుకుంటూ పోతుంది.

ముందుగా మన దైనందిన జీవితాలను పరిశీలించుకోగలగాలి-నిష్పాతీకంగా. అదే ఆత్మ పరిశీలన. ఉన్నదానిని ఉన్నట్లుగా చూచుకోవడం. మళ్ళీ ఏదో సిద్ధాంత దృష్టి, తాత్త్విక సంప్రదాయాల గీటురాయిలో మానసిక విశ్లేషణలో చిక్కుకు పోవడం కాకుండా పీటన్నిటినీ అర్థం చేసుకునే థోరణిలో పనిచేయాలి. అంటే మన చుట్టూ మనం ఏర్పాటు చేసుకున్న మానసిక వాతావరణాన్ని తుఱ్పంగా అర్థం చేసు

కనే ప్రయత్నం చేయాలన్నమాట. ఈ వాతావరణానికి మూలం 'తయం' అన్న సంగతి గమనించాలి. తయానకమైన స్థితి కల్పించుకుంటున్నాం ముందు. ఈ తయం నుంచి త్వరిత కోరుకుంటూ ఆనేక నిర్మాణాలు చేసుకుంటున్నాం మన చుట్టూరా. ఎన్నో పంజరాలు ఏర్పరచుకుంటున్నాం. వాటిని పైకిత్తుతూ కీర్తిస్తూ కాలం గదుషుతూ ఆదే 'పిముక్తి' అనుకుంటున్నాం. మనం ఏర్పాటు చేసుకున్న తయానికి మూలం 'సమయం'- 'భావన' అనే పిషయం గమనించం. సమయం ఆన గానే భూతకాలం, వర్తమానం, తవిష్యత్తు....ఆనే విభాగాలు ముందుకు వచ్చి నిలు స్త్రాయి. కాని వర్తమానంలోనే భూతకాలం, తవిష్యత్తు యిమిడి వున్నాయని మరచి పోతాం. వర్తమానంలోనే సమయం అంతా ముడుచుకుపోయి వున్నది. ఇప్పుడు మనం ఎలా వున్నామో—రేపూ ఆలాగే పుండాలి—యా లోపల ఏదయినా మాన నిక పరిణామం ఏర్పడి, మెదడు కణాలలో ఆకస్మిక మార్పులు రాకపోతే! ఇలాంటి మాననిక ఆకస్మికతకు (Mutation) ప్రాధాన్యం యిస్తారు కృష్ణమూర్తి.

మన మంత్ర ప్రయాణం చేస్తున్నాం. ఐహుదూర ప్రయాణం. చాలా సంక్లిష్ట మైన ప్రయాణం కూడా. ఎత్తయిన ఎవరెస్ట్ శిఖరమో యింకేదో పర్వతమో ఎక్కు టానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఇప్పుడు సాధ్యమైనాత తక్కువ బరువు, సరంజామా మనతో తీసుకు వెడతాం. ఎంతో వెనక్కు జారవిదవలని వస్తుంది. ఎత్తుకు మనం బరువుల్ని మూటల్ని మొసుకు పోలేం. ఆధ్యాత్మిక ప్రయాణం ప్రస్తుతి వచ్చినప్పుడు యిదంతా నేర్చుగా మరచిపోతాం.

మనిషికి 'తయం' వుంది. దీనికి వ్యతిరేకంగా 'సుఖలాలసత' వుంది. ఈ సుఖలాలసతకు అంతరాయం ఏర్పడుతుందేమోనని తయం. సుఖలాలసత ఎన్నో రకాలు—ఇంద్రియసుఖం, శరీరసుఖం, మాననిక సుఖం, సంపద—భోగభాగ్యల సుఖం—చాకచక్కం నైపుణ్యం సంపాదించే సుఖం. తగవంతుడిని తెలుసుషుంధా మనే తృప్తి తెచ్చిపెట్టే సుఖం—ఇలా ఎన్నో రకాలు. అన్ని టోసీ యథాతథంగా చూడండి....ఏ రకమైన త్రమ ప్రమాదాలు లేకుండా గమనించండి. మిమ్మల్ని మీరు చూచుకోవటానికి, ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవటానికి తయవడకండి. దురదృష్టకరమైన విషయం పొమంటే—మనకు ఏదో దుర్వితమలో చిక్కుకు పోవడమే సులభం అని పిన్నంది. ప్రతిధాన్ని ఏదో మునుగు తొమగు వేసి చూస్తాం తప్ప, ఉన్నది ఉన్న ట్లుగా చూడం. మనలోకి మనం స్ఫురంగా-నూఢిగా-నిఖితంగా చూచుకోవాలండే

పరస్పర సంబంధాల దర్శణం (Mirror of Relationship) తప్ప యింకో మార్గం లేదు. మన దగ్గర ఉన్నది యా దర్శణమే. తల దువ్వకుంటున్నప్పుడో ముఖానికి పొడరు అద్దుకుంటున్నప్పుడో అద్దంలో మన ముఖాన్ని చూచుకుంటాం. ఆప్యుడు ఆ ఆద్దం మన ముఖాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చూపుతోంది. ఇది బోతికం-స్కూలం-అయిన ఏర్పాటు. మానసికంగా కూడా నేను ఏమిటినా స్థితి ఏమిటి తెలుసు కోవటానికి ఒక ఆద్దం వుంది. ఆదే పరస్పర సంబంధాల దర్శణం!

“తగవంతుడు, శాంతి, ఆదర్శం, సుఖులాలన....యితరులపై ఆధిపత్యం సంపాదించడం కోసం మనిషి యేవేవో పనులు చేయడానికి ఆలవాటు పడిపోయాడు. మీరు గమనించారో లేదోగాని యితరుల మీద ఆధికారం, ఆధిపత్యం సంపాదించడం అంత అసహ్యమైన పని-యింకోఃటి లేదు’-ఆంటారు. కృష్ణమూర్తి. భార్యమీద తర్త, తర్తపైన భార్య ఆధిపత్యం, పెత్తనం సంపాదించడం కోసం బహు విధాన ప్రయత్నం చేయడం-సాంఘికంగా ఎన్ని దురాగతాలకు దారితీస్తోందో మనం చూస్తూనే వున్నాం. జీవితంలో ఆత్మంత దుర్మాగ్దం, దురాగతం అయిన పని-అధిపత్యం వైపు మొగ్గ చూపించడం....అంటారు ఆయన.

తయం ఓకపక్క-సుఖులాలనత మరొకపక్క తయాన్ని విశదంగా, ప్రగాఢముగా, సునిశితంగా తెలుసుకుందుకు ప్రయత్నం చేసినట్టే సుఖులాలనత గురించి కూడా తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయాలి.

అందమయిన వస్తువును చూడడం, సూర్యోదయమో, నూర్యాస్తమయమో ఎంత సుందరంగా వుంటుందో తిలకించడం, రంగురంగుల చిత్రాలు గమనించడం నూర్యాది ప్రతిబింబం నీళ్ళమీద ప్రతిఫలించడం....యిలాంటివి ఎంతో హృదయానంద కర్మంగా వుంటాయి. అయితే వీటిని మనం ఆలా మధురస్మృతులుగా వుంచుకుండాం అనే ధ్యాసతో వాటిని మనసులో ఘుదలుగా జ్ఞాపకాలుగా తయారు చేసుకుండాం. కృష్ణమూర్తి ఏమంటారంటే-యిలా ప్రతి మధురమయినదాన్ని జ్ఞాపకంగా మలుచు కోవటానికి ప్రయత్నం చేయకండి. ఆ క్షణంలో ఆలా జాగ్రత్తగా చూడండి అంతే!

కృష్ణమూర్తి మరో విషయంలో మను ఎప్పటికప్పుడు పోచ్చరిస్తావుంటారు. ఉదయం లేచింది మొదలు రాత్రి నిద్రపోయేంత వరకూ మనం అనేక పనులతో తల మునకలయి వుంటాం. భోతికంగా-అంటే స్కాలకాయంతో పనులు చేయడమే కాదు;

మనస్సుతో క్షణం విరామం లేకుండా వ్యవహరిస్తాం. మన మెదడు ఎప్పుడూ ‘వాగు తూనే’ వుంటుంది. నిరంతరం Chatter చేస్తూ వుండే యా మెదడుకు మౌనం నేర్పవలసిన అవసరం వుంది. ఒక విషయం మీదనుంచి మరో విషయానికి మనకు తెలియకుండానే దూకేస్తూ వుంటాం. ఆంతేకాదు, పగటి కలలు, రాత్రికలలు కంటూ వుంటాము. మెదడు ఎప్పుడూ విజ్ఞాంతంగా వుండదు. పనిలో మునకలై వుంటుంది. ‘పని’ అంటే ఏమిటో కూడా మనం వివరంగా తెలుసుకోవాలి. ఎప్పుడో ఇరిగిపోయింది, యక ముందుకాలంలో చేయబూనుకున్నదీ ‘పని’ కాదు అంటారు కృష్ణమూర్తి. పని అంటే ‘వర్తమానం’లో మనం చేసేదే. ఇప్పుడు మనం, ఘూర్తిగా, సరీగా, నిరాటంకముగా, నిరుద్ధేశ్వర్యార్వకంగా చేసేదే ‘పని’. ఏదో ఆదర్శం కోసం చేసేది పని కాదు. ఆదర్శాలతో పద్ధతులతో ఏదో ప్రయోజనం కోసం చేసేది అసలే పనికాదు. వీటిలో సంఘర్షణలు అనేకం వుంటాయి. అందుచేత పనిని గురించి దీనిలోని మెలుకువలను గురించి ఆలోచించి చూచుకోవలసింది చాలా వుందంటారు — కృష్ణమూర్తి.

మనం ఆతలాకుతలం; గందరగోళం అయిన జీవితం గడపటానికి అలవాటు పడిపోయాం. వాటిలోనే సుఖం, శాంతి వున్నాయని వ్రతమించే స్నితిలో కూడా పడి పోయాం. ఈ ప్రపంచం ఎలా వుందో ఒక్కుష్ణణం చూసేచాలు—ఈ విషయం ఆశి స్వప్తంగా మన కళ్ముందు కడుతుంది. మనం చెప్పేది ఒకటి, చేసేది మరొకటి, ఆలోచన ఒకతీరు, ఆచరణ మరోతీరు. ప్రపంచంలో అనుక్షణం యుద్ధ ప్రమాదం, శాంతికి తంగం కలిగించే వాతావరణం. పేదరికాన్ని నిర్మాలించాలని ఒకమారు అనుకుంటాం. సాంఘిక వ్యవస్థను సరిచేయడం తప్పనిసరి పని అని తీర్మానించు కుంటాం. తీరా మనం చేసే పనులు తద్విరుద్ధంగా వుంటాయి! గందరగోళం అయిన స్నితిని అంతమొందించకుండానే మరో విలయం వచ్చి పడుతుంది. మనస్సు గందరగోళంగా తయారవుతుంది. ఇలా గందరగోళంగా తయారయిన మనస్సుతో శాంతిని క్రమతను సంస్థాపించుకోలేము. మనస్సుకు స్వప్తత, సూటితనం కావాలి. మన జీవితాలలో ముందుగా అవ్యవస్థ తొలగించుకోవాలి. ఈ తొలగింపుతో క్రమత-వ్యవస్థ రూపొందుతాయి. ఇదంతా సహజంగా జరగాలి. ఏదో అంచనాలు వేసుకుని దీనిని తయారు చేసుకోవడం కుదరదు. ఈ పని ఐట్లా చేయాలో అని విచారిస్తున్నాము మనం. విషయాలు పోగుచేసుకోవడం ఒక పద్ధతి. వీటినుంచి వివేకం పొందటం మరో అంతస్తు. వివేక సమపార్జన క్రమానుగతంగా, నిరంతరం జరు

గుతూ వుండవలనిన పని. విషయాలు పోగుచేసుకోవడం పరిమితమైన చర్య. వివేక సముప్పార్జునకు వ్యక్త లేకుండా, దురూహలు లేకుండా చూడడం చేతనవాలి. ఇది పోగుచేసుకునే వ్యవహారం కూడా కాదు. ఇక్కుడణంలో-తృటిలో-ఆకాశంలో నక్క త్రంలా ధగ ధగ వెలుగుతుంది. కాంతిరేఖలా ఇయ్యలిస్తుంది. కనుక-మన జీవితాలలో ఆక్రమత, గందరగోళం తొలగించుకుంచే సహజ సిద్ధంగా ఎలాంటి ఆరమరికలు లేకుండా క్రమత ఏర్పడుతుంది. క్రమత ఉండడమే ఉదాత్మమైన విషయం. ఎవరో విధించినదీ, అధికార యతంగా పురమాయించినదీ కాకుండా....క్రమంతో కూడినదంతా సహజసిద్ధమైన సుగుణంగా భాసిస్తుంది.

ప్రపంచంలో ఎంతో దుఃఖం వుంది, ఫేదం వుంది. బాధలు, ఇబ్బందులు వున్నాయి. పసిపిల్లలు సూక్ష్మకు వెళ్ళటానికి మైళ్ళుదూరం నడిచి వెడుతూ వుండడం అగుపిస్తుంది కొన్ని దేశాలలో. కారుకి నోచుకోనివాశ్వా, వేడినీళ్ళ స్వానానికి అర్వత లేనివాశ్వా కొన్ని దేశాలలో వున్నరంకే మీకు ఆశ్చర్యం అని పించకపోవచ్చ. శరీరాన్ని ఆచ్ఛాదన చేసుకుందుకు అవసరం అయినంత బట్టలేని కుటుంబాలు ఎన్నో! ప్రపంచంలో కార్టూన్, వేడినీళ్ళ యంత్రాలు, బట్టల తయారి ఎంతగా పెరిగి పోతూవున్న యా దేశదరిద్రం మటుకు మటుమాయం కావడం లేదు. చదువు-ప్రాత రానివాశ్వా లక్షలు, కోట్లు, తన స్వయం తనకు తెలియనంత ఆజ్ఞానంలో కూరుకుపోయి వున్న మనుషులు ఎంతమందో తెక్కించలేము. ఈ విచారం అంతా-ఫేదం అంతా సమిని పోయేందుకు మనం ఏమయినా చేయగలమా? క్రూర చర్యలు చేయకుండా జనాన్ని అరికట్టలేమా? క్రూరత్వం వల్ల ఎంత ఫేదం పోగుతుందో గమనించే తెలివితేటలు మనకెందుకు లేవు?

—పుస్తకాలలోంచి, ప్రయాగాల అనుభం వల్ల సేకరించిన విషయాలు కావయన్నీ. ఆషామాషీగా జీవితాన్ని గడిపివేయడం కోసం చూడకుండా- ప్రతిది పరిశీలనగా గమనించగలిగితే యిదంతా మన కళ్ళ యొదురుగానే వుంది: ఈ దుఃఖం, ఈ పరితాపం, ఈ చింత.... ఎప్పటికయినా పరిసుమాప్తి అయిపోతుండా లేదా అని మనను మనం ప్రశ్నవేసుకు చూడాలి. ఈ దుఃఖాన్ని నేను కొర్కెతగా తీసుకువచ్చి మీ మీద రుద్రటానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదు నుమండి! ఇదంతా అనాదిగా వున్న దని తృప్తిప్రిపదకుండా. దీనికి అంతం తీసుకు రావడం ఎలా.... అని ఆలోచించండి మీరు, అంటారు ‘కృష్ణమూర్తి. ఇందుకు వారు చెప్పే మరో మూల విషయం

యేమంటే ఫేదం, చింత వున్నచోట ప్రేమ, అనందం వుండలేవు. మీరు మీ మీ స్వంత విచారాలలోనే మనిగిపోయివుంటే ప్రేమ సాగరాన్ని ఎలా ప్రవహించనీయ గలుగుతారు?

దుఃఖం దానిని అనుభవిస్తున్న మనిషి కంటె వేరయినది కాదు. బాధలో వున్నవాడు దాని నుంచి పరుగెత్తుకుపోవాలని ప్రయత్నం చేస్తాడు. అలా కాకుండా దాని వయపు ఒక పని పిల్లలవానిని చూచినట్టుగా చూడండి. దాని నుంచి పరుగెత్తుకుపోవడం, తప్పించుకుండుకు ఉపాఘాతాలు ఆలోచించడం కాకుండా దానిని కొంత నేపు మీతోనే కట్టిపడవేసి వుంచడా, సిలిపివేయడం, చేయండి. అప్పుడు మీకు తెలిసివుంది. దుఃఖాన్ని తేవాన్ని అంతమొందించటానికి మార్గం వున్నదని. దుఃఖానికి- విచారానికి- ఫేదానికి అంతం వున్నప్పుడు ఒక రకమైన తన్నయత Passion బయలుదేరుతుంది. మను గురించే మనకు ఏదో సానుభూతి, దురాశ, నిరాశ యిలాంటివన్నీ వుంటే యీ రకమైన Passion ఏర్పడదు.

మనలో ఎంతో శక్తిపొతం వుంది. ప్రపంచంలో యీ శక్తి ఎలా వినియోగం అవుతోందో చూడండి. కొత్త కొత్త పరికరాలు, మారణాయథాలు కనిపెట్టటానికి శక్తి అంతా వినియోగం అవుతోంది. చూడుమండలానికి యితర గహయానాలకు ఎంతో శక్తి ఖర్పుతోంది. ప్రేమ అనే లక్షణం ఆహ్వానిస్తే, ఆవాహన చేస్తే వచ్చేది కాదు. సహజంగా సజ్ఞాపుగా వస్తుంది, అంతే. ఆత్మ పరిశీలన వల్లనే యిది సాధ్యపడుతుంది. ప్రేమ వున్నచోట కరుణ కూడా వుంటుంది. కరుణకు ప్రత్యేక మైన వివేకస్వరూపి వుంటుంది. ప్రేమ కరుణ సంపూర్ణంగా విలసిల్లి నమ్మడు వివేకస్వరణ, ప్రకటన సృజనాత్మకంగా వుంటాయి. దానిలో యంత్రికత యేమాత్రం వుండదు— అంటారు కృష్ణమూర్తి.

మృత్యువు గురించి ఆయన అభిప్రాయాలు, సూచనలు చూడడం గూడా అవసరం. మరణంతో అంతా అయిపోతుందా? కథంతా సమాప్తం అయిపోతుందా? కొన్ని దేశాలవారు పునర్జన్మ వున్నదంటారు. కర్మ అని ఇంకొక మాట కూడా వుంది. కర్మ అంటే పని చేయడం. పని చేస్తే ఫలితం వుంటుంది. ఒక జన్మలో యేమి పనులు చేస్తే, వాటి ఫలితాలు మరు జన్మలో వచ్చి తీరుతాయని కొందరు నమ్ముతారు. జన్మాంతంలో చేసిన పనులన్నిటికి పారితోషికం. పరిశీలన వుంటాయని మరికొందరు విశ్వాసిస్తారు. ఈ రకాల వివాలను కానేశు పక్కనపెట్టి యీ విష

యాన్ని గురించి కొత్తగా ఆలోచించటానికి వీలుంది. మృత్యువు అంటే ఏమిదే? శారీరకంగా అంతమయి పోవడం మటుకేనా? వై ఖరులు, ఆశాపాశాలు, వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు, ఆకాంక్షలు- నిరసనలు....సంపాదించుకున్న మానసిక ఆస్తిపాశ్ను లాన్ని కూడా అంతం ఆయిపోతాయా? ఎన్నో పోగుచేసుకుని కూర్చుంటాం మనం. చావు వచ్చి 'ఆయ్యా, మీరు యివన్నీ మీతో తీసుకురావటానికి కుదరదు!' అంటుంది. అందుచేత- అసలు మృత్యువు అంటే యేమితో తెలుసుకోవడం, పరిశీలించి ఎఱుక పరచుకోవడం అవసరం. పుట్టటు, పెరగడం, సుఖముఃఖాల మధ్య టీలలూడడం, రోగగ్రస్తులు కావడం, మతి పోగొట్టుకోవడం, యాంత్రికంగా అనేక పనులు వరుస ప్రకారం జరుపుకుంటూ పోవడం.... వీటన్నిటి మధ్య మృత్యువువచ్చి పలుకరించడం- దాన్ని గురించి మనం భయావహులమై పోవడం జరుగుతోంది. అంతేగాని మృత్యువు యొక్క గొప్పదనాన్ని మనం గమనించకలేకపోతున్నాం. పుట్టుకును గురించి ఎంతో విశేషంగా చెప్పుకుంటాం. చావు కూడా యింత విశేషమయినదే. దాని ప్రగాఢత అసలు స్వేరూపం ఆర్థం చేసుకోవటానికి జంకుతాం మనం.... పోగుచేసుకున్న వస్తువులన్నీ బిలవంతాన వదులుకుని ముందుకు వెళ్ళిపోవడం—మృత్యువు అందే. కాని యిది మనకు యిష్టం వుండదు. మనం కొన్ని మూలాలు ఏర్పరచుకు వుంటాం. వాటిని పెకలించుకు యివతల పడడం ఆసాధ్యం- అసంగతం అనుకుంటాం. పోగుచేసుకున్నదంతా ఒక్కమారు యే తొంభయి యేళ్ళ తరువాతనో పోగొట్టుకోవడం కాకుండా, ఎప్పటికప్పుడు—జీవితం పోడుగునా వదిలించుకుంటూ పోతూవుండడం సాధ్యమా? అత్యహత్య చేసుకోవడం కాదు. ఏ రోజుకారోజు పోగుచేసుకున్నదంతా వ్యయం చేయడం. కొనసాగుతూ వున్నదానిని పునర్నిర్మిర్మాణం చేయడం ఆసాధ్యం. పునర్నిర్మాణం జరగాలంటే—ఒకమారు అంతం ఆయిపోవాలి. కొత్తగా మళ్ళీ బయలుదేరాలి; కొనసాగడం కాదు. పోగుచేసుకున్న ఆస్తిపాశ్నులతో పాటు విచారాలు, దుఃఖం, భేదం.... అంతా అంతమయిపోవాలి. కొనసాగడం కండె అంతమైపోవడం చాల అవసరం—మృత్యువు పరిధిలో. అంతమవడం అంటేనే- కొత్తగా మళ్ళీ ప్రారంభం కావడం అన్నమాట! అంతమవకుండా కొనసాగుతూవుంటే మరో మూసలో పోని నడిపించుకుపోతూ వున్నట్లు లెక్క.

ప్రపంచాన్ని మన యిష్టం వచ్చినట్లు- అన్ని రకాలుగానూ పాడుచేశాం. అంతతో వూరుకోకుండా అన్ని కోణాలనుంచీ మళ్ళీ దానిని బాగుచేయాలని ఏక్కు ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. రాజకీయంగా, మతపరంగా, సాంఘికంగా, ఆర్థిక ప్రాంగ

సత్యాన్వేషి

ణమలో,...యిలా రకరకాలుగా మార్పులు
నున్నాం. వ్యవస్థలు, సామాలు పనిచేయకుం
గతం చేయడం కోసం సరికొత్త వ్యవస్థలు,
కొత్త పేర్లు తయారు చేసి ప్రచారాలు చేస్తా
పోవడం, అట్టున్నతి అనుకుంటాం....యుడి
అపడం ఎట్లా ఆని చర్చలు చేస్తానే వుంటాఁ
టాన్ని మనం గుర్తించి గౌరవిస్తూ కూర్చుంఁ
ముఖాలను....తీసుకు వచ్చి ప్రజల ముందు
జరిగిపోతూ వుంది. దీనినంతటినీ సమాప్తం
ముఖాముట్టి బతక్కడం జరుగుతుందా? అదే :
కరుణ, వివేకస్వార్థి వున్నాయి. ఇది పరిస్థితి
వుంటుంది.

మనిషి మరాన్ని గురించి కూడా యై
చేరుకుందుకు ప్రయత్నించాడు. పవిత్రమైన
చూస్తున్నాడు. పవిత్రత అందే యేమిచీ? కా
పోయి వుండనిది కాదూ? దానికి పేరు లేదు
అవడు. మనిషి దీనిని పట్టికోవడం కోసం
నూర్యుడిని, భూమిని, ప్రకృతిని, చెర్లను,
ప్రతిదానిని హాచించడం చేశాడు. వేదాలు....ఉప
మీరు. వాటిలో ఎక్కడా భగవంతుడి ప్రస్తక్తి లేదు, పేరు లేదు. అవి చెబుతూవున్న
దల్లా....పరమ ప్రామాణికం అయినదీ, అట్టున్నత పదార్థమూ ఎప్పుడూ వ్యక్తం
కాదు-అనే!

అసలు ఆలా పవిత్రమయిన వస్తువు అంటూ యేదయినా వున్నదా అని మనం
కూడా యిప్పుడు ప్రశ్నలు వేసుకుంటున్నాం. మతాల మాదిరిగా వ్యవస్థికరణ ఇరగ
కూడా భావతీతంగానే వుండిపోయినది యేదయినా వుందా? మతాలకు ఎన్నో
కుండా భావతీతంగానే వుండిపోయినది యేదయినా వుందా? మతాలకు ఎన్నో
పేర్లు వున్నాయి. ఎన్నో పద్ధతులు, ప్రక్రియలు వున్నాయి. భౌద్రమతంలో దేవుడు
మూడు కోట్ల దేవతలు; ఎంతో పెద్ద సంఖ్యలో దేవుళ్లు

దేవతలూ వుంటే తమాషాగానే ఉంటుంది. వాళ్ళతో హాయిగా ఆదుకుంటూ కూర్చోప వచ్చ మనం. మత మౌడ్యం మరోపక్క లిస్తరిస్తూ విచ్చలవిడిగా మనిషిని నరికి పోగులు పెడుతూ వుంది.

మతాన్ని గురించి- దానికి అనుసరణీయంగా వుండే మెదడు....జీవితాన్ని గురించి ఆలోచించాలండే పరిష్కారమైన స్వేచ్ఛ ఉండాలి. ఒక వస్తువు నుంచి ఒక ఆలోచన నుంచి స్వేచ్ఛ కాదు: పరిష్కారమైన స్వేచ్ఛ;....ఈ రెంటికీ వ్యత్యాసాన్ని జాగ్రత్తగా గమనించాలి ఇటువంటి స్వేచ్ఛ ఉన్న ప్యాపుడు భేవం, దుఃఖం, విచారం....యిలాంటి వస్తీ ప్రపంచంలో సమనిపోతాయి. ఆద్యాలు ఒంటరి తనాలు వాటికి సంబంధించిన చికాకులు తొలగిపోతాయి. మత ధోరణుల గురించి యా రకమైన ప్రశ్నలు వేసుకు మాచుకోవాలి.

ధ్యానం అంటే యేమిటో అర్థం చేసుకోవాలి. ధ్యానాన్ని గురించి యోగులు- మతానుయాయులు- గురువులు- మూడులు....ఎన్నో యాగ్రత్తికమైన విషయాలు వెల్లిడించారు. పీటన్నిటి మధ్య నిజంగా ధ్యానం అంటే యేమిటి- అని మనం పరిశీలించగలగాలి. ధ్యానం అంటే ఒక వేడుకా? లేక జీవితంలో ఒక క్రమం తీసుకు రావటానికి చేసే ప్రయత్నమా? ఒక్క మతానికి, ఒక్క సంప్రదాయానికి ధ్యాన పద్ధతులు వేరుగా వుంటాయి. నియమిత పద్ధతిలో నడిపేదయితే ధ్యానం సృజనాత్మకతను తీసుకు రాగలుగుతుందా? అష్టరాలు వల్లె వేసుకుంటూ కూర్చోవడం, పాదిన పాటలే పాడుతూ వుండడం ధ్యానం అవుతుందా?

మనిషి డబ్బు సంపాదించాలనుకుంటున్నాడు. దాని కోసం కొన్ని పనులు చేస్తున్నాడు. ఆలాంటిదేనా ‘ధ్యానం’ అంటే? శాంతి సమరసత సుఖం కావాలనే వుద్దిశ్యంతో ధ్యానం చేయడు అంటే యేమిటి మరి? భౌతిక సుఖాల కోసం లాలస కోసం ఆస్తులు, డబ్బు, జయం, కీర్తి సంపాదించుకుంటున్నారు. ఆలాగే ఆధ్యాత్మిక లాలస కోసం ధ్యాన ప్రక్రియల వెనకాల పరుగులు తీస్తున్నారు. శూర్పు నిశ్చితమైన ప్రక్రియ కాకుండా ధ్యాన స్వ్యరూపం వేరుగా ఉండటానికి పీఱందా? నిరంతర గమనంతో నిప్పులా వెలిగి పోతూవున్న జ్యోల మాదిరిగా ధ్యానాన్ని దూషించించుకోవచ్చనా? ఏదో- ఫలితంగా చివరలో కనిపించే జ్యోల కాదు. ప్రారంభం నుంచీ మొదటి తణం నుంచి వెలిగిపోతున్న జ్యోల. ప్రతి మాటను, చర్యాను, కదలికను, శావనను శూర్పి గమనం యిచ్చి గదుపుతూ ఉన్న జ్యోల. శూర్పి గమనం యివ్వడం- కేవలం ఆషామాషిగా పాషాంగా చూచి చూడనట్టుగా

గమనించడం కాదు. హర్షి గమనం యిచ్చి చూస్తావున్నప్పుడు పరిశీలిస్తా ఉన్న ప్పుడు... పరిశీలకుడు అంటూ ఒకడు మిగలడు, ఆ పరిశీలనకు పరిమితులు, అవధులు ఉండవు.

మన మెదడు- మనస్సుల నిండా ఎన్నో విషయాలు పోగయి వున్నాయి. వీటిలో ఖాళీ జాగా మచ్చకయినా లేదు ఖాళీ జాగా అంటే శక్తిపాతం (Energy) జాగా లేనప్పుడు శక్తి కుంచించుకుపోతుంది. కుదించుకుపోతుంది. పరిమితం అయి పోతుంది. ఒక రూపకల్పనలో యిమిడిపోని, మూసలో తయారు ఆవని ద్వానం అవసరం. మన మెదడు అనేక విషయాల ఓరిపిడిలో, శక్తి అశక్తులమధ్య ఓరిపిడిలో మునిగిపోయి ఎప్పుడూ సంఘర్షణలో చిక్కుకుపోతోంది. దానిలో ఖాళీజాగా లేదు; విరామనిగా లేదు. ఓపికగా చూచుకోవడం లేదు- న్యోచ్చ-పరిశ్రామయిన న్యోచ్చ- కావాలంటే అపరిమితం అయిన విస్తారం- జాగా- కావాలి. మెదడుకు ఎంతో చాక చక్కయి వుంది. చురుకుగా పనిచేస్తుంది. అనంతమయిన శక్తి సామర్థ్యాలు వున్నాయి. అయితేనేం, దానిని మనం సంకుచిత పరచాం. చిన్నది చేసి పరిమిత ప్రాంగణంలో యిమిడ్చి వేశాం.

పరుచుకున్న విస్తారసీమ, కాళీతనం- అప్పుడే అక్కడ ఏవేవో పోగుబడి పోయి వుండడం అనేది లేకపోతే- ఎంతయినా శక్తి ఉద్భవిస్తుంది; ఉత్సవం ఆశ్చర్యం అపరిమితం అయిన విస్తారం- జాగా- కావాలి. అప్పుడే పరమ పవిత్రము, పావనము అయిన ‘సత్యం’ ఆవిర్భవిస్తుంది. దీనికోసమే మనిషికోట్లాది యుగాలుగా వెదుకుతున్నాడు; వెంపర్లాడుతున్నాడు.

సత్యం ఏదో దేవాలయానికి పరిమితమై వుండదు. ఆత్మ పరిశీలన తప్ప- తనను తాను శోధించి చూచుకోవడం తప్ప.... ఈ సీమను చేరడానికి వేరే రహదారి యేమీలేదు.

నిరంతర పరిశీలనా కావాలి.

జాగరూకమయిన అధ్యయనా కావాలి.

అవిశ్రాంతంగా నేర్చుకోవడం కావాలి.

అప్పుడే శాశ్వతము, అనంతమూ అయిన సాఙ్కాత్కారం సంభవం ఆశ్చర్యం అప్పుడి.

కృష్ణమూర్తి జీవిత సత్యాలను గురించి, వాటిపై మానవాళి యొగాల తరణది పేర్చిన దుమ్ము ధూళి గురించి, దానిని జాగరూకంగా వైదోలగించుకొని అనలు (నిజ) స్వేరూపాన్ని సాఙ్కూత్సరించుకోవడం గురించి.... ఎంతో నూటిగా, నిష్కామ్మయిన హృదయానికి నేరుగా చేరుకునేట్లుగా చెబుతారు. ప్రతిదానినీ యేదో సాధనాంశం ఆనుకోకుండా అదే సాధనాంతం ఆనుకున్న థోరణిలో పెంపొందించు కుంటూ మళ్ళీ దానికి అంటిపెట్టుకోకుండా - వేళ్ళాడకుండా వుండడం ఆత్మవసరం అంటారు.

మనిషి తనలో నిగూఢంగా వున్న శక్తిపాతరను తవ్వుకోవడం, పైకి తీసుకురావడం.... యిందుకు కావలసిన వాతావరణాన్ని తనకు తానే తయారు చేసు కోవడం ఆత్మవసరం- అని వక్కాణిస్తారు.

దివ్యజ్ఞాన సమాజ ప్రకటిత ఆదర్శాలలో మూడవది; ప్రకృతి సూత్రాలు, న్యాయాలు, ధర్మాలు పరిశీలనాత్మకంగా తెలుసుకోవడం; మానవనితో నిగూఢంగా వున్న అంతర్ శక్తులను (Latent powers) బహిర్గతం చేసుకోవడం.

దీనికి ఆవసరం ఆయిన పరిశ్రమ మూల స్వేరూపాన్ని, స్వేభావాన్ని కృష్ణమూర్తి సాంకేతిక పదజ్ఞాలంతో నిమిత్తం లేకుండా అభివర్ణించి, విశదీకరించి చెబుతారు.

'దివ్య జ్ఞానం' అనేవి తరగని గని. జ్ఞాన సంశయం- బహు ముఖాలుగా, రూపాలుగా త్యాత్మికాంశాలుగా బయలు పడుతుంది, సరయిన సమయం వచ్చి నపుడు.

మానవుడికి క్రేయోమార్గం చూపించడం కోసం; మార్గ దర్శనం యివ్వుదం కోసం, ఎప్పటికప్పుడు విస్తరిస్తున్న అతని మేధస్సుకు తరువాతి పాతాల ఆవగాహన అందించడం కోసం విశ్వాప్తమయిన వికసనంలో ఒక సమకాలీన కుసుమం. రంగులు వాసనలతో ఆకట్టుకోకుండా పరిషత మనస్సులకు ఆసలయిన 'రుచి' ని వాచవిగా చూపడం కోసం కృష్ణమూర్తి చేసిన ప్రయత్నంలోనూ కొన్ని పద్ధతులు నున్నాయి. వాటిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి కట్టుకొని పురోగమించటానికి ఆవకాశం వుంది. ఆయితే ఆ పద్ధతులే మళ్ళీ మన మేధలకు మెదడులకు గుదిబంద రాక్కుగా తయారవుకుండా జాగ్రత్త తీసుకోవాలి.